

Konu:
E-İRSALİYE UYGULAMA KILAVUZU TASLAĞI YAYINLANMIŞTIR

Bilindiği üzere 17.12.2017 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan 487 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Tebliği ile e-irsaliye uygulaması mevzuatımızda yerini almış ve 01.01.2018 tarihinden itibaren tebliğ yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu tebliğde e-irsaliye uygulamasından mükelleflerin **istemeleri halinde yararlanabilecekleri** şeklinde düzenleme yapılmıştır. Buna göre; e-irsaliye uygulaması zorunlu bir uygulama olmayıp, uygulamadan;

a) 397 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında **e-fatura uygulamasından yararlanma iznine sahip olan,**

b) Tebliğde açıklanan usul ve esaslara uygun olarak, e-irsaliye düzenleyebilme ve iletebilme konusunda gerekli hazırlıklarını tamamlamış olan ve

c) E-irsaliye uygulamasına dahil olmak için gerekli başvuruyu yapan,

mükellefler, istemeleri halinde 01.01.2018 tarihinden itibaren faydalanabileceklerdir. Gelir İdaresi Başkanlığı’nın www.efatura.gov.tr internet sitesinde yer alan bilgiye göre **bugün itibariyle e-irsaliye kayıtlı kullanıcı sayısı 98 dir.**

Bununla birlikte yakın bir zaman içinde e-fatura uygulamasında olduğu gibi e-irsaliye uygulamasında da kademeli bir şekilde mükelleflerin zorunlu olarak sisteme dahil edilmesi beklenmektedir. Zira sirkülerimiz ekinde yer verilen kılavuzun birinci maddesinde de bu hususa yer verilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı’nca yayınlanan ve 487 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Tebliğinde değişiklik yapan **taslak tebliğ düzenlemesinde** e-fatura uygulamasına kayıtlı kullanıcıların 01.01.2019 tarihinden itibaren e-irsaliye uygulamasına dahil olması zorunluluğuna dair açıklamalarda bulunulmuştur. Taslak tebliğ henüz yayınlanmamıştır.

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayınlanan ***e-irsaliye uygulama kılavuzu taslağında*** e-irsaliye uygulamasına dair 134 soru ve cevaba yer verildiğini görmekteyiz.

E-İrsaliye Uygulaması (Başvuru Rehberi ve Kılavuzu) ise Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından Aralık 2017 tarihinde yayınlanmıştır. Bu belgeye de sirkülerimiz ekinde yer verilmektedir.

Saygılarımızla,

DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

EK:

E-İrsaliye Uygulama Kılavuzu (Taslak)

E-İrsaliye Uygulaması (Başvuru Rehberi ve Kılavuzu)

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danı mandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan m  avirli imiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETK NER

YMM

Mazars/Denge,, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray   RED K

SMMM

Mazars/Denge, Direktör

gogredik@mazarsdenge.com.tr

e-İRSALİYE UYGULAMA KILAVUZU

Versiyon 1.0

03 Ağustos 2018

ANKARA

TASLAK

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Denetim ve Uyum Yönetimi Daire Başkanlığı
(I)

Versiyon	Yayım Tarihi	Eklenen/Silinen/Değişen Bölüm	Açıklama
1.0	03.08.2018	--	Kılavuzun ilk yayım tarihi

TASLAK

İçindekiler

GİRİŞ ve YETKİ	1
1. e-İrsaliye Uygulamasına Kimler geçmek zorundadır?	2
2. e-İrsaliye Uygulamasına Nasıl Başvurulur?	2
3. e-İrsaliye Uygulamasına İnteraktif VD üzerinden başvurulabilir mi?	2
4. e-İrsaliye Uygulamasına dahil olan mükellefler kağıt irsaliye düzenleyebilirler mi? Tüm sevk irsaliyeleri e-İrsaliye mi olmak zorundadır?	2
5. e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olmayan alıcılara elektronik ortamda e-İrsaliye düzenlenmesi mümkün müdür?	3
6. e-İrsaliye uygulamasından kaç tür yöntemle faydalanılır?	3
7. GİB PORTAL yöntemi ile de e-İrsaliye düzenlenebilecek midir?	3
8. Kendi bilgi işlem sistemlerini kullanmak suretiyle e-İrsaliye düzenlenmesi mümkün müdür? Bunun için aranılan temel şartlar nelerdir?	4
9. e-İrsaliye hizmeti veren Özel Entegratör kuruluşlar var mıdır? Bilgilerine nasıl ulaşılır?	4
10. Aynı mükellefin birden fazla yöntemle e-İrsaliye uygulamasından yararlanması mümkün müdür?	4
11. e-İrsaliye Uygulamasından birden fazla özel entegratörden hizmet alınarak yararlanılması mümkün müdür?	4
12. E-irsaliye kim tarafından düzenlenmesi gerekmektedir ?	4
13. e-İrsaliyelerde de Düzenleme tarihinin yanında "Sevk tarihi" nin de yer alması zorunlu mudur? Düzenlendiği gün sevki işlemi de gerçekleştirilen durumlarda, sevk tarihinin e-İrsaliye üzerinde ayrıca doldurulması, yer verilmesi zorunlu mudur?	5
14. Düzenlenen e-İrsaliye belgeleri GİB tarafından muhafaza edilmekte midir? Mükelleflerin ayrıca e-İrsaliyeyi muhafaza etmesi gerekir mi? E-İrsaliyelerin muhafazası üçüncü taraf kurum ve kuruluşlara yaptırılabilir mi?	5
15. e-İrsaliye hizmetinden yararlanmak için yapılan başvurular için GİB' e herhangi bir ücret ödemesi yapılır mı?	6
16. e-İrsaliye uygulaması için ayrı bir Mali Mührün temin edilmesi zorunlu mudur?	6
17. Gerçek kişiler elektronik İmzasını veya mali mührünü kimlerden temin edebilir? .	6
18. Gerçek veya Tüzel Kişiler MALİ MÜHÜR'ü nasıl temin eder?	6

19. Özel Entegratör kuruluşlardan e-İrsaliye hizmetinden yararlanılacak olması halinde de mali mühür veya elektronik imza alınma zorunluluğu var mıdır? 7
20. Sevk tarihi, irsaliye tarihi ile aynı veya ileri bir tarih mi olmalıdır? Yoksa irsaliye tarihinden daha geçmiş bir tarih olabilir mi? 7
21. e-İrsaliye uygulamasına dahil olmak isteyen ve e-Faturada entegrasyon yöntemini kullanan mükellef, e-irsaliyede özel entegrasyon yöntemini seçebilir mi? 7
22. e-İrsaliye özel entegratörlük izni almak isteyen mükellefler için başvuru şartları ve gerekli evraklar nelerdir? 7
23. e-İrsaliye uygulamasına geçildiğinde, şubeler arası düzenlenen ya da sadece işlem görmek üzere gönderilen malzemeler için de e-İrsaliye mi düzenlememiz gerekiyor? 8
24. e-İrsaliye Düzenlendikten sonra, fiili mal sevkiyatı başlamadan önce alıcı malı almaktan vazgeçerse düzenlenen e-İrsaliye ile ilgili ne gibi işlem yapılacaktır? Alıcı dan bir belge almak gerekir mi? 8
25. Muhtelif müşteriler ibareli e-İrsaliye düzenlenebilecek midir? Düzenlenemeyecekse izlenecek yol nedir? 8
26. Muhtelif müşterilere yapılan sıcak satışlarda teslim anında e-İrsaliye düzenlenmesinin teknik açıdan mümkün olmaması halinde izlenecek yol nedir? 9
27. Satışta müşteriye öncelikle e-fatura düzenlenip, sevkiyatın daha sonradan gerçekleştirilecek olması halinde izlenecek yöntem nedir? 9
28. Malın fiili sevkinden önce, fatura düzenlenmişse düzenlenecek faturada malın fiili sevk tarihi ve irsaliye no'su alanı boş bırakılabilir mi? 9
29. Mağazada yapılan satışlarda, alıcının kendi aracı ile malı mağazadan kendi işyerine kendi sevk etmesi halinde, satıcı tarafından alıcıya düzenlenen e-İrsaliye veya İrsaliye yerine geçen e-Fatura'nın kağıt çıktısı, ÖKC e-Fatura bilgi fişi kullanılabilir mi? Bu durumda alıcı mı sevk irsaliyesi düzenleyecektir? Alıcı e-İrsaliye de ise kendine de e-İrsaliye mi düzenleyecektir? 10
30. e-İrsaliye'nin sevkiyatın başlatıldığı lokasyondaki altyapı ve teknik imkansızlıklar(örneğin; internetin bulunmaması) nedeniyle malın sevkinden önce düzenlenmesinin mümkün olmadığı hallerde izlenecek yöntem nedir? 10
31. Geçmiş tarihli e-İrsaliye düzenlenebilir mi? 10
32. İhracat işlemlerine ait mal sevkiyatlarında (işyerinden Gümrük yerine veya yurtdışına kadarki süreçte) satıcı e-İrsaliye mi düzenleyecek? 11
33. e-İrsaliye de malların fiyatları yer almak zorunda mıdır? Malların fiyatlarına yer verilmesi ise ayrıca mümkün müdür? 11
34. e-İrsaliye'ye konu malları "tam olarak" teslim alan alıcı ne yapacaktır? 11
35. e-İrsaliye'ye konu malları "eksik olarak" teslim alan alıcı ne yapacaktır? 11
36. Sevk irsaliyesine konu malların satıcı tarafından taşındığı hallerde, alıcının veya görevlisinin işyerinde bulunmaması halinde, teslimat yapılamaması halinde, malların satıcının işletmesine geri gelmesi sürecinde satıcı tarafından yeniden bir e-İrsaliye düzenlenecek midir? Yoksa ilk e-İrsaliye belgesi ile mallar işletmeye geri getirilebilir mi?

- Söz konusu malların alıcısına daha sonra tekrar sevk edilmesi durumunda ilk düzenlenmiş irsaliye belgesi kullanılabilir mi? 12
37. Lojistik merkezinde satıcıya ait depolanan malların, lojistik merkezine ait araçlar ile satıcının vereceği talimatla bir alıcıya sevk edileceği zaman, sevk irsaliyesini kim düzenleyecek? Lojistik merkezi taşıma irsaliyesi ile birlikte ayrıca e-İrsaliye mi düzenleyecek? Yoksa e-İrsaliye yi malın satıcısı mı düzenleyecek? Ya da sadece taşıma irsaliyesi ile malın lojistik depodan alıcıya ulaştırılması mümkün müdür?..... 12
38. Mükelleflerin, özel entegratörün veya GİB'in e-İrsaliye ilgili sistemlerinde arıza, bakım, kesinti veya diğer mücbir sebep hallerinde mal sevkiyatı işlemleri ne şekilde belgelendirilecektir? Bu süre boyunca kağıt ortamda irsaliye düzenlenebilecek midir? Kağıt ortamda düzenlenen bu irsaliyelerin e-İrsaliye sistemine daha sonra girme zorunluluğu var mıdır? 13
39. İnternet bağlantılarında kopma vb. diğer mücbir sebepleri oluştuğunda e-İrsaliye yerine kağıt ortamında sevk irsaliyesi düzenlenebilecek midir? Söz konusu durumları mükellef nasıl tevsik etmesi istenecektir? 14
40. Hedefte sistem yanıtı gelmediği durumda (alıcı tarafından sistem yanıtı gelmediğinde, iletilmediğinde) sevkiyatın kağıt irsaliye ile yapılması mümkün olacak mıdır? GİB sistemleri bu şekilde sistem üzerinden bir dönüş yapabilecek midir? 14
41. Başka mükelleflere teslim edilmek üzere üçüncü şahıslara talimat vererek mal sevk ettirilmesi durumunda (Zincirleme Teslimlerde) e-İrsaliye düzenlenmesi mümkün müdür? Satıcı, sevk eden ve alıcı bilgileri nasıl ve irsaliyenin hangi alanına yazılacaktır?14
42. Malın alıcısı tarafından satıcısına verilen talimatla, malların alıcının müşterisi durumunda bulunan 3 üncü taraflara teslim edilmesi gerektiği hallerde sevk irsaliyesi ne şekilde düzenlenecektir? Sevk irsaliyesi esas itibarıyla faturanın düzenleneceği mükellefe mi yoksa teslimatın yapılacağı mükellefe mi düzenlenmesi gerekmektedir? .. 15
43. e-İrsaliye de malların GTİP no'larının yazılma zorunluluğu var mıdır? Eğer GTİP kodu yazılması istenirse e-İrsaliye deki hangi alana yazılacaktır?..... 16
44. Aynı mükellefin depoları, şubeleri arasındaki dahili sevkiyatlarında da e-İrsaliye düzenlenmesi zorunlu mu? 16
45. e-İrsaliye uygulamasına dahil olunduktan sonra, kağıt irsaliye ile e-İrsaliye nin birlikte düzenlenebileceği bir geçiş dönemi bulunmakta mıdır? Bu süre boyunca mal sevkiyatlarının bazıları için e-İrsaliye, bazıları için kağıt ortamda sevk irsaliye düzenlenebilir mi? 17
46. Düzenlenen e-İrsaliyelerin düzenleyici tarafından ayrıca kağıt ortamda çıktılarının saklanması gerekir mi? 17
47. Düzenlenen e-İrsaliyeler ilgili makamlara kağıt ortamda mı ibraz edilecek? Yoksa elektronik ortamda mı? 17
48. e-İrsaliye'nin alıcıya iletimi harici yoldan mı yoksa GİB sistemleri üzerinden mi olacaktır? GİB sistemleri üzerinden olmadan oluşturulan e-İrsaliye muhatabına harici elektronik yöntemlerle (mail vb.) iletebilir mi? GİB sistemi üzerinden iletilmeyen e-İrsaliyeler geçerli midir?" 18

49. e-İrsaliyenin düzenlenmesi sırasında mobil cihazlar, tablet vb sistemler kullanılabilir mi? Yoksa bunların mutlaka masaüstü bir PC den mi düzenlenmesi gerekir?
18

50. Düzenlenen e-İrsaliyeler mutlaka mükellefin kendisine ait elektronik imza veya mali mühürle mi imzalanması gerekir? Hizmet veren özel entegratörlerin mali mührü ile de imzalanması mümkün müdür? 18

51. İrsaliye yerine geçen Fatura Bilgi Fişinin ÖKC den düzenlendiği durumda, ayrıca e-İrsaliye düzenlenecek midir? 18

52. e-İrsaliye uygulamasında İrsaliyeli Fatura nasıl düzenlenecektir? e-Fatura'nın irsaliye yerine geçen kağıt çıktısı irsaliye yerine geçtiğinden ayrıca ilave olarak e-İrsaliye düzenlenmek zorunlu mudur? 19

53. e-İrsaliye uygulamasına geçmenin mükellef açısından avantajları nelerdir? 19

54. Düzenlenip alıcısına GİB sistemleri üzerinden iletilen e-İrsaliye belgesinin İPTALİ mümkün müdür? 19

55. Ticari faturalarda ve özellikle irsaliye sistemi üzerine çalışan firmalarda, irsaliye tarihi üzerinden 7 gün içerisinde düzenlenen e-Fatura'ya, alıcısı tarafından 8 günlük itiraz süresi içinde e-Fatura sistemi üzerinden itirazda (Red yanıtı ile) bulunulması halinde, sonradan düzenlenecek e-Faturanın düzenlenme süresi nedir? 20

56. Düzenlenen e-İrsaliyede yer alan araç, şoför veya süre veya diğer bilgilerinde öngörülemeyen sebeplerle bir değişikliğin oluşması halinde, sevkiyat işlemi başlatılmadan önce satıcı söz konusu irsaliye bilgilerinin düzeltilmesi için izlenecek yöntem nedir? 20

57. e-İrsaliye yanıtı, irsaliye oluşturulduktan kaç gün sonra kadar oluşturulabilir olacaktır? Örnek olarak; 10.08.2018 tarihinde oluşturulan irsaliyeye 01.01.2019 tarihinde irsaliye yanıtı gönderilebilecek midir? 21

58. E-Fatura uygulamasına kayıtlı kullanıcıların da E-FATURA KESMEDEN ÖNCE SEVK İRSALİYESİ Düzenlemesi zorunlu mudur? 21

59. e-Arşiv Fatura veya e-Fatura'nın Sevk İrsaliyesi Yerine Geçmesi mümkün müdür? Bu durumda da e-İrsaliye düzenleme zorunluluğu olacak mıdır? 22

60. e-İrsaliyenin iptali mümkün olacak mıdır? 22

61. Aynı e-İrsaliye için ALICI birden fazla e-İrsaliye YANITI oluşturup sisteme iletebilir mi? 23

62. Müşteriye e-İrsaliye ve e-Fatura düzenledikten sonra, e-faturaya (ticari fatura senaryosunda) RED yanıtının iletilmesi halinde; e-İrsaliye'nin iptali veya düzeltilmesi mümkün müdür? Alıcıya yeni bir e-İrsaliye düzenlenmesi gerekir mi? 23

63. Malın sevk edileceği müşterinin e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı kullanıcı olduğunu nasıl bileceğiz? Müşterinin e-İrsaliyede kayıtlı kullanıcı olup olmadığını sorgulayabileceğimiz bir ekran tasarlanmış mıdır? 24

64. e-Fatura'nın e-İrsaliye ile birlikte düzenlenme zorunluluğu var mıdır? E-İrsaliye uygulamasında da 7 günlük fatura düzenleme süresi geçerli midir? 24

65. Teknik imkansızlıkları nedeniyle, daha sonradan e-İrsaliye'ye dönüştürülmesi koşuluyla MATBU SEVK İRSALİYESİ düzenlenmesine izin verilen durumlarda saha denetimleri sırasında kağıt sevk irsaliyesi düzenlenmiş olması nedeniyle cezai bir işleme maruz kalınacak mıdır? 24
66. Düzenlenen e-İrsaliye'ler e-İrsaliye sistemine anlık olarak iletilmekte midir? Herhangi bir gecikme söz konusu olur mu? Özellikle yol denetimleri sırasında, düzenlenmiş e-İrsaliye'nin elektronik ortamda sistemden doğrulanamaması durumunda nasıl bir yol izlenecektir? 25
67. e-İrsaliye'ye konu malların alıcıya teslim edilmesi için ALICININ e-İrsaliye sisteminden yanıt iletmesini beklemek zorunlu mudur? Sistem yanıtını alıcı sisteme ne kadarlık bir süre içerisinde girmelidir? 25
68. e-İrsaliye'ye konu sevkiyata başlanması için e-İrsaliye'nin alıcıya iletilmiş olması da zorunlu mudur? Alıcının sistemlerinde bir sorun olması halinde sevkiyat işlemine başlanabilecek midir? 26
69. Müşterinin ve teslim edilecek mal miktarının sevkiyat başlangıcında bilinemediği bazı mal sevkiyatlarında (örneğin: Dağıtım şirketlerinin bayilerine Akaryakıt, LPG sevkiyatları) nasıl bir yöntem izlenecektir? Müşteriye teslimat gerçekleştirilirken, internet ve düzenleme altyapısının (tablet, pc) olmaması nedeniyle e-İrsaliye ne şekilde düzenlenecektir? 26
70. Hava limanlarında gerçekleştirilen, ancak uçak ve teslimat miktarı bilgileri başlangıçta bilinemeyen, uçaklara yakıt tesliminde sevk irsaliyesi bakımından izlenecek yöntem nedir? 26
71. Boru hatları ile işletmenin depoları (tankları) arasında gerçekleştirilen akaryakıt sevkiyatlarında sevk irsaliyesi düzenlenmesi mecburiyeti bulunmakta mıdır? Sevkiyat işlemi, sayaç bilgilerinden hareketle hazırlanan tutanaklarla tevsik olunabilir mi? 27
72. Boru hatları ile işletmeler arası (Rafineriden dağıtıcı depolarına ya da dağıtıcılar arasında boru hatlarıyla) yapılan akaryakıt sevkiyatlarında sevk irsaliyesi düzenlenmesi mecburiyeti bulunmakta mıdır? Sevkiyat işlemi, sayaç bilgilerinden hareketle hazırlanan tutanaklarla tevsik olunabilir mi? 27
73. Ortak(aynı) akaryakıt depolama alanını (tank) kullanan şirketlerin birinden diğerine akaryakıt satışında, herhangi bir şekilde malın mekan değişikliği veya akaryakıt sevkiyatı olmayan durumda sevk irsaliyesi düzenlenmesi mecburiyeti bulunmakta mıdır? 28
74. İhracat niteliğindeki Denizcilik yakıtı teslimlerinde, Gümrük kontrolleri sırasında İrsaliye belgesinin kağıt çıktısı üzerine alınan notlar ve kaşe ve ıslak imza tatbiki uygulamanın kağıt çıktısının Gümrük birimine ibrazı gerekli olduğu durumda nasıl bir yol izlenecektir? 28
75. Düzenlenen ancak sevkiyat işlemi başlatılmadan önce, irsaliye'de hata olduğu satıcı tarafından öğrenilen durumlarda söz konusu irsaliye'nin iptali, düzeltilmesi işlemi nasıl olacaktır? Bu durumda satıcı kendi e-İrsaliye'sini belli koşullarda iptal edilebilir mi? Yeni e-İrsaliye düzenlenmesi durumunda ilk ve hatalı olduğu değerlendirilen e-İrsaliye ile ilgili nasıl bir işlem tesis edilmelidir? 29

76. Muhtelif Müşteriler ibareli olarak sevk irsaliyesi düzenlenebildiği hallerdeki sevk irsaliyelerinin matbu kağıt ortamda düzenlenmesi esas olmakla birlikte e-İrsaliye olarak düzenlenmesi mümkün olabilecek midir? 30
77. Malın bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de malın gönderen tarafından e-İrsaliye'ye bağlanması zorunlu mudur? 30
78. e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı bir satıcının nihai tüketicilere yaptığı satışlarda irsaliye düzenleme yükümlülüğü var mıdır? 30
79. Satıcı tarafından malın alıcıya teslimin anında fatura düzenlenmesi halinde, ayrıca sevk irsaliyesi düzenlenmesi zorunlu mudur? 30
80. Satıcı sevk edeceği malı, taşıma işini ÜCRET karşılığı yürüten özel taşıma işletmelerine yaptırmaması halinde de e-İrsaliye düzenlenmesi gerekecek midir? Taşımayı yapan işletmenin TAŞIMA İRSALİYESİ düzenlenmesi yeterli değil midir? 31
81. Aynı müessesenin muhtelif şube ve kısımlarında e-İrsaliye düzenlenirken, belge no ayırımında nelere dikkat edilmelidir? 31
82. İlaç Satış Mümessilleri Tarafından Taşınan Promosyon Ürünleri ile Numune İlaçlar için Sevk İrsaliyesi Düzenlenecek midir? 31
83. Başka illerde bulunan satıcılardan sipariş edilen malların, telefon, faks gibi haberleşme araçları yoluyla bağlantı kurulan taşımacılara taşıttırıldığı durumlarda alıcı tarafından düzenlenecek e-İrsaliye'nin kağıt çıktı veya görüntüsünün araçta bulundurulması açısından fiili imkansızlık söz konusu olduğu durumlarda nasıl bir yol izlenecektir? 31
84. Diğer mevzuat düzenlemelerinde sevk irsaliyesi yerine geçen belge olarak kabul edilen belgelerin bulunması halinde e-İrsaliye düzenleme yükümlülüğü bulunacak mıdır? 31
85. Mükelleflerin faaliyetlerine ilişkin olarak işyerlerinde kullanılmak ve tüketilmek amacıyla satın aldıkları (Kırtasiye, büro ve temizlik malzemeleri, yemek, ekmek gibi) ufak hacimli malları taşımaları veya taşıttırmaları halinde e-İrsaliye düzenlenecek midir? 32
86. Yarı mamül veya mamul malların, bazı işlemler yapılmak üzere, diğer mükelleflere gönderilmesi ve bu mükelleflerden malların geri getirilmesi durumunda götürülen ve geri getirilen mallar için gidiş ve geliş taşımaları sırasında e-İrsaliye nasıl düzenlenecektir? 32
87. Satışa konu olmayan ancak tamir / bakım amaçlı gönderilen mal, ekipman veya demirbaş sevkiyatlarında sevk irsaliyesi düzenlenmesine gerek var mıdır? 33
88. Numune üzerine veya tecrübe ve muayene şartıyla gerçekleştirilen satışlara ait mal sevkiyatlarında da e-İrsaliye düzenlenmek zorunlu mudur? 33
89. Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden basit/götürü usulde vergilendirilen mükellefler ve vergiden muaf esnaf tarafından alınan malların alıcıları tarafından taşınması durumunda sevk irsaliyesi düzenlenecek midir? 34
90. ANTREPO ÇIKIŞ FİŞİ'nin sevk irsaliyesi yerine geçen belge olarak kabul edilmesine devam edilmekte midir? Ayrıca e-İrsaliye düzenlenmesi gerekmekte midir? 34

91. Fatura'nın önce düzenlendiği durumlarda sevk irsaliyesinin fatura tarihinden sonraki kaç gün içinde düzenlenmesi gerekir ? 35
92. Fatura kesilecek mükellefin e-Fatura ve e-İrsaliye'de olmadığı ancak malın nihai teslim edileceği (alıcının verdiği talimatla müşterisi durumunda bulunan mükellef veya kişilerin) e-Fatura ve e-İrsaliye de kayıtlı olduğu durumda sevk irsaliyesi ne şekilde düzenlenecektir? 35
93. Sevk irsaliyesi düzenlenmesi gereken tarafın e-İrsaliye'de kayıtlı olmadığı ancak e-Fatura uygulamasına kayıtlı olduğu durumda, irsaliye yerine geçen e-Fatura'nın kağıt çıktısı düzenlenmeye devam edilebilecek midir?..... 35
94. Başlangıçta e-İrsaliye'nin düzenlenmesinin mümkün olmadığı hallerde matbu olarak düzenlenen kağıt ortamdaki sevk irsaliyelerinin e-İrsaliye sistemine daha sonradan MATBUDAN DÖNÜŞTÜRÜLEN E-İRSALİYE tipinde girilmesi durumunda e-İrsaliye'nin düzenleme tarihi ve fiili sevk zamanı sistemin tarih ve zamanından geçmiş tarihli olarak düzenlenmesi mümkün olabilecek midir?..... 35
95. Alıcı tarafından dönülen uygulama yanıtına ile teslim ve tesellüme ilişkin olarak taraflarca ıslak imzalı olarak düzenlenen diğer kağıt belgeler (e-İrsaliyenin kağıt çıktısı, Teslim Tesellüm Makbuzu, e-Fatura'nın kağıt çıktısı vb.) deki bilgiler arasında fark olursa, fatura düzenlenmesi sırasında hangisinin dikkate alınması gerekmektedir?..... 36
96. Teslim sırasında hasar ya da başka bir durumdan dolayı alıcı tarafından teslim alınmayıp satıcısına iade edilen ve satıcısı tarafından geri getirilen ürünlerde sevk irsaliyesi ne şekilde düzenlenecektir?..... 36
97. İmha edilmek üzere sevk edilen ATIK ürünler için de sevk irsaliyesi düzenlenecek midir?..... 36
98. Hükmen Teslim durumunda sevk irsaliyesi düzenlenmesi gerekir mi?..... 37
99. Kısa Elden Teslim durumunda sevk irsaliyesi düzenlenmesi gerekir mi? 37
100. İthal edilen malların gümrükten parça parça taşınması ve işletmeye sevk edilmesi halinde her bir sevkiyat için ayrı ayrı mı irsaliye düzenlenmesi gerekir? 37
100. Taşıma irsaliyesi ile sevk irsaliyesinin tarihinin aynı olmak zorunda mıdır? 38
101. Nakliyeciler firma taşıma irsaliyesinin fiili sevk tarihi ile taşımayı talep eden firmanın düzenlediği sevk irsaliyesinin fiili sevk tarihi süresinden itibaren ne kadar sürede malların alıcıya teslim edilmesi zorunludur?..... 38
102. e-İrsaliye üzerinde nakliye firması, aracın plaka no, şoför bilgilerinin yazılma zorunluluğu var mıdır? 38
103. Düzenlenen e-İrsaliye'de araç plaka no ve şoför bilgisinde, gerek sevkiyat başlangıcında gerekse sevkiyat sırasında değişiklikler söz konusu olduğunda izlenmesi gereken yol nedir?..... 38
104. Taşıma sırasında sadece e-İrsaliye'nin karekod veya barkodunun bulundurulması yeterli midir?..... 38
105. Aynı araçta birden fazla müşteriye ait mallar sevk ediliyorsa her bir müşteri için ayrı ayrı mı sevk irsaliyesi düzenlenmesi gerekir? 39

106. Düzenlenen bir e-İrsaliye'nin GİB'e iletilmesi ne kadar süre alır ? GİB'e iletilmeden sevkiyata başlanılamayacağından uzun süreli arıza, bakım veya kesinti olacağı durumda nasıl bir yol izlenecektir?	39
107. İhraç mallarının taşınması sırasında da sevk irsaliyesi düzenlenmesi zorunlu mudur?	39
108. Taşıma irsaliyesinin e-İrsaliye olarak düzenlenmesi mümkün müdür?	39
109. Satıcı tarafından mal teslimi nasıl belgelenecek, alıcının ürünleri teslim aldığına dair ayrı bir belge imzalatılması gerekir mi? Mal devir tesliminde anlaşmazlıklar yaşanması durumunda hukuken gerçek işlem nasıl kanıtlanacak?	39
110. E-irsaliye uygulamasında sistem üzerinden mal kabulü öngörülmüş, ancak bu uygulama zorunlu olacak mı? Zorunlu olması durumunda, zorunluluk aynı şirketin depoları arasındaki mal sevkiyatında da söz konusu olacak mı?	40
111. E-irsaliye üzerinde kabul, kısmi kabul, red işlemleri için kesin bir süre sınırlaması olacak mı, olarsa süre ne kadar olacaktır?	40
112. Mal iadesi durumunda, iade edilen ürünler için düzenlenen e-İrsaliyenin, malı iade alan satıcı tarafından kabulü gerekecek mi?	41
113. e-İrsaliyede, irsaliyeli fatura uygulaması söz konusu olabilecek mi?	41
114. E-irsaliye kullanıcısına kağıt irsaliye düzenlenmesi cezai uygulamaya tabi olacak mı?	41
115. Bedelsiz verilen ürünler için e-irsaliye sistemi üzerinden e-irsaliye düzenlemek gerekecek mi, e-irsaliyeye cevap gerekecek mi?	41
116. E-irsaliye düzenleme tarihi ile fiili sevk tarih ve saati farklı olabilir mi ?	42
117. Ürün sevkiyatında kullanılan aracın yolda arızalanması halinde e-İrsaliyeye bilgisi girilen araç, sürücü bilgisi vs. nin, değişmesi gerekiyor mu, değişiklik nasıl yapılacaktır?	42
118. E-irsaliyenin düzenlenmesi, kabulü, reddi vb gibi bilgiler anlık olarak (real-time) mı Gelir İdaresi Başkanlığına (GİB) aktarılacak, yoksa Entegratörün sisteminde tutulup belli aralıklarla mı GİB'e aktarılacak, böyle olarsa bu zaman aralığı ne kadar olacaktır?	42
119. E-İrsaliye tanzimi anında ve kabulü ve reddi anında bilgiler aynı zamanda, anlık olarak alıcı ve satıcı tarafına görülebilecek mi?	42
120. E-irsaliye düzenlendikten sonra ne kadar sürede faturanın tanzim edilmesi gerekiyor?	42
121. Satıcının teslim ettiği ürünlerin alıcı tarafından bir kısmının kabulü bir kısmının reddi mümkün mü?	42
122. Toplu olarak mal sevkiyatı esnasında, sevk edilen tüm ürünlerin tek bir teslim adresinin olmaması ve birden fazla alıcıya aynı araç ile taşınan ve de tutarı ve adedi belli olmayan ürün sevkiyatları için e-irsaliye uygulaması nasıl olacaktır?	43
123. Satılan ürünlerinin alıcı distribütör (A) tarafından iadesi söz konusu olduğunda, iade edilecek bu ürünlerin satıcının(B) fabrikasına değil de satıcının yönlendirdiği başka bir müşteriye (C) gönderilmesi halinde, iadeyi yapan distribütör tarafından e-irsaliye kime,	

nasıl düzenlenecek? Satıcı şirket ve gönderen şirket bilgileri nasıl e-irsaliye uygulamasında yer alacaktır?	43
124.Vending Makinalarına yapılan satışlarda e-İrsaliye kullanılacak mıdır, şirketin kendi adına işlettiği vending makinaları için e-irsaliye için mal kabul ve red seçeneği olacak mıdır?	43
125. Vending makinasından iade ürün alınırken e-irsaliye düzenlenecek midir?	44
126. Hurda ve ıskarta satışı için e-irsaliye düzenlenecek midir?	44
127. Askeri tesislerden ve garnizonlardan geri alınan ürünler için e-irsaliye düzenlenecek midir?	44
128. İade için düzenlene e-İrsaliye bilgisi ne kadar sürede satıcıya ulaşacaktır?	44
129. Belli bir süre alıcı tarafından e-irsaliye uygulamasında mal kabulü yapılmazsa ürünlerin tam olarak teslim edildiği varsayılacak mı, bu süre ne kadar olacaktır?	44
130. Yol denetimi için e-irsaliye kağıt kopyasının bulundurulması zorunlu olacak mıdır?	45
131. Satıcının çok sayıda sevkiyat için düzenlediği e-irsaliyeler entegratöre ve GİB sistemine anlık olarak yansımak zorunda mıdır, yoksa gün sonu bir defada kesilen irsaliyeler topluca aktarılsa yeterli midir?	45
132. İrsaliyenin fiili sevk tarihine mevcut sistemde araç hareketi yazılıyor. E-irsaliyede fiili sevk tarihi alanına hangi tarih yazılması gerekecek? Fiili sevk tarihi ile e-irsaliye basım tarihi aynı tarih mi olmalı? Özellikle gece yarısına doğru yapılan ürün yüklemelerinde fiili sevk tarihi ve e-irsaliye tarihi arasında gün farkı olabilir, bunun bir cezai yükümlülüğü olacak mıdır?	45
133. Malın müşteriye teslim edilmediği durumlarda veya reddedildiğinde, ertesi gün aynı ürünün başka tekrar o müşteriye veya başka bir müşteriye teslimi durumunda e-irsaliye uygulaması nasıl olacaktır?	45
134. E-irsaliyenin yanlışlıkla müşteri tarafından reddedilmesi sonucunda nasıl ilderlenecek, aynı irsaliye yeni numara ile tekrar gönderilebilecek mi?	46

GİRİŞ ve YETKİ

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5766 sayılı Kanunun 17 nci maddesi ile değişik mükerrer 242 nci maddesinin ikinci fıkrası ile Maliye Bakanlığı; elektronik defter, kayıt ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazı ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye, elektronik ortamda tutulmasına ve düzenlenmesine izin verilen defter ve belgelerde yer alması gereken bilgileri internet de dahil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında Maliye Bakanlığına aktarma zorunluluğu getirmeye, bilgi aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, Vergi Usul Kanunu kapsamına giren işlemlerde elektronik imza kullanım usul ve esaslarını düzenlemeye ve denetlemeye yetkili kılınmıştır. Söz konusu fıkra, Vergi Usul Kanunu ve diğer vergi kanunlarında defter, kayıt ve belgelere ilişkin olarak yer alan hükümlerin elektronik defter, kayıt ve belgeler için de geçerli olduğu; Maliye Bakanlığının, elektronik defter, belge ve kayıtlar için diğer defter, belge ve kayıtlara ilişkin usul ve esaslardan farklı usul ve esaslar belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, aksine hüküm olmadıkça Vergi Usul Kanununa göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait kayıtların tevsikinin mecburi olduğu; dördüncü fıkrasında da Maliye Bakanlığının, düzenlenmesi mecburi olan belgelerde bulunması gereken zorunlu bilgileri belirlemeye yetkili olduğu belirtilmiştir.

Diğer taraftan, anılan Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde Maliye Bakanlığının, Vergi Usul Kanununa göre tutulmakta olan defter ve belgeler ile bunlara ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun gördüğü defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya, bu defter ve belgelere tasdik, muhafaza ve ibraz zorunluluğu getirmeye veya kaldırmaya, Vergi Usul Kanununa göre tutulacak defter ve düzenlenecek belgelerin tutulması ve düzenlenmesi zorunluluğunu kaldırmaya yetkili olduğu; (3) numaralı bendinde, tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanması hususunda izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, bu şekilde tutulacak defter ve kayıtların kopyalarının Maliye Bakanlığında veya muhafaza etmekle görevlendireceği kurumlarda saklanması zorunluluğu getirmeye; (4) numaralı bendinde ise Vergi Usul Kanununun 149 uncu maddesine göre devamlı bilgi vermek zorunda olanlardan istenilen bilgiler ile vergi beyannameleri ve bildirimlerin, şifre, elektronik imza veya diğer güvenlik araçları konulmak suretiyle internet de dâhil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında verilmesi, beyanname ve bildirimlerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususlarında izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, beyanname, bildirim ve bilgilerin aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu zorunluluğu beyanname, bildirim veya bilgi çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı uygulatmaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Başkanlığımız bu yetki kapsamında yaygın olarak kullanılan belgelerden biri olan sevk irsaliyesi belgesinin elektronik ortamda düzenlenebilmesi, iletilmesi ve muhafaza ve ibraz edilmesine imkan tanıyan e-İrsaliye Uygulaması hakkındaki 487 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği 17/12/2017 tarih ve 30273 sayılı Resmi Gazete’de de yayımlanmıştır.

Adı geçen tebliğin 9. maddesinin 11 no lu bendinde; “Başkanlık, bu Tebliğde belirtilen elektronik belgelerin düzenlenmesi ve alıcılarına iletilmesi hususlarında, faaliyetlerin niteliği, yapılma şekli vb. diğer ayırt edici unsurlarını da dikkate alarak özel izin vermeye veya bu durumları ilgili elektronik belgelere ait ve “www.efatura.gov.tr” internet adresinde yayımlanan uygulama veya teknik kılavuzlarda açıklama yaparak düzenleme yapmaya yetkilidir.” açıklamasına yer verilmiştir.

Başkanlığımıza verilen yetkiyle, iş bu kılavuz, e irsaliye uygulaması usul ve esaslarının, e irsaliye kullanıcıları tarafından daha kolay anlaşılması bakımından soru ve cevap şeklinde hazırlanmış olup, uygulamanın kılavuzda belirtilen şekilde yürütülmesi gerekmektedir.

1. e-İrsaliye Uygulamasına Kimler geçmek zorundadır?

2018 yılı içinde isteyen e-Fatura kullanıcıları e-İrsaliye uygulamasına geçebilir. E-İrsaliye uygulamasına geçiş zorunluluğu için gerekli mevzuat çalışmaları yapılmakta olup, Resmi Gazete’de yayımlandıktan sonra kamuoyu ile paylaşılacaktır.

2. e-İrsaliye Uygulamasına Nasıl Başvurulur?

e-İrsaliye uygulamasına başvurmak için için internet sitemizde (www.efatura.gov.tr) e-İrsaliye Başvuru Kılavuzu bulunmaktadır. İlgili kılavuzda yer alan açıklamalara göre başvuru yapabilirsiniz. Kılavuza ulaşmak için linke tıklayınız.

http://www.efatura.gov.tr/dosyalar/kilavuzlar/EirsaliyeUygulamasıBasvuruRehberiveKilavuzu_V1.pdf

3. e-İrsaliye Uygulamasına İnteraktif VD üzerinden başvurulabilir mi?

Hayır. Başvuru usul ve esasları için internet sitemizde (www.efatura.gov.tr) e-İrsaliye Başvuru Kılavuzu bulunmaktadır. İlgili kılavuzda yer alan açıklamalara göre başvuru yapabilirsiniz. Kılavuza ulaşmak için linke tıklayınız.

http://www.efatura.gov.tr/dosyalar/kilavuzlar/EirsaliyeUygulamasıBasvuruRehberiveKilavuzu_V1.pdf

4. e-İrsaliye Uygulamasına dahil olan mükellefler kağıt irsaliye düzenleyebilirler mi? Tüm sevk irsaliyeleri e-İrsaliye mi olmak zorundadır?

e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olan mükellefler, sadece e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı kullanıcılara düzenleyecekleri sevk irsaliyelerini e-İrsaliye olarak düzenlemek zorundadırlar.

Uygulamaya kayıtlı olmayan mükelleflere/müşterilere düzenlenecek sevk irsaliyesinin ise, öteden beri devam ettiği şekilde:

a) Matbu kağıt sevk irsaliyesi olarak veya

b) İrsaliyeli fatura olarak veya

c) Satıcının e-Arşiv uygulamasına da kayıtlı olması halinde irsaliye yerine geçen e-Arşiv Faturanın kağıt çıktısı olarak veya

d) İrsaliye yerine geçen ÖKC Fatura bilgi fişlerinin müşteriye verilmesi suretiyle, düzenlenebilmesine devam edilecektir.

Ancak bununla birlikte, GİB tarafından sisteme kayıtlı olmayan muhatapları temsil etmek üzere "sanal" bir kayıtlı kullanıcı tanımlanması halinde, muhatap olarak bu kayıtlı kullanıcı seçilerek e-İrsaliye düzenlenip bunun kağıt çıktısının verilmesi mümkün hale gelebilecektir. Konuya ilişkin sistemsel geliştirmelerin tamamlanması müteakip gerekli duyurular www.efatura.gov.tr internet adresinde yapılacaktır."

5. e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olmayan alıcılara elektronik ortamda e-İrsaliye düzenlenmesi mümkün müdür?

e-İrsaliye düzenleme zorunluluğu her iki tarafın da e-İrsaliye sistemine kayıtlı kullanıcı olduğu durum için geçerli olup, irsaliye düzenlenen muhatapın e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olmadığı durumda sevk irsaliyesinin matbu kağıt ortamda düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak bununla birlikte, GİB tarafından sisteme tanımlı olmayan alıcıları temsil etmek üzere "sanal" bir kayıtlı kullanıcı tanımlanması halinde, muhatap olarak bu kayıtlı kullanıcı seçilerek (asıl muhatap bilgisi ayrıca e-İrsaliye'nin ilgili alanında yer verilecektir.) e-İrsaliye düzenlenmesi ve alıcısının talebine uygun olarak kağıt çıktısının verilmesi ya da harici elektronik yollarla elektronik ortamda iletilmesi mümkün hale gelebilecektir. Konuya ilişkin sistemsel geliştirmelerin tamamlanması müteakip gerekli duyurular www.efatura.gov.tr internet adresinde yapılacaktır.

6. e-İrsaliye uygulamasından kaç tür yöntemle faydalanılır?

Mükellefler e-İrsaliye Uygulamasından;

- a) Kendi bilgi işlem sistemlerinin Başkanlık sistemlerine entegrasyonu yoluyla,
 - b) e-İrsaliye Uygulamasına ait temel fonksiyonların internet üzerinden genel kullanımını sağlamak amacı ile Başkanlık tarafından oluşturulan ve www.efatura.gov.tr internet adresinde hizmete sunulan GİB Portalı aracılığıyla,
 - c) Başkanlıktan izin almış özel entegratörlerin bilgi işlem sistemleri aracılığıyla,
- olmak üzere, e-Fatura Uygulamasından yararlandıkları yöntem ile yararlanabilecek olup, Başkanlıkça aksi belirtilmediği sürece, e-Fatura Uygulamasından yararlandıkları yöntem dışında bir yöntem kullanamayacaklardır.

7. GİB PORTAL yöntemi ile de e-İrsaliye düzenlenebilecek midir?

e-Fatura uygulamasından GİB PORTAL yöntemi ile yararlanan mükellefler, e-İrsaliye uygulamasında da GİB PORTAL yöntemini kullanmak durumundadır.

Bu durumda başvuru kılavuzunda açıklandığı şekilde portal uygulaması içindeki araçlar menüsünde yer alan kullanıcı bilgileri kısmında "e-İrsaliye kullanmak istiyorum" bölümünü işaretlemesi yeterlidir.

8. Kendi bilgi işlem sistemlerini kullanmak suretiyle e-İrsaliye düzenlenmesi mümkün müdür? Bunun için aranılan temel şartlar nelerdir?

e-Fatura uygulamasından kendi bilgi işlem sistemlerini GİB sistemleri ile entegre ederek kullanan mükellefler e-İrsaliye uygulamasından da aynı yöntemle yararlanmak durumundadır. Bunun için Başkanlığımıza hitaben bir dilekçe ve ekinde yer alan test tanım formu ile başvurmaları gerekmektedir.

İlgili belgeler kağıt ortamında Başkanlığımıza ulaştıktan sonra www.efatura.gov.tr internet adresinde yer alan test planına uygun olarak e-irsaliye testlerini başarıyla tamamlayan mükelleflere e-irsaliye uygulamasından da kendi bilgi işlem sistemlerini GİB sistemleri ile entegre ederek kullanma izni verilecektir.

9. e-İrsaliye hizmeti veren Özel Entegratör kuruluşlar var mıdır? Bilgilerine nasıl ulaşılır?

e-İrsaliye hizmeti veren özel entegratörlerin listesine ulaşmak için aşağıdaki linke tıklayabilirsiniz.

<http://www.efatura.gov.tr/eirsaliyeozelintegratorlerlistesi.html>

10. Aynı mükellefin birden fazla yöntemle e-İrsaliye uygulamasından yararlanması mümkün müdür?

Mükellefler e-fatura uygulamasından yaralandıkları yöntem ile e-İrsaliye uygulamasından da yararlanmak zorunda olup, birden fazla yöntemi kullanmaları mümkün bulunmamaktadır.

11. e-İrsaliye Uygulamasından birden fazla özel entegratörden hizmet alınarak yararlanılması mümkün müdür?

Birden fazla özel entegratörden hizmet alarak e-Fatura ve e-İrsaliye hizmetinden birlikte yararlanmak mümkündür. Ancak özel entegratörlerin her birinden hem e-İrsaliye ve hem de e-Fatura uygulamasından birlikte yararlanılması gerekmektedir. Bir başka ifade ile (X) özel entegratöründen e-Fatura hizmeti, (Y) özel entegratöründen ise e-İrsaliye hizmeti olarak hizmet ayrıştırması yapılması mümkün değildir. e-fatura ve e-İrsaliye hizmetinden birlikte yararlanmak kaydıyla birden fazla özel entegratör ile çalışılması mümkün bulunmaktadır.

12. E-irsaliye kim tarafından düzenlenmesi gerekmektedir ?

e-İrsaliye yeni bir belge türü olmayıp kağıt sevk irsaliyesi ile aynı hukuki hükümlere tabidir.

Vergi Usul Kanunu 230 'uncu maddesinin 5 inci bendinin parantez içi hükmünde; "Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının,

teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlemesi ve taşıtta bulundurulması şarttır.

Malın, bir mükellefin birden çok iş yerleri ile şubeleri arasında taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de, malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gereklidir. Bu bentte yazılı irsaliyeler hakkında fiyat ve bedel ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere, bu madde hükmü ile 231 inci madde hükmü uygulanır. İrsaliyelerde malın nereye ve kime gönderildiği ayrıca belirtilir." denilmektedir. Bu çerçevede irsaliye düzenleme yükümlülüğü malı taşıyan/taşıtırana verilmiş olup, malın alıcısı tarafından taşındığı/taşıtırıldığı durumda irsaliye belgesinin malın alıcısı tarafından düzenlenmesi, satıcısı tarafından taşıyıp/taşıtırılması halinde ise satıcın irsaliye belgesini düzenlemesi gerekmektedir.

Bununla birlikte malın, satıcının mağazasında alıcı tarafından alınıp kendisi tarafından taşınması halinde, satıcısı tarafından alıcıya e-İrsaliye ya da irsaliye yerine geçen e-Fatura'nın kağıt çıktısının verilmesi halinde, alıcı tarafından ayrıca bir e-İrsaliye düzenlenmesi zorunluluğu bulunmayıp, sevkiyat süresince taşıtta satıcı tarafından düzenlenmiş e-İrsaliye ya da irsaliye yerine geçen özellikteki e-Fatura'nın kağıt çıktısının bulundurulması yeterli görülmektedir.

13. e-İrsaliyelerde de Düzenleme tarihinin yanında "Sevk tarihi" nin de yer alması zorunlu mudur? Düzenlendiği gün sevki işlemi de gerçekleştirilen durumlarda, sevk tarihinin e-İrsaliye üzerinde ayrıca doldurulması, yer verilmesi zorunlu mudur?

Evet, matbu kağıt ortamdaki sevk irsaliyelerinde olduğu gibi, elektronik ortamda düzenlenen e-İrsaliyelerde de tanzim(düzenleme) tarihi yanında ayrıca bir sevk tarihinin yer alması zorunludur (VUK GT 253).

Tanzim tarihi ile sevk tarihinin aynı gün olması halinde de bu tarihler ayrı ayrı e-İrsaliye'de yer alacaktır. Bu iki tarihten herhangi birine yer verilmeksizin düzenlenen sevk irsaliyeleri hiç düzenlenmemiş sayılarak özel usulsüzlük cezası tatbik edilebilecektir.

14. Düzenlenen e-İrsaliye belgeleri GİB tarafından muhafaza edilmekte midir? Mükelleflerin ayrıca e-İrsaliyeyi muhafaza etmesi gerekir mi? E-İrsaliyelerin muhafazası üçüncü taraf kurum ve kuruluşlara yaptırılabilir mi?

Düzenlenen belgelere ilişkin olarak GİB herhangi bir muhafaza hizmeti vermemektedir. Muhafaza ve ibraz mükellefin sorumluluğunda olup, dileyen mükellefler muhafaza işlemi için Başkanlığımızdan izin alan saklamacı kuruluşlar veya diğer elektronik arşivleme hizmeti veren kurumlardan (datacenter vb.) hizmetten yararlanmaları mümkündür. Diğer kurum ve kuruluşlarda muhafaza işlemi mükelleflerimizin isteğine bağlı olup esas muhafaza sorumluluğu mükelleflerimizin kendisinde bulunmaktadır.

15. e-İrsaliye hizmetinden yararlanmak için yapılan başvurular için GİB' e herhangi bir ücret ödemesi yapılır mı?

e-İrsaliye uygulamasına ilişkin GİB'e başvuru işlemi nedeniyle herhangi bir ücret ödenmesi söz konusu değildir. Sadece elektronik ortamda başvuruların gerçekleştirilmesi amacıyla temin edilecek elektronik imza veya mali mühürlerin elektronik imza sağlayıcıları ile Tübitak Kamu SM ye ücret ödenmektedir.

Başvuru işlemlerinde GİB PORTAL yöntemi ile uygulamadan yararlanmak istediğini belirterek uygulamaya dahil olan mükelleflerin, GİB PORTAL yöntemini kullanma süresinde de herhangi bir şekilde GİB'e bir ücret ödenmesi söz konusu değildir, tamamen ücretsizdir.

16. e-İrsaliye uygulaması için ayrı bir Mali Mührün temin edilmesi zorunlu mudur?

e-İrsaliye uygulamasına hali hazırda e-Fatura uygulamasından yararlanma iznine sahip olan kayıtlı kullanıcılar dahil olabileceğinden ve e-Fatura uygulaması nedeniyle de gerçek kişilerin elektronik imzaya tüzel kişilerin de mali mührü sahip olması nedeniyle, e-İrsaliye uygulaması için ayrı elektronik imza veya mali mühür kullanılmasına gerek olmayıp, mevcut imza araçları kullanılabilecektir.

17. Gerçek kişiler elektronik İmzasını veya mali mührünü kimlerden temin edebilir?

Gerçek kişilerce kullanılabilecek Elektronik İmza araçları, Bilgi Teknolojileri Kurumu tarafından yetkilendirilen ve aşağıda linki verilen "Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcıları" olarak belirtilen kuruluşlardan temin edilmesi gerekmektedir.

Ancak Vergi Usul Kanunu ve Tebliğleri ile hayata geçirilen e-Fatura, e-İrsaliye, e-Arşiv Fatura, e-Bilet, e-Serbest Meslek Makbuzu, e-Müstahsil Makbuzu, e-Defter uygulamalar kapsamında kullanılmak üzere Tübitak Kamu Sertifikasyon merkezinden MALİ MÜHÜR temin ederek de kullanmaları mümkündür.

<https://www.btk.gov.tr/elektronik-sertifika-hizmet-saglayicilari>

<http://mm.kamusm.gov.tr/>

18. Gerçek veya Tüzel Kişiler MALİ MÜHÜR'ü nasıl temin eder?

Gerçek veya Tüzel Kişiler Vergi Usul Kanunu ve Tebliğleri ile hayata geçirilen e-Fatura, e-İrsaliye, e-Arşiv Fatura, e-Bilet, e-Serbest Meslek Makbuzu, e-Müstahsil Makbuzu, e-Defter uygulamalar kapsamında kullanılmak üzere Tübitak Kamu Sertifikasyon merkezinden MALİ MÜHÜR temin ederek de kullanmaları mümkündür.

<http://mm.kamusm.gov.tr/>

19. Özel Entegratör kuruluşlardan e-İrsaliye hizmetinden yararlanılacak olması halinde de mali mühür veya elektronik imza alınma zorunluluğu var mıdır?

Özel entegratör kuruluşlardan hizmet olarak elektronik belge uygulamalarından yararlanan mükelleflerimizin, kullanıcı hesaplarının açılması ve kapatılması işlemlerinde kullanılan HR.xml dosyasının mükellef ve özel entegratör kuruluşlarla birlikte kendilerine ait mali mühür ya da elektronik imza ile imzalanması gerektiğinden, özel entegratör kuruluşlardan hizmet olarak elektronik belge uygulamalarından yararlanılması durumunda da mükelleflerimizin kendilerine ait elektronik sertifikalara (elektronik imza veya mali mühür) sahip olması gerekmektedir. Bununla birlikte e-İrsaliye Uygulamasından özel entegratör sistemi üzerinden faydalanan mükellefler, uygulamaya dahil olup kullanıcı hesapları özel entegratörleri tarafından tanımlandıktan sonra, düzenleyecekleri e-İrsaliyelerde özel entegratörünün mali mührü ve zaman damgasının kullanılmasını özel entegratöründen talep edebilirler (487 SN VUK GT, 5 inci fıkra). Bu durumda e-İrsaliyelerde, özel entegratörünün mali mührü ve zaman damgasının kullanılması da mümkün olabilecektir.

20. Sevk tarihi, irsaliye tarihi ile aynı veya ileri bir tarih mi olmalıdır? Yoksa irsaliye tarihinden daha geçmiş bir tarih olabilir mi?

e-İrsaliye malın sevk sırasında yanında bulundurulması gereken bir belge olup, malın fiili sevkinde önce düzenlenmesi gerekmektedir. İrsaliye üzerinde, irsaliyenin düzenlenme tarihine ilave olarak malın fiili sevk tarihinin de belge üzerinde gösterilmesi gerekmektedir. Malın fiili sevk tarihinin, irsaliyenin düzenlenme tarihinden önce olması mümkün değildir.

21. e-İrsaliye uygulamasına dahil olmak isteyen ve e-Faturada entegrasyon yöntemini kullanan mükellef, e-irsaliyede özel entegrasyon yöntemini seçebilir mi?

487 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinin 3 üncü maddesinin 2 numaralı fıkrasının aşağıda yer verilen açıklamaları uyarınca, e-Fatura uygulamasında hangi yöntem kullanıyorsa e-irsaliye uygulamasında da aynı yöntem kullanılmalıdır.

Mükellefler e-İrsaliye Uygulamasından;

a) Kendi bilgi işlem sistemlerinin Başkanlık sistemlerine entegrasyonu yoluyla, b) e-İrsaliye Uygulamasına ait temel fonksiyonların internet üzerinden genel kullanımını sağlamak amacı ile Başkanlık tarafından oluşturulan ve www.efatura.gov.tr internet adresinde hizmete sunulan GİB Portalı aracılığıyla, c) Başkanlıktan izin almış özel entegratörlerin bilgi işlem sistemleri aracılığıyla,

olmak üzere, e-Fatura Uygulamasından yararlandıkları yöntem ile yararlanabilecek olup, Başkanlıkça aksi belirtilmediği sürece, e-Fatura Uygulamasından yararlandıkları yöntem dışında bir yöntem kullanamayacaklardır.

22. e-İrsaliye özel entegratörlük izni almak isteyen mükellefler için başvuru şartları ve gerekli evraklar nelerdir?

Hali hazırda Başkanlıktan özel entegratör olarak hizmet vermek için izin alan mükelleflerden, e-İrsaliye özel entegratörlüğü izni almak isteyenlerin, taleplerini içeren bir dilekçe ile posta yolu ile Başkanlığımıza başvuruda bulunması ve www.efatura.gov.tr internet adresinde yer

alan test planına uygun (<http://www.efatura.gov.tr/dosyalar/kilavuzlar/e-FaturaTestPlani.pdf>) olarak testleri başarı ile tamamlaması gerekmektedir. Söz konusu testleri başarı ile tamamlayan mükelleflere e-irsaliye özel entegratörlük izni verilerek www.efatura.gov.tr internet adresinde yayınlanacaktır.

23. e-İrsaliye uygulamasına geçildiğinde, şubeler arası düzenlenen ya da sadece işlem görmek üzere gönderilen malzemeler için de e-İrsaliye mi düzenlememiz gerekiyor?

e-İrsaliye belgesi yeni bir belge türü olmayıp, kağıt ortamdaki "sevk irsaliyesi" belgesi ile aynı hukuki niteliklere sahiptir. Mevzuat gereği kağıt ortamında sevk irsaliyesi düzenlenmesini gerektiren ve tarafların e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olduğu her durumda (bu kılavuzda kağıt ortamda da düzenlenmesine izin verilen durumlar hariç); kağıt ortamdaki sevk irsaliyesi yerine e-İrsaliye düzenlenmesi gerekmektedir.

Bu nedenle aynı işletmenin şubeleri arasındaki mal sevkiyatlarında yada sadece işlem görmek üzere başka mükelleflere gönderilen malzeme sevkiyatlarında normal şartlarda (kağıt irsaliye uygulaması kapsamında da) sevk irsaliyesi düzenlemesi gerektiğinden bu durumlarda sevk eden ve teslim edilecek olan tarafların her ikisinin e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olduğu durumda düzenlenmesi gereken sevk irsaliyesi belgesi elektronik ortamda düzenlenecek e-İrsaliye belgesi olmak zorundadır.

24. e-İrsaliye Düzenlendikten sonra, fiili mal sevkiyatı başlamadan önce alıcı malı almaktan vazgeçerse düzenlenen e-İrsaliye ile ilgili ne gibi işlem yapılacaktır? Alıcı dan bir belge almak gerekir mi?

Alıcı malın fiili sevkinden önce söz konusu e-İrsaliye'ye, uygulama üzerinden "RED" İrsaliye Yanıtı gönderebilir. Bu durumda e-İrsaliye iptal edilmiş sayılacağından ayrıca alıcı tarafından bir belge düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

25. Muhtelif müşteriler ibareli e-İrsaliye düzenlenebilecek midir? Düzenlenemeyecekse izlenecek yol nedir?

Muhtelif müşteriler ibareli e-İrsaliye düzenlenmesi mevcut sistemin yapısı itibarıyla mümkün değildir. Bu durumda irsaliye belgesi 173 SN VUK Genel Tebliğinde belirtilen şekilde, (Alıcıların kimler olacağı ve ne miktarda mal alacakları belli olmayan ve alıcılara iş yerlerinde teslim edilmek üzere, satıcı tarafından kendi nakil vasıtası ile mal gönderilmesi halinde; nakil vasıtasına yüklenen tüm mallar için tek bir sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve düzenlenen sevk irsaliyesinin müşterinin adı ve adresi bölümüne "Muhtelif Müşteriler" ibaresi ile nakil vasıtasının plaka numarası ve sürücünün veya araçta bulunan satışa yetkili kimsenin adının yazılması mümkündür. Matbu kağıt ortamda düzenlenmeye devam edilecektir.

Bununla birlikte, GİB tarafından sisteme Muhtelif Müşteriler'i temsil etmek üzere "sanal" bir kayıtlı kullanıcı tanımlanması halinde, muhatap olarak bu kayıtlı kullanıcı seçilerek e-İrsaliye düzenlenmesi ve bunun kağıt çıktısının kullanılabilmesi mümkün hale gelebilecektir. Konuya ilişkin sistemsel geliştirmelerin tamamlanması müteakip gerekli duyurular www.efatura.gov.tr internet adresinde yapılacaktır.

Muhtelif müşteriler adına düzenlenecek sevk irsaliyesi gerekli duyurular yapılana kadar matbu olarak düzenlenecek olup, ayrıca her teslimde müşterilere faturanın teslim anında düzenlenmesi 173 SN VUK Genel Tebliği'nin C/a bölümünde yapılan açıklamalar uyarınca gerekmektedir.

Ancak mal teslimatı yapılan müşterilerin her birine genel esaslar çerçevesinde malın sevki anında ayrı ayrı sevk irsaliyelerinin düzenlenmesi durumunda alıcının e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı kullanıcı olup olmadığına göre e-İrsaliye ya da matbu kağıt ortamdaki irsaliyenin düzenlenmesi gerekmektedir. Alıcının e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olması halinde alıcı adına e-İrsaliye belgesinin ya da 433 SN VUK Genel Tebliğindeki şartları taşıyan (kağıt çıktısının irsaliye yerine de geçen) e-Fatura belgesinin düzenlenmesi, alıcının e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olmaması halinde ise alıcı adına matbu sevk irsaliyesinin, irsaliyeli faturanın ya da satıcının e-Arşiv Fatura uygulamasına kayıtlı olması halinde irsaliye yerine geçen e-Arşiv Fatura'nın kağıt çıktısının düzenlenerek alıcıya teslim edilmesi gerekmektedir.

26. Muhtelif müşterilere yapılan sıcak satışlarda teslim anında e-İrsaliye düzenlenmesinin teknik açıdan mümkün olmaması halinde izlenecek yol nedir?

Söz konusu teslim şeklinde e-İrsaliyenin teknik sebeplerle düzenlenememesi halinde; müşteriye öncelikle matbu sevk irsaliyesi düzenlenecek ve bu irsaliye üzerinde "e-İrsaliye Ayrıca Düzenlenecektir" ibaresine yer verilecektir. Bu şekilde düzenlenen matbu sevk irsaliyelerinin e-İrsaliye'ye en geç izleyen 2 gün içinde dönüştürülmesi zorunludur. Matbu sevk irsaliyesine istinaden daha sonradan düzenlenecek e-İrsaliye'ler GİB tarafından özelleştirilen "MATBUDAN DÖNÜŞTÜRÜLEN E-İRSALİYE" tipinde düzenlenmesi ve bu e-İrsaliye belgesinin ilgili alanında matbu kağıt olarak düzenlenen sevk irsaliyesinin bilgisine (tarih, belge no) yer verilmesi gerekmektedir.

27. Satışta müşteriye öncelikle e-fatura düzenlenip, sevkiyatın daha sonradan gerçekleştirilecek olması halinde izlenecek yöntem nedir?

487 Sıra Numaralı VUK Genel Tebliğinin 5 inci maddesinde "Sevki yapılacak mala ilişkin olarak e-İrsaliyenin düzenlenmesinden önce e-Fatura düzenlenmiş olması halinde, e-İrsaliye üzerinde e-Faturanın tarih ve belge numarasına da yer verilmesi zorunludur." şeklinde açıklama yer almakta ve ayrıca VUK 173 Sıra Nolu VUK Genel Tebliğinin C bölümünde yer alan genel açıklamalar nedeniyle, sevkiyat işleminden önce düzenlenen e-Faturalarda malın daha sonra sevk edileceğinin de belirtilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede; önce düzenlenen e-Fatura da malın sonradan sevk edileceği bilgisine, daha sonra düzenlenen e-İrsaliye'nin ilgili alanında ise önceden düzenlenmiş e-Faturanın tarih ve belge numarasına yer verilmesi gerekmektedir.

28. Malın fiili sevkinden önce, fatura düzenlenmişse düzenlenecek faturada malın fiili sevk tarihi ve irsaliye no'su alanı boş bırakılabilir mi?

Malın fiili sevk tarihi ile hangi irsaliye belgesi ile sevk edileceği faturanın düzenlenmesi anında henüz bilinmediğinden, faturadaki ilgili alanlar boş bırakılabilir. Ancak bu durumlarda, sonradan düzenlenecek e-İrsaliye'nin ilgili alanlarında önceden düzenlenen e-Fatura'nın tarih ve belge numarasına yer verilmesi zorunludur. Satılan mallara ilişkin

faturaların malın tesliminden önce düzenlendiği ve malın daha sonra sevk edildiği durumlarda; faturayı düzenleyenler faturada malın daha sonra sevk edileceğini belirteceklerdir.

29. Mağazada yapılan satışlarda, alıcının kendi aracı ile malı mağazadan kendi işyerine kendi sevk etmesi halinde, satıcı tarafından alıcıya düzenlenen e-İrsaliye veya İrsaliye yerine geçen e-Fatura'nın kağıt çıktısı, ÖKC e-Fatura bilgi fişi kullanılabilir mi? Bu durumda alıcı mı sevk irsaliyesi düzenleyecektir? Alıcı e-İrsaliye de ise kendine de e-İrsaliye mi düzenleyecektir?

Mevzuat hükümlerine göre irsaliye düzenleme yükümlülüğü malı taşıyan/taşıtıranaya verilmiştir. Bu kapsamda malın alıcısı tarafından taşındığı/taşıtırıldığı durumda irsaliye belgesinin malın alıcısı tarafından düzenlenmesi gerekmektedir. Bu durumda satıcının, satış işlemini tevsik eden bir belge vermesi yeterli olup söz konusu belge alıcıya elektronik ortamda da iletilen e-Fatura kağıt çıktısı olabileceği gibi mevzuatın izin verdiği hallerde ÖKC'den düzenlenen e-Fatura Bilgi Fişi de olabilir. Bununla birlikte alıcı ile satıcının mutabık kalması ve satıcı tarafından e-İrsaliye'nin (veya irsaliye yerine geçen; e-Fatura'nın kağıt çıktısını, e-Fatura bilgi Fişinin) düzenlenmesi halinde alıcının e-İrsaliye düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır. Malın satıcısı tarafından, alıcıya e-İrsaliye ya da irsaliye yerine geçen e-Fatura'nın kağıt çıktısının verilmesi yeterli olacaktır.

30. e-İrsaliye'nin sevkiyatın başlatıldığı lokasyondaki altyapı ve teknik imkansızlıklar(örneğin; internetin bulunmaması) nedeniyle malın sevkinden önce düzenlenmesinin mümkün olmadığı hallerde izlenecek yöntem nedir?

e-İrsaliyenin, sevkiyatın başlatıldığı lokasyondaki altyapı ve diğer teknik imkansızlıklar sebebiyle sevkiyatın başlatılmasından önce düzenlenememesi halinde; müşteriye öncelikle matbu sevk irsaliyesi düzenlenerek sevkiyat işlemine başlanacak ancak bu suretle düzenlenecek matbu irsaliye üzerinde "e-İrsaliye Ayrıca Düzenlenecektir" ibaresine yer verilecektir.

Bu şekilde düzenlenen matbu sevk irsaliyelerinin e-İrsaliye'ye en geç izleyen 2 gün içinde dönüştürülmesi zorunludur. Matbu sevk irsaliyesine istinaden daha sonradan düzenlenecek e-İrsaliye'ler GİB tarafından özelleştirilen "MATBUDAN DÖNÜŞTÜRÜLEN E-İRSALİYE" tipinde düzenlenmesi ve bu e-İrsaliye belgesinin ilgili alanında matbu kağıt olarak düzenlenen sevk irsaliyesinin bilgisine (tarih, belge no) yer verilmesi gerekmektedir.

31. Geçmiş tarihli e-İrsaliye düzenlenebilir mi?

Geçmiş tarihli e-İrsaliye düzenlenmesi mümkün değildir. E-İrsaliye sisteminde bununla ilgili kısıt bulunmaktadır. E-İrsaliye sistemine iletilen belgelerin fiili sevk tarihi e-İrsaliye sistem tarihinden önceki bir tarih olamaz. Ancak teknik imkansızlıklar nedeniyle ilk olarak matbu kağıt ortamda sevk irsaliyesinin düzenlendiği ve en geç izleyen 2 gün içinde "Matbudan Dönüştürülen e-İrsaliye" tipinde düzenlenen e-İrsaliye'lerin düzenleme ve fiili sevk tarihleri matbu sevk irsaliyesi ile aynı olması gerektiğinden ve e-

İrsaliye daha sonradan oluşturulduğundan, bu durumla sınırlı olmak üzere e-İrsaliye sistem tarihinden geçmiş tarihli olarak düzenlenmesine izin verilebilecektir.

32. İhracat işlemlerine ait mal sevkiyatlarında (işyerinden Gümrük yerine veya yurtdışına kadarki süreçte) satıcı e-İrsaliye mi düzenleyecek?

e-İrsaliye uygulaması, hali hazırda kayıtlı kullanıcılar arasında düzenlenecek irsaliye belgesinin elektronik belge olarak düzenlenmesine ilişkin olup, ihracat işlemlerinde alıcının sisteme kayıtlı kullanıcı olmadığı durumlarda e-İrsaliye düzenlenmesi mümkün olmayıp, bu durumda matbu kağıt ,kağıt ortamda sevk irsaliyesi, irsaliyeli fatura, e-Fatura/e-Arşiv Faturanın kağıt çıktısı düzenlenerek sevkiyat işlemi belgelendirilecektir. İhracat işlemlerinin tekemmül ettirilmesi için genel esaslar çerçevesinden gümrük idaresine fatura vb. belgelerin de ibraz edilerek gerçekleştirileceği de tabiidir.

33. e-İrsaliye de malların fiyatları yer almak zorunda mıdır? Malların fiyatlarına yer verilmesi ise ayrıca mümkün müdür?

Mevzuatımızda sevk irsaliye belgesi düzenlenirken malların fiyatlarına yer verilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Bu nedenle e-İrsaliye uygulamasında da böyle bir zorunluluk yoktur. Ancak sistemsal olarak, düzenlenecek e-İrsaliyelerde malların fiyat bilgilerine de yer verilmesi mümkündür.

34. e-İrsaliye'ye konu malları "tam olarak" teslim alan alıcı ne yapacaktır?

e-İrsaliye'ye konu malları tam olarak teslim alan alıcı, e-İrsaliye sistemi üzerinden "KABUL" irsaliye yanıtı dönebileceği gibi, herhangi bir yanıt dönme zorunluluğu da bulunmamaktadır. Sistemsal olarak 7 gün içinde herhangi bir yanıt dönülmemiş e-İrsaliye'lere konu malların alıcıları tarafından tam olarak teslim alındığı ve satıcıları tarafından bu malların tamamı için e-Fatura düzenleneceği kabul edilmektedir.

35. e-İrsaliye'ye konu malları "eksik olarak" teslim alan alıcı ne yapacaktır?

e-İrsaliye'ye konu malları "eksik olarak" teslim alan alıcı, istemesi halinde e-İrsaliye sistemi üzerinden "KİSMİ KABUL"irsaliye yanıtı ile satıcıya fiilen teslim aldığı mal miktarını bildiren bir yanıt dönebilir. Sistemsal olarak 7 gün içinde herhangi bir yanıt dönülmemiş e-İrsaliye'lere konu malların alıcıları tarafından tam olarak teslim alındığı ve satıcıları tarafından bu malların tamamı için fatura düzenleneceği kabul edilmektedir. Bu nedenle, irsaliye ile e-Faturanın uyumunun sağlanması bakımından alıcı tarafından sistem üzerinden bir yanıtın dönülmediği durumlarda, fiilen teslim alınan mal miktarının alıcı ve satıcı arasında tanzim olunan harici diğer belgelerle (Teslim/Tesellüm belgeleri, tutanak, makbuz vb. belgelerle - e-İrsaliyenin kağıt çıktısı üzerine alınacak notlar ve imzalar da söz konusu belgeler yerine kullanılabilir.-) tevsik ve ispat olunması ve ilgili makamlara istenildiğinde ibraz edilebilir şekilde muhafaza edilmesi gerekmektedir. Fiilen teslim edilen/alınan mal miktarını gösteren harici belgelerin satıcı ve alıcı açısından ispat işlemlerinde tevsik edici belge olarak kullanılması mümkün bulunmaktadır. Alıcısı tarafından fiilen teslim alınmayan mallar için, satıcıya ayrı bir e-İrsaliye'nin alıcı tarafından ayrıca düzenlenmesi gerektiği de tabiidir.

36. Sevk irsaliyesine konu malların satıcı tarafından taşındığı hallerde, alıcının veya görevlisinin işyerinde bulunmaması halinde, teslimat yapılamaması halinde, malların satıcının işletmesine geri gelmesi sürecinde satıcı tarafından yeniden bir e-İrsaliye düzenlenecek midir? Yoksa ilk e-İrsaliye belgesi ile mallar işletmeye geri getirilebilir mi? Söz konusu malların alıcısına daha sonra tekrar sevk edilmesi durumunda ilk düzenlenmiş irsaliye belgesi kullanılabilir mi?

Evet, e-İrsaliye ye konu malların alıcısına teslim edilemediği ve satıcısı tarafından işletmesine geri getirilmesini gerektiren bir durumun oluşması halinde aşağıda belirtilen şekilde yeni sevk irsaliyesinin düzenlenmesi gerekmektedir. İlk düzenlenmiş e-İrsaliye ile malların tekrar satıcının işletmesine geri getirilmesinde kullanılması mümkün değildir:

- a) Satıcının teknik altyapısının elvermesi halinde satıcı kendisine (alıcı adresinden satıcı adresine olmak üzere) yeni bir e-İrsaliye düzenleyecek ve bu e-İrsaliye üzerinde ilk e-İrsaliye bilgisine ve malların işletmesine alıcıya teslimat yapılamadığı gerekçesi ile geri götürülmek üzere düzenlendiğini belirten, açıklamaya e-İrsaliyenin not açıklama alanında yer verilecektir.
- b) Satıcının teknik altyapısının e-İrsaliye düzenlenmesine elvermemesi halinde ise bu durumda satıcı kendisine yeni matbu sevk irsaliyesi düzenleyecek ve bu irsaliye üzerinde alıcıya düzenlenmiş ilk e-İrsaliye belgesinin bilgisine (tarih, belge no) ve malların işletmesine alıcıya teslimat yapılmadığı gerekçesi ile geri götürülmek üzere düzenlendiğini belirten açıklamaya yer verilecektir.

E-İrsaliye tarihinin, e-İrsaliye uygulaması(sisteminin) tarihinden önce olamayacağı ilkesi nedeniyle, geri getirilen malların alıcısına daha sonra tekrar sevk edilmesi halinde yeni bir e-İrsaliye'nin düzenlenmesi gerekmektedir.

37. Lojistik merkezinde satıcıya ait depolanan malların, lojistik merkezine ait araçlar ile satıcının vereceği talimatla bir alıcıya sevk edileceği zaman, sevk irsaliyesini kim düzenleyecek? Lojistik merkezi taşıma irsaliyesi ile birlikte ayrıca e-İrsaliye mi düzenleyecek? Yoksa e-İrsaliye yi malın satıcısı mı düzenleyecek? Ya da sadece taşıma irsaliyesi ile malın lojistik depodan alıcıya ulaştırılması mümkün müdür?

Satıcıya ait malların lojistik merkezine teslimatını kim gerçekleştiriyorsa (satıcının kendisi veya lojistik merkezi) sevk irsaliyesi düzenleyecektir. Lojistik merkezinde depolanmakta olan satıcıya ait malların, satıcının lojistik merkezine vereceği talimatla, lojistik merkezi tarafından diğer alıcılara gerçekleştirilecek sevkiyat işlemlerinde aşağıda belirtilen senaryolardan birine göre işlemlerin sonuçlandırılması mümkün bulunmaktadır.

I. SENARYO adımları:

1. Satıcı e-İrsaliye'yi Alıcıya düzenler (Sevkiyat başlangıç yeri lojistik merkezi, bitiş yeri alıcı adresi)
2. Satıcı alıcıya düzenlediği e-İrsaliye'nin bir örneğini Lojistik merkezine haricen iletir.

3. Lojistik Merkezi Satıcının düzenlediği e-İrsaliye belgesi ile birlikte kendisinin düzenleyeceği TAŞIMA İRSALİYESİ ile alıcıya malları sevkiyatı gerçekleştirir.
4. Lojistik Merkezi alıcıya gerçekleştirilen fiili teslimat bilgisini satıcıya haricen iletir.
5. Alıcı e-İrsaliye sistemi üzerinden fiili teslimat bilgisini e-İrsaliye yanıtı ile iletebilir. İletmezse tam olarak teslim almış sayılır.
6. Satıcı kendisine ulaşan fiili teslimat bilgilerine göre alıcıya 7 günlük süre içinde e-Fatura'yı düzenler.

II. SENARYO adımları:

Lojistik Merkezi, e-İrsaliye'yi Alıcıya düzenler (Sevkiyat başlangıç yeri lojistik merkezi, bitiş yeri alıcı adresi, Malın satıcısı bilgisine de yer vererek- Belgeyi düzenleyen lojistik merkezi olup, X satıcının malının Y alıcısına, lojistik merkezinden alıcı adresine sevk edildiğini gösteren şekilde. ZİNCİR TESLİM İRSALİYE ÖRNEĞİ dir.)

- 2- Lojistik Merkezi TAŞIMA İRSALİYE' si düzenler. Bu taşıma irsaliyesi ile 1. adımda düzenlenen e-İrsaliye bilgisi de ilişkilendirilerek, sevkiyatı başlatır.
3. Alıcı e-İrsaliye sistemi üzerinden fiili teslimat bilgisini e-İrsaliye yanıtı ile lojistik merkezine iletebilir. İletmezse tam olarak teslim almış sayılır.
4. Lojistik Merkezi fiili teslimat bilgisini ve alıcı tarafından e-İrsaliye sistemi üzerinden kendisine iletilen e-İrsaliye yanıtı bilgilerini SATICI' ya iletir.
5. Satıcı kendisine ulaşan fiili teslimat bilgilerine göre alıcıya 7 günlük süre içinde e-Fatura'yı düzenler.

38. Mükelleflerin, özel entegratörün veya GİB'in e-İrsaliye ilgili sistemlerinde arıza, bakım, kesinti veya diğer mücbir sebep hallerinde mal sevkiyatı işlemleri ne şekilde belgelendirilecektir? Bu süre boyunca kağıt ortamda irsaliye düzenlenebilecek midir? Kağıt ortamda düzenlenen bu irsaliyelerin e-İrsaliye sistemine daha sonra girme zorunluluğu var mıdır?

487 Sıra Numaralı VUK Genel Tebliğinin 9.maddesinin 7 numaralı bendinde aşağıdaki açıklama yapılmıştır.

Bu Tebliğde belirtilen elektronik belgeleri düzenleme yetkisi bulunan mükelleflerin, sistemlerinde arıza veya kesinti meydana gelmesi veya diğer mücbir sebep durumlarında, düzenlenmek üzere yeterli miktarda matbu belgeleri bulundurmaları zorunludur. Bu şekilde belge düzenlemek istisnai bir uygulama olup, belge düzenlemeye başlamadan önce Başkanlığa konu hakkında bilgi verilmesi ve süreklilik arz etmemesi gerekmektedir. Süreklilik arz etmesi halinde, uygulamalardan kendi bilgi işlem sistemlerinin entegrasyonu yöntemi ile yararlanan mükelleflerin, entegrasyon izinleri Başkanlıkça iptal edilebilecek olup, GİB Portal hesapları otomatik olarak açılacaktır. Bu durum entegrasyon izni iptal edilen mükelleflerin, iznin iptalinden sonra, uygulamalardan özel entegratörlerin bilgi işlem sistemleri aracılığı ile yararlanmalarına engel teşkil etmez.

Buna göre; arıza, bakım, kesinti veya diğer mücbir sebep hallerinde mal sevkiyatı işlemleri matbu kağıt ortamdaki sevk irsaliyeleri ile belgelendirilerek gerçekleştirilecektir. Münhasıran bu durumlarda düzenlenen kağıt ortamdaki matbu sevk irsaliyesinin daha sonradan e-İrsaliye sistemine girme zorunluluğu bulunmamaktadır. Ancak bu şekilde belge düzenlemek istisnai durum olup, matbu belge düzenlenmeye başlanmadan önce GİB' e bilgi verilmesi gerekmektedir.

Ancak mücbir sebepler dışındaki ve bu kılavuzda belirtilen istisnai diğer durumlarda matbu sevk irsaliyesi düzenlenmesine izin verilen hallerde düzenlenen matbu sevk irsaliyelerinin en geç izleyen 2 gün içinde e-İrsaliye ye dönüştürülmesi mecburiyeti devam etmektedir.

39. İnternet bağlantılarında kopma vb. diğer mücbir sebepleri oluştuğunda e-İrsaliye yerine kağıt ortamında sevk irsaliyesi düzenlenebilecek midir? Söz konusu durumları mükellef nasıl tevsik etmesi istenecektir?

7143 Sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle değişen 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesine "Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere" ibaresi eklenmiş ve söz konusu zorunlu haller 494 Sıra no.lu VUK genele Tebliğinde açıklanmıştır. Belirtilen zorunlu haller de e-İrsaliye yerine matbu kağıt sevk irsaliyesi düzenlenmesi de mümkün bulunmaktadır.

40. Hedefte sistem yanıtı gelmediği durumda (alıcı tarafından sistem yanıtı gelmediğinde, iletilemediğinde) sevkiyatın kağıt irsaliye ile yapılması mümkün olacak mıdır? GİB sistemleri bu şekilde sistem üzerinden bir dönüş yapabilecek midir?

487 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinin aşağıdaki belirtilen açıklamalarına göre işlem yapılacağından kağıt irsaliyeye göre işlem yapılması söz konusu olmayacaktır. Malın sevkiyatına başlanması için alıcı tarafından sistem yanıtının dönülmesi beklenmeyecek, sadece e-İrsaliye' nin GİB sistemlerine iletilmiş olması yeterli olacaktır. e-İrsaliyenin malın fiili sevkinden önce (alıcısının henüz belli olmadığı ve malın fiili sevki sırasında muhtelif müşteriler adına kağıt ortamında irsaliye düzenlenmesi ve malın asıl muhatabına teslimi sırasında düzenlenecek e-İrsaliyeler hariç olmak üzere) düzenlenmesi ve Başkanlık sistemlerine başarılı olarak iletilmesi malın fiili sevki için yeterli olup, bununla birlikte düzenlenen e-İrsaliyenin Başkanlık sistemleri üzerinden alıcısına başarılı bir şekilde iletilmesi gerektiği tabiidir.

41. Başka mükelleflere teslim edilmek üzere üçüncü şahıslara talimat vererek mal sevk ettirilmesi durumunda (Zincirleme Teslimlerde) e-İrsaliye düzenlenmesi mümkün müdür? Satıcı, sevk eden ve alıcı bilgileri nasıl ve irsaliyenin hangi alanına yazılacaktır?

Örnek: Toptancı (A), müşterisi olan perakendeci (C) ye teslim edilmek üzere imalatçı (B) ye talimat vererek kendi adına mal sevkiyatı yapılmasını istemektedir. Bu örnekte (C) ye karşı esas satıcı (A) dır. (B) ise (A) ya karşı satıcı durumundadır. Ancak, malı (A) yerine (C) ye teslim etmektedir.

Buna göre, 167 sıra sayılı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 6/a maddesinde açıklandığı gibi, malın alıcı (C) ye teslim edilmek üzere (B) tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde (B), bir nüshası kendinde kalacak ve diğer nüshası (C) ye gönderilecek şekilde sevk irsaliyesi düzenleyecek ayrıca kendinde kalan nüshasının bir (örneğini) fotokopisini de (A) ya gönderecektir. Sevk irsaliyesinin müşteriler bölümüne ise (A) adına (C) ye teslim edilmek üzere ibaresini yazacaktır.

Daha sonra, (B) tarafından (A) ya ve (A) tarafından da (C) ye düzenlenecek satış faturalarına, (B) tarafından düzenlenmiş sevk irsaliyesinin tarih ve numarası yazılmak suretiyle, mal alım satımına ilişkin belgeler düzenlenmiş olacaktır.

Zincirleme teslimlerde de, nihai teslimatı yapılan alıcının e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olması halinde e-İrsaliyenin düzenlenmesi mümkündür.

Diğer bir örnek: Otomotiv Satış bayii (X), müşterisi (Y)'ye teslim edilmesi gereken otomobili,

Fabrikası (Z)'ye talimat vererek, fabrika tarafından doğrudan müşteri (Y) ye teslim edilmesi isteniyor. Fabrika Z, Satış Bayii X'e mal satıyor (ve fatura düzenleyecek), Bayi X müşteri, Z'ye mal satıyor (ve fatura düzenleyecek). Fabrika Z, Müşteri Y adına irsaliye düzenleyecek olup bu irsaliye üzerinde ""Bayii X adına Müşteri Z'ye teslim edilmek üzere ibaresine yazacaktır."" Bu irsaliye Fabrika Z tarafından müşteri Y'ye e-İrsaliye uygulaması üzerinden iletilecek olup, bayii X e ise harici elektronik yöntemle bir örneği iletilecektir.

42. Malın alıcısı tarafından satıcısına verilen talimatla, malların alıcının müşterisi durumunda bulunan 3 üncü taraflara teslim edilmesi gerektiği hallerde sevk irsaliyesi ne şekilde düzenlenecektir? Sevk irsaliyesi esas itibariyle faturanın düzenleneceği mükellefe mi yoksa teslimatın yapılacağı mükellefe mi düzenlenmesi gerekmektedir?

Genel prensip itibariyle sevk irsaliyesi kendisine fatura düzenlenecek alıcıları adına düzenlenmesi gerekmektedir. Alıcıları tarafından verilen talimat ile mal sevkiyatının kendilerine teslim edilmeden doğrudan müşterisi durumunda bulunan 3'üncü taraflara teslimatın yapılması istendiğinde, alıcı adına düzenlenecek e-İrsaliye'de bu konuda ilave açıklamalara ve teslimatın yapılacağı 3 üncü tarafın bilgilerine yer verilecektir. İrsaliye 3 üncü taraf adına düzenlenmeyecek olup, sevkiyatı gerçekleştirenin alıcısı durumundaki kişi/tarafa düzenlenecektir.

Aşağıda yer verilen örneklerle izlenmesi gereken usul ve esaslara yer verilmiştir.

Örnek 1: İmalatçı (B) (e-İrsaliye'de) (Toptancı A'nın satıcısı, Toptancı A'ya fatura kesecek) (Malı sevk eden ve irsaliye düzenlemesi gerekendir)

Toptancı (A) (e-İrsaliye'de) (İmalatçı B nin alıcısı, B nin fatura keseceği kişi) (Perakendeci C'ye fatura kesecek olan kişidir)

Perakendeci (C) (e-İrsaliye'de veya değil) (Toptancı A'nın alıcısıdır, Toptancı A buna fatura kesecektir)

e-İrsaliye sevkiyatı başlatan İmalatçı (B) tarafından, Toptancı (A)'ya düzenlenecektir. Bu e-İrsaliye'de (C) perakendecisi teslimatın yapılacağı ikincil mükellef olarak yer alacaktır.

İrsaliye üzerinde "" ...(A) adına(C)'ye teslim edilmek üzere"" ibaresi yazılacaktır. İmalatçı (B) tarafından düzenlenen bu e-İrsaliye, hem B tarafından toptancı A'ya kesilecek faturada, hem de toptancı (A) tarafından perakendeci C'ye kesilecek faturada irsaliye bilgisi olarak yer verilecektir.

Örnek-2: Otomotiv Fabrikası(Z) (e-İrsaliye'de) (Otomotiv Satış Bayii X'in satıcısı ve Bayiye fatura kesecek) (Malı sevk eden ve irsaliye düzenlemesi gerektirir)

Satış Bayii (X) (e-İrsaliye'de) (Fabrika (Z)'nin alıcısı, Fabrika tarafından kendisine fatura kesilecek kişi) (Müşteri Y'ye fatura kesecek olan kişidir)

Müşteri (Y) (e-İrsaliye'de veya değil) (Toptancı A'nın alıcısıdır, Toptancı A buna fatura kesecektir)

e-İrsaliye sevkiyatı başlatan Fabrika (Z) tarafından, Bayii (X)'e düzenlenecektir. Bu e-İrsaliye'de (Y) müşterisinin teslimatın yapılacağı ikincil mükellef/kişi olarak yer alacaktır. e-İrsaliye üzerinde " ...(X) adına(Y)'ye teslim edilmek üzere" ibaresi yazılacaktır. Fabrika (Z) tarafından düzenlenen bu e-İrsaliye, hem fabrika Z tarafından X bayiiye kesilecek faturada, hem de Bayii (X) tarafından müşteri Y'ye kesilecek faturada irsaliye bilgisi olarak yer verilecektir.

43. e-İrsaliye de malların GTİP no'larının yazılma zorunluluğu var mıdır? Eğer GTİP kodu yazılması istenirse e-İrsaliye deki hangi alana yazılacaktır?

İhracat işlemlerine yönelik düzenlenen sevk irsaliyeleri, müşterinin yurtdışında olması nedeniyle genel olarak e-İrsaliye uygulaması kapsamında değildir.

Ancak Türkiye'de de vergi mükellefiyeti de bulunan serbest bölgedeki alıcıların e-İrsaliye uygulamasına da kayıtlı olduğu durumda bunlara yönelik mal sevkiyatı işlemlerinde e-İrsaliye düzenlenmesi gerekecektir.

İhracat işlemleri esas itibarıyla fatura belgesine istinaden yürütüleceği ve faturalarda GTİP nosu zorunlu olarak bulunacak olmakla birlikte, e-İrsaliyelerde GTİP no'suna yer verilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Ancak e-İrsaliyede söz konusu bilginin yazılmak istenmesi halinde e-Faturada kullanılan elemanlar e-İrsaliyede de mevcut bulunduğundan bu alanlar kullanılabilecektir.

44. Aynı mükellefin depoları, şubeleri arasındaki dahili sevkiyatlarında da e-İrsaliye düzenlenmesi zorunlu mu?

Evet zorunludur. Zira, e-İrsaliye de kağıt irsaliye ile aynı hukuki değere sahip olduğundan, kağıt irsaliye düzenlenmesi gereken bir durumda (işletmelerin kendi birimleri, şubeleri veya depoları arasındaki mal sevkiyatlarında genel hükümlere göre kağıt irsaliye düzenleme zorunluluğu bulunmakta olduğundan) satıcı veya malı sevk eden ile alıcı veya malı teslim alacak olanın e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olduğu durumda, iki taraf durumunda e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı durumda bulunan işletmenin kendisi olduğundan, düzenlenecek sevk irsaliyesinin e-İrsaliye olarak düzenlenmesi gerekmektedir.

45. e-İrsaliye uygulamasına dahil olunduktan sonra, kağıt irsaliye ile e-İrsaliye nin birlikte düzenlenebileceği bir geçiş dönemi bulunmakta mıdır? Bu süre boyunca mal sevkiyatlarının bazıları için e-İrsaliye, bazıları için kağıt ortamda sevk irsaliye düzenlenebilir mi?

487 numaralı vergi usul kanunu genel tebliğinin 9.maddesinin 6 numaralı bendinde yer alan açıklamalar uyarınca; tebliğe konu elektronik belge uygulamalarına (e-İrsaliye, e-Serbest Meslek Makbuzu ve e-Müstahsil Makbuzu uygulamalarıdır) dahil olan mükellefler, uygulamaya dahil oldukları tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar, kağıt ortamda da söz konusu belgeleri düzenleyebilirler. Ancak aynı işlem için elektronik belge veya kağıt ortamdaki belgelerinden sadece birinin düzenlenmesi gerekmektedir. Elektronik belge uygulamalarına dahil olunan tarihi izleyen üçüncü ayın sonundan sonra, belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi zorunlu olup, kağıt ortamda belge düzenlenmesi halinde 213 sayılı Vergi Usul Kanununda yazılı cezalar tatbik edilecektir.

46. Düzenlenen e-İrsaliyelerin düzenleyici tarafından ayrıca kağıt ortamda çıktılarının saklanması gerekir mi?

E-İrsaliye belgesinin taraflarca elektronik ortamda muhafaza edilmesi esas olup, 487 SN VUK Genel Tebliğin 5.maddesinde yer alan açıklamalar uyarınca, elektronik sevk irsaliyesinin kağıt çıktısı malın fiili sevki sırasında araçta bulundurulması (elektronik olarak görüntülenmesi de mümkündür) gereken mahiyettedir. Bu kağıt çıktının esas itibarıyla alıcıya verilmesi zorunlu olmadığı gibi malların alıcıya tesliminden sonra muhafaza veya ibraz edilme zorunluluğu da bulunmamaktadır.

Ancak, e-İrsaliye'lerin kağıt çıktısının, satıcı tarafından alıcıya FİİLEN TESLİM EDİLEN MALLARIN tespitinde bir teslim/tesellüm belgesi veya bir tutanak amacıyla kullanılmasının önünde herhangi bir engel bulunmamaktadır. Bu durumda teslim eden ve teslim alan tarafından ıslak imzalı ve fiilen teslim edilen mal miktarına yönelik metin açıklamaları elle eklenen söz konusu kağıt çıktının e-İrsaliye belgesi vasfından ziyade satıcı ve alıcı tarafından bir teslim-tesellüm belgesi veya bir tutanak mahiyetinde olan bir belge olarak kullanılması ve muhafaza edilmesinin önünde bir engel bulunmamaktadır.

47. Düzenlenen e-İrsaliyeler ilgili makamlara kağıt ortamda mı ibraz edilecek? Yoksa elektronik ortamda mı?

Elektronik bir belge mahiyetinde olan e-İrsaliye belgesi muhafaza süresi boyunca elektronik ortamda muhafaza edilmeli ve ilgili makamlara elektronik ortamda ibraz edilmelidir. Söz konusu belgesinin kağıt çıktısı e-İrsaliye olarak hüküm ifade etmemektedir. Elektronik ortamda ibraz olunan belgelerin görüntülenmesi işlemi e-Fatura belgesinin görüntülenmesinde olduğu şekilde yürütülecek olup görüntüleme programı ve kullanım kılavuzuna www.efatura.gov.tr internet adresinden erişmek mümkündür.

48. e-İrsaliye'nin alıcıya iletimi harici yoldan mı yoksa GİB sistemleri üzerinden mi olacaktır? GİB sistemleri üzerinden olmadan oluşturulan e-İrsaliye muhatabına harici elektronik yöntemlerle (mail vb.) iletilir mi? GİB sistemi üzerinden iletilmeyen e-İrsaliyeler geçerli midir?"

Elektronik belge olarak düzenlenen e-İrsaliye belgesi muhatabına GİB sistemleri üzerinden iletilmesi gerekmekte olup, alıcısına GİB sistemleri üzerinden başarılı bir şekilde iletilmeyip harici yollarla (mail vb.) iletilen e-İrsaliye dosyaları hüküm ifade etmemektedir. Mal sevkiyatına başlanması için söz konusu e-İrsaliye belgesinin GİB sistemlerine iletilmesi yeterli olup, alıcının sistem yanıtının dönülmesini bekleme zorunluluğu bulunmamaktadır.

49. e-İrsaliyenin düzenlenmesi sırasında mobil cihazlar, tablet vb. sistemler kullanılabilir mi? Yoksa bunların mutlaka masaüstü bir PC den mi düzenlenmesi gerekir?

e-İrsaliye düzenlenmesi aşamasında teknolojinin sunduğu her türlü imkandan yararlanmak mümkündür.

50. Düzenlenen e-İrsaliyeler mutlaka mükellefin kendisine ait elektronik imza veya mali mühürle mi imzalanması gerekir? Hizmet veren özel entegratörlerin mali mührü ile de imzalanması mümkün müdür?

Özel entegratörlerin bilgi işlem sistemleri aracılığı ile e-İrsaliye uygulamasından yararlanan mükelleflerin, söz konusu e-İrsaliye belgelerini kendilerine ait mali mühürle imzalamaları mümkün bulunduğu gibi, özel entegratörlerin mali mührü ile de mühürlenmesi de mümkündür.

51. İrsaliye yerine geçen Fatura Bilgi Fişinin ÖKC den düzenlendiği durumda, ayrıca e-İrsaliye düzenlenecek midir?

3100 Sayılı Kanun ve Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 426) kapsamında yapılan düzenlemelere uygun olarak ödeme kaydedici cihazlar (yeni nesil dahil) aracılığıyla gerçekleştirilen ve müşteriye e-Fatura veya e-Arşiv Fatura verilerek belgelendirilen perakende mal ve hizmet satışlarında ödeme kaydedici cihazlardan satış anında düzenlenen bilgi fişleri (e-Fatura / e-Arşiv Fatura BİLGİ FİŞİ) satıcı veya yetkilisi tarafından imzalanmak şartıyla irsaliye yerine geçer (433 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği 14. bölüm).

Buna göre ÖKC mevzuatı çerçevesinde belirlenen kurallara uygun olarak ÖKC'lerden düzenlenen ve irsaliye yerine geçen bilgi fişleri irsaliye yerine geçeceğinden ayrıca matbu veya e-İrsaliye şeklinde başka bir sevk irsaliye belgesinin düzenlenmemesi gerekmektedir.

Bilgi fişlerinin düzenlenme usul ve esasları ile bilgi fişleri örneklerine ulaşmak için; BİLGİ FİŞLERİ TEKNİK KILAVUZU'na aşağıdaki linkten ulaşılması mümkündür.

https://ynokc.gib.gov.tr/UploadedFiles/Files/ynokc_bilgi_fisleri.pdf

52. e-İrsaliye uygulamasında İrsaliyeli Fatura nasıl düzenlenecektir? e-Fatura'nın irsaliye yerine geçen kağıt çıktısı irsaliye yerine geçtiğinden ayrıca ilave olarak e-İrsaliye düzenlenmek zorunlu mudur?

433 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinin 7.1. ve 15 inci bölümlerinde yer verilen açıklamalar uyarınca; e-Fatura Uygulamasına kayıtlı kullanıcılara düzenlenecek elektronik fatura ile elektronik fatura uygulamasında kayıtlı olmayan kayıtlı kullanıcılara düzenlenen e-Arşiv Faturalarda, düzenleme tarihi yanında düzenleme zamanının da saat ve dakika olarak gösterilmesi halinde elektronik faturanın kâğıt çıktısı irsaliye yerine geçer. Söz konusu kâğıt çıktıya "İrsaliye yerine geçer." ifadesinin yazılması ve kâğıt çıktının satıcı veya yetkilisi tarafından imzalanması zorunludur. Ancak bu imkândan yararlanabilmek için elektronik faturanın malın teslimi anında düzenlenmesi gerekir. Hizmet ifasına konu e-faturanın satış anında düzenlenmesi halinde, söz konusu kâğıt çıktının talep eden müşteriye verilmesi zorunludur.

Buna göre belirtilen kurallara uygun olarak düzenlenen ve kâğıt çıktısı irsaliye yerine geçen belge niteliğinde olan İrsaliye yerine geçen e-Fatura veya e-Arşiv Faturanın kâğıt çıktısı, müşteriye verilmesi halinde ayrıca matbu veya e-İrsaliye şeklinde başka bir sevk irsaliye belgesinin düzenlenmemesi gerekmektedir.

53. e-İrsaliye uygulamasına geçmenin mükellef açısından avantajları nelerdir?

Kağıt irsaliye hazırlamak için harcanan zaman, e-İrsaliye uygulaması ile minimum seviyeye iner. Bu da firmalar için zamandan ve personelden tasarruf anlamına gelir. Kağıt irsaliyenin basımı, hazırlanması, onaylanması, gönderilmesi ve arşivlenmesi için yapılan masraflar, e-İrsaliye ile minimum seviyeye ineceği için firmaların maddi yönden tasarruf elde etmesini sağlar. e-İrsaliye, elektronik ortamda aktarılacağı için alıcı ve satıcı arasındaki belge ulaştırma süresi oldukça kısaldır. Bu da düzenleme, kabul, ret, kısmi kabul, iade ve yaşanacak çeşitli aksaklıkların hızlıca satıcıya iletilmesine imkan tanır. Geçmiş dönemlerde hazırlanan irsaliyelere ulaşım ya da denetim ve kontrol anlarında, elektronik ortamda yer alan e-İrsaliyelere ulaşım süresi saniyelerle ölçülür.

Hazırlanan tüm e-İrsaliyeler dijital ortamda arşivlenir. Bu da kağıt irsaliyelerin arşivlenmesi için harcanan zaman, mekan ve personel masrafını ortadan kaldırır. e-İrsaliye sistemi, firmaların muhasebe sistemlerine entegre edilebildiği için parasal giriş-çıkışların hızı artar. Ayrıca raporlama için de kolaylık sağlar. Kağıda basılı irsaliyeler için kesilen binlerce ağaç, e-İrsaliye sayesinde doğadaki varlığını sürdürmeye devam eder.

54. Düzenlenip alıcısına GİB sistemleri üzerinden iletilen e-İrsaliye belgesinin İPTALİ mümkün müdür?

Sevk irsaliyesi, satılan malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının; teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlemesi ve taşıtta bulundurulması zorunlu olan belgedir. İrsaliyeye konu malların, satıcıdan yola çıkıp alıcıya ulaşması ile birlikte sevk irsaliyesi belgesi esas itibarıyla işlevi

yerine getirmiştir. Bu durumdaki sevk irsaliyesinin iptal edilmesi gibi bir durum söz konusu değildir.

Ancak, e-İrsaliye uygulamasında (487 SN VUK GT, Md.3/8 inci fıkra); yalnızca malın fiili sevkinden önce ve alıcının ya da içerdiği malın hatalı olması durumunun alıcı tarafından sistem üzerinden anlaşılması ve hatalı sevkiyat işleminin satıcı tarafından hiç başlatılmamasını sağlamak amacıyla münhasıran ALICI durumundaki tarafça, e-İrsaliye belgesine sistem üzerinde "RED" irsaliye yanıtı ile iptal işlemi gerçekleştirilebilmektedir. Belirtilen durum haricinde düzenlenen bir irsaliyenin iptal edilebilmesi durumu söz konusu olmayıp, irsaliye üzerindeki fiili sevk zamanından sonra alıcı tarafından red yanıtı dönülmesi sistemselsel olarak engellenmiştir.

55. Ticari faturalarda ve özellikle irsaliye sistemi üzerine çalışan firmalarda, irsaliye tarihi üzerinden 7 gün içerisinde düzenlenen e-Fatura'ya, alıcısı tarafından 8 günlük itiraz süresi içinde e-Fatura sistemi üzerinden itirazda (Red yanıtı ile) bulunulması halinde, sonradan düzenlenecek e-Faturanın düzenlenme süresi nedir?

Red işlemi gerçekleştiğinde faturalanması gereken irsaliyenin 7 günlük süresi geçtiğinde yeni e-Fatura ne şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Ticari fatura senaryosunda düzenlenip, alıcısı tarafından e-Fatura sistemi üzerinden Red yanıtı ile itiraz edilen bir e-Faturaya ait yeniden fatura düzenlenmesi durumu için özel bir süre belirlenmemiş olup 7 günlük genel fatura düzenleme süresi içinde ise herhangi bir usul hükmü yönünden sorun oluşmaksızın yeni e-Fatura'nın düzenlenip alıcısına iletilmesi gerekmektedir.

Ancak yeni e-Faturanın, itirazın yapılma süresi nedeniyle ilk irsaliye tarihinden 7 günlük sürenin de geçtiği bir tarihte düzenlenmek durumunda kalınması halinde (Örneğin 10 Temmuz tarihli irsaliyeye konu mal için 17 temmuzda düzenlenen e-Fatura'ya 25 Temmuz da itiraz edilmesi nedeniyle, 10 Temmuz ila 25 Temmuz arasındaki süre 7 günden fazladır), yeni düzenlenecek e-Fatura'da sevk irsaliyesinin bilgilerine yer verilecek olmakla birlikte, faturanın not-açıklama alanına da ilk düzenlenen ve itiraz nedeniyle iptal olan e-Fatura bilgisine (tarih ve numarasına ve söz konusu faturanın neden iptal durumuna geldiğine yönelik açıklamaya) de yer verilmesi suretiyle, 7 günlük süreden sonra ikinci e-fatura'nın düzenlenme gerekçesine yer verilmez.

GİB PORTAL kullanıcıları, e-Fatura'nın sevk irsaliye bilgileri alanına 7 günden önceki geçmiş tarihli sevk irsaliyesinin bilgilerine izin vermemesi nedeniyle, irsaliye bilgilerine faturanın açıklama alanına yazarak düzenlemeleri mümkün bulunmaktadır.

56. Düzenlenen e-İrsaliyede yer alan araç, şoför veya süre veya diğer bilgilerinde öngörülemeyen sebeplerle bir değişikliğin oluşması halinde, sevkiyat işlemi başlatılmadan önce satıcı söz konusu irsaliye bilgilerinin düzeltilmesi için izlenecek yöntem nedir?

Sevkiyat işlemi başlatılıncaya kadarki süreçte, hazırlanan e-İrsaliye'nin TASLAK olarak bekletilmesi, imzalanmaması, sisteme iletilmemesi ve bilgilerde meydana gelecek değişiklikler göz önüne alınarak taslak belgenin onaylanarak sisteme iletilmesi halinde söz konusu sorunlar öncelikle en az seviyede karşılanacaktır.

Bununla birlikte, oluşturulmuş e-İrsaliye'nin, malların fiili sevkinden önce bilgilerinde değişiklik olduğunun anlaşılması halinde, alıcının söz konusu e-irsaliye'ye sistem üzerinden red yanıtı dönülmesini sağlamak suretiyle iptal edilmesi sağlanıp, yerine yeni ve doğru bilgileri barındıran e-İrsaliyenin oluşturulması, alıcısına sistem üzerinden gönderilmesi ve sevkiyatın başlatılması sağlanabilir.

Düzenlenip e-İrsaliye sistemine iletilen bir e-İrsaliye'nin satıcı tarafından herhangi bir şekilde İPTALİ mümkün bulunmamaktadır.

Sevkiyatı işlemi sürerken, araç, şoför vb. diğer bilgilerde değişikliğin olması durumunda ise, belirtilen değişiklikler e-İrsaliye hazırlama birimlerine bildirilerek (ya da şoförün yeni bir e-İrsaliye oluşturma için teknik olanaklara sahip olması da söz konusu olabilir) ivedilikle yeni e-İrsaliye'nin oluşturulması ve elektronik ortamda da görüntülenmesini sağlayacak yapıda araç şoförüne iletilmesi sağlanmalıdır. Ya da sevkiyat sırasında teknik imkanlar elvermiyorsa, taşımayı gerçekleştiren şoför tarafından yeni bilgileri barındıran, e-İrsaliye'ye dönüştürülmek üzere öncelikle matbu sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve bu irsaliye üzerinde e-İrsaliye'ye dönüştürüleceğine ilişkin açıklamaya yer verilmesi sağlanmalıdır.

Matbu sevk irsaliyesi ile gerçekleştirilen fiili teslimat miktarlarına uygun olarak, matbu irsaliyenin e-İrsaliye'ye (MATBUDAN DÖNÜŞTÜRÜLEN E-İRSALİYE tipinde) en geç izleyen 2 gün içinde dönüştürülmesi ve e-İrsaliye sistemine iletilmesi gerekmektedir. Düzenlenen bu e-İrsaliye üzerinde, düzenlenen matbu sevk irsaliyesine ilişkin bilgilere yer verilmelidir. Matbu sevk irsaliyesi de tevsik edici belge (e-İrsaliye'nin dayanağı) olarak, muhafaza ve istenildiğinde ibraz edilmesi gerekmektedir.

Bilgileri değişen ilk e-İrsaliye'nin (elektronik halinin) satıcı ve alıcı tarafından, daha sonradan düzenlenmiş matbu ve ayrıca dönüştürülen e-İrsaliye ve düzenlenen e-Fatura ile birlikte muhafaza edilmesi (e-Fatura'nın açıklama alanında ilgili irsaliyelere ilişkin bilgilerine yer verilmesi suretiyle) yeterli olacaktır.

57. e-İrsaliye yanıtı, irsaliye oluşturulduktan kaç gün sonra kadar oluşturulabilir olacaktır? Örnek olarak; 10.08.2018 tarihinde oluşturulan irsaliyeye 01.01.2019 tarihinde irsaliye yanıtı gönderilebilecek midir?

e-İrsaliye yanıtı süresi fatura düzenleme süresi olan 7 günlük süreyi aşamaz. E-İrsaliye sisteminde, yanıt dönülebilme süresi kontrolü yapılmaktadır. Bu süreden sonra, alıcı tarafından iletilen irsaliye yanıtlarına HATA dönülmektedir. Buna göre örnekteki şekilde 10.08.2018 de düzenlenen bir e-İrsaliye'ye alıcısı en geç 17.08.2018 tarihinde (bu tarih dahil) yanıt dönebilir, bu tarihten sonra dönülen yanıtları e-İrsaliye sistemi kabul etmez.

58. E-Fatura uygulamasına kayıtlı kullanıcıların da E-FATURA KESMEDEN ÖNCE SEVK İRSALİYESİ Düzenlemesi zorunlu mudur?

Vergi Usul Kanunu 230'uncu maddesinin 5'inci bendinin parantez içi hükmünde (Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıttırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıttırılması halinde alıcının taşınan veya taşıttırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlemesi ve taşıtta bulundurulması şarttır.

Malın, bir mükellefin birden çok iş yerleri ile şubeleri arasında taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de, malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gereklidir. Bu bentte yazılı irsaliyeler hakkında fiyat ve bedel ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere, bu madde hükmü ile 231 inci madde hükmü uygulanır. İrsaliyelerde malın nereye ve kime gönderildiği ayrıca belirtilir.

Şu kadar ki nihai tüketicilerin tüketim amacıyla perakende olarak satın aldıkları malları kendilerinin taşıması veya taşıttırması halinde bu mallara ait fatura veya perakende satış fişinin bulunması şartıyla sevk irsaliyesi aranmaz.) hükümlerine yer verilmiştir. Bu nedenle gerek e-Fatura kayıtlı kullanıcılarının gerekse e-Fatura uygulamasına kayıtlı olmayan kullanıcıların, sevk ettikleri mallar için sevk irsaliyesi (İrsaliyeli fatura veya irsaliye belgesi yerine geçen; e-Fatura veya e-Arşiv Fatura kağıt çıktısı ile ÖKC Fatura bilgi fişleri de irsaliye yerine gerekmektedir) düzenlemeleri gerekmektedir. e-Fatura ve e-Arşiv Fatura uygulamasına kayıtlı kullanıcılar, irsaliye yerine geçen e-Fatura veya e-Arşiv Fatura kağıt çıktılarını da sevk irsaliyesi olarak kullanabileceklerinden ayrı ilave başka bir irsaliye düzenleme mecburiyetleri de bulunmamaktadır.

Ancak, malın fiili sevkinden önce fatura düzenlenebildiği, sevkiyatın daha sonradan gerçekleştirildiği durumlar da söz konusu olabilmektedir. e-İrsaliye uygulamasında bu durumda sonradan düzenlenen e-irsaliyede düzenlenen fatura bilgilerine yer verilmesi gerekmektedir. Faturada ise sevk irsaliyesine ilişkin bilgilerin, henüz sevk irsaliyesinin düzenlenmemiş olması nedeniyle boş bırakılması, faturanın not açıklama alanına sevkiyatın sonradan yapılacağı yönünde açıklamalara yer verilmesi gerekmektedir.

59. e-Arşiv Fatura veya e-Fatura'nın Sevk İrsaliyesi Yerine Geçmesi mümkün müdür? Bu durumda da e-İrsaliye düzenleme zorunluluğu olacak mıdır?

433 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinin 7.1. ve 15 inci bölümlerinde yer verilen açıklamalar uyarınca; e-Fatura Uygulamasına kayıtlı kullanıcılara düzenlenecek elektronik fatura ile elektronik fatura uygulamasında kayıtlı olmayan kayıtlı kullanıcılara düzenlenen e-Arşiv Faturalarda, düzenleme tarihi yanında düzenleme zamanının da saat ve dakika olarak gösterilmesi halinde elektronik faturanın kâğıt çıktısı irsaliye yerine geçer. Söz konusu kâğıt çıktıya "İrsaliye yerine geçer." ifadesinin yazılması ve kâğıt çıktının satıcı veya yetkilisi tarafından imzalanması zorunludur.

Ancak bu imkândan yararlanabilmek için elektronik faturanın malın teslimi anında düzenlenmesi gerekir. Hizmetin ifasına konu e-faturanın satış anında düzenlenmesi halinde, söz konusu kâğıt çıktının talep eden müşteriye verilmesi zorunludur. Buna göre belirtilen kurallara uygun olarak düzenlenen ve kâğıt çıktısı irsaliye yerine geçen belge niteliğinde olan İrsaliye yerine geçen e-Fatura veya e-Arşiv Faturanın kâğıt çıktısı, müşteriye verilmesi halinde ayrıca matbu veya e-İrsaliye şeklinde başka bir sevk irsaliye belgesinin düzenlenmemesi gerekmektedir.

60. e-İrsaliyenin iptali mümkün olacak mıdır?

e-faturada sürecinde, (temel) fatura gönderildikten sonra ancak KEP üzerinden karşı firmanın iptal bildirimini mümkün olabiliyor. Aksi takdirde e-fatura gönderen tarafından iptal edilemiyor. Sevk irsaliyesi, satılan malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıttırıldığı hallerde satıcının; teslim edilen malın alıcı

tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlemesi ve taşıtta bulundurulması zorunlu olan belgedir. İrsaliyeye konu malların, satıcıdan yola çıkıp alıcıya ulaşması ile birlikte sevk irsaliyesi belgesi esas itibarıyla işlevi yerine getirmiştir. Bu durumdaki sevk irsaliyesinin iptal edilmesi gibi bir durum söz konusu değildir.

Ancak, e-İrsaliye uygulamasında (487 SN VUK GT, Md.3/8 inci fıkra); yalnızca malın fiili sevkinden önce ve alıcının yada içerdiği malın hatalı olması durumunun alıcı tarafından sistem üzerinden anlaşılması ve hatalı sevkiyat işleminin satıcı tarafından hiç başlatılmamasını sağlamak amacıyla münhasıran ALICI durumundaki tarafça, e-İrsaliye belgesine sistem üzerinde "RED" irsaliye yanıtı ile iptal işlemi gerçekleştirilebilmektedir. Belirtilen durum haricinde düzenlenen bir irsaliyenin iptal edilebilmesi durumu söz konusu olmayıp, irsaliye üzerindeki fiili sevk zamanından sonra alıcı tarafından red yanıtı dönülmesi sistemsel olarak engellenmiştir.

Malın fiili sevkinden sonra gönderilecek RED e-İrsaliye yanıtları hükümsüz olup, bu durumda malı taşıyan/taşıtıran tarafından yeni bir e-İrsaliye düzenlenmesi gerekecektir.

61. Aynı e-İrsaliye için ALICI birden fazla e-İrsaliye YANITI oluşturup sisteme iletebilir mi?

Hayır, belirtilen şekilde bir irsaliye için birden fazla yanıt dönülmesi mümkün değildir. E-İrsaliye yanıtı dönülmesi zorunlu olmamakla birlikte yanıt dönülmesi halinde 7 günlük fatura düzenleme süresini geçmeyen süre içinde bir adet yanıtın dönülmesi mümkün bulunmaktadır.

62. Müşteriye e-İrsaliye ve e-Fatura düzenledikten sonra, e-faturaya (ticari fatura senaryosunda) RED yanıtının iletilmesi halinde; e-İrsaliye'nin iptali veya düzeltilmesi mümkün müdür? Alıcıya yeni bir e-İrsaliye düzenlenmesi gerekir mi?

Sevk irsaliyesi, satılan malın alıcıya teslim edilmek üzere taşındığı veya taşıtırıldığı durumlarda taşıtta bulundurulması zorunlu olan belgedir. İrsaliyeye konu malların, satıcıdan yola çıkıp alıcıya ulaşması ile birlikte sevk irsaliyesi belgesi esas itibarıyla işlevi yerine getirmiş olduğundan sevk irsaliyesinin İPTAL edilmesi gibi bir durum söz konusu değildir.

Ancak, e-İrsaliye uygulamasında (487 SN VUK GT, Md.3/8 inci fıkra); yalnızca malın fiili sevkinden önce ve alıcının ya da içerdiği malın hatalı olması durumunun alıcı tarafından sistem üzerinden anlaşılması ve hatalı sevkiyat işleminin satıcı tarafından hiç başlatılmamasını sağlamak amacıyla münhasıran ALICI durumundaki tarafça, e-İrsaliye belgesine sistem üzerinde "RED" irsaliye yanıtı ile iptal işlemi gerçekleştirilebilmektedir. Belirtilen durum haricinde düzenlenen bir irsaliyenin iptal edilebilmesi durumu söz konusu olmayıp, irsaliye üzerindeki fiili sevk zamanından sonra alıcı tarafından red yanıtı dönülmesi sistemsel olarak engellenmiştir.

E-Fatura'ya red yanıtının dönülmesi nedeniyle, daha önceki fiili sevkiyat ile ilgili e-İrsaliye'nin iptali ve düzeltilmesi söz konusu olmayacaktır. Yeni bir sevkiyatı işlemi

olmadığı sürece, alıcıya yeni bir e-İrsaliye'nin düzenlenmesi de gerekmemektedir. Taraflar esas itibarıyla sevkiyatını gerçekleştirdikleri mal miktarına göre sevk irsaliyesi düzenlemeleri gerekmektedir. Sevkiyatı hangi taraf gerçekleştiriyorsa o tarafın sevk irsaliyesi düzenlemesi icap etmektedir. İlave, yeni başka bir sevkiyatın olmadığı durumlarda, tarafların sevk irsaliyesi (e-İrsaliye dahil) düzenlemelerine gerek bulunmamaktadır. Düzenlenen e-fatura ile e-İrsaliyesi arasında oluşabilecek uyumsuzlukların tevsik edici diğer bilgi ve belgelerle (teslim/tesellüm makbuzları, tutanaklar, harici itiraza yönelik taahhütlü mektuplar, noter kanalıyla yapılan itirazlar vb.) de tevsik edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Malın fiili sevkinden sonra gönderilecek RED e-İrsaliye yanıtları hükümsüz olup, bu durumda malı taşıyan/taşıttıran tarafından yeni bire-İrsaliye düzenlenmesi gerekecektir.

63. Malın sevk edileceği müşterinin e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı kullanıcı olduğunu nasıl bileceğiz? Müşterinin e-İrsaliyede kayıtlı kullanıcı olup olmadığını sorgulayabileceğimiz bir ekran tasarlanmış mıdır?

e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı kullanıcı bilgilerine aşağıda belirtilen internet adresinden erişilmesi mümkün olduğu gibi, e-İrsaliye uygulamasından yararlanılan güncel kayıtlı kullanıcılar listesi sistemde sürekli olarak güncel halde tutulmaktadır. e-İrsaliye'nin düzenlenmesi sırasında da alıcı bilgileri bölümüne ilgili bilgiler girildiğinde sistemde kayıtlı olup olmadığı anlaşılabilir.

<http://www.efatura.gov.tr/eirsaliyekayitlikullanici.html>

64. e-Fatura'nın e-İrsaliye ile birlikte düzenlenme zorunluluğu var mıdır? E-İrsaliye uygulamasında da 7 günlük fatura düzenleme süresi geçerli midir?

e-Fatura'nın düzenleme süresine ilişkin olarak kağıt belge düzeni için öngörülen sürelerden farklı bir süre öngörülmemiştir. 213 sayılı VUK'un fatura düzenleme süresine ilişkin 7 günlük süre e-Fatura uygulamasında da aynen geçerlidir. Bu nedenle, e-Fatura'nın e-İrsaliye'den önce düzenlenmesi gereği bulunmamakta olup, irsaliye tarihinden sonraki 7 günlük süre içerisinde düzenlenmesi mümkündür.

65. Teknik imkansızlıkları nedeniyle, daha sonradan e-İrsaliye'ye dönüştürülmesi koşuluyla MATBU SEVK İRSALİYESİ düzenlenmesine izin verilen durumlarda saha denetimleri sırasında kağıt sevk irsaliyesi düzenlenmiş olması nedeniyle cezai bir işleme maruz kalınacak mıdır?

Sevk irsaliyesinin düzenlendiği ortamın(deponun, işyerinin vb.) teknik, altyapı vb. diğer imkansızlıkları nedeniyle, malın sevkinden önce e-İrsaliye düzenlenmesinin mümkün olmadığı durumlarda, sonradan e-İrsaliye dönüştürülecek matbu kağıt olarak sevk irsaliyesinin düzenlenmesi durumunda, saha denetimleri sırasında saha denetim elemanına ibraz olunması gereken sevk irsaliye belgesi MATBU SEVK İRSALİYESİ olacaktır. Söz konusu irsaliyenin elektronik belge yerine kağıt belge olarak düzenlenmiş olması durumu denetim tutanakları ile tespit edilecek olmakla birlikte, en geç izleyen 2 gün içinde e-İrsaliye'ye dönüştürülmesi halinde herhangi bir cezai durum söz konusu olmayacaktır. Matbu sevk irsaliyesinde yer alan bilgiler ve alıcıya yapılan fiili teslim bilgilerine göre (fiili teslim hakkında; matbu sevk irsaliyesi üzerine alınan not, açıklama

ve imzalar, tutanak, makbuz, form, teslim/tesellüm belgesi, vb. harici diğer belgeler düzenlenebilir.) e-İrsaliye sistemine "MATBUDAN DÖNÜŞTÜRÜLEN E-İRSALİYE" tipinde e-İrsaliye düzenlenip GİB sistemleri üzerinden alıcısına iletilmesi gerekmektedir. Ancak söz konusu tipte hazırlanan e-İrsaliye tipleri için alıcılar tarafından sistem üzerinden e-İrsaliye yanıtı dönülmesi mümkün olmayacaktır.

66. Düzenlenen e-İrsaliye'ler e-İrsaliye sistemine anlık olarak iletilmekte midir? Herhangi bir gecikme söz konusu olur mu? Özellikle yol denetimleri sırasında, düzenlenmiş e-İrsaliye'nin elektronik ortamda sistemden doğrulanamaması durumunda nasıl bir yol izlenecektir?

Düzenlenen e-İrsaliye'ler e-İrsaliye uygulamasına iletildiğinde anlık olarak GİB sistemlerine de ulaşmaktadır. İletim süresi saniyeler mertebesinde gerçekleşmektedir. GİB sistemlerinde herhangi bir şekilde arıza, kesinti veya bakım olması nedeniyle iletilmeyen durumlarda GİB tarafından gerekli duyurular www.efatura.gov.tr internet adresinde yapılmakta olup bu süreler boyunca kağıt ortamda matbu sevk irsaliyesi düzenlenerek sevkiyat işlemlerinin sürdürülmesi mümkün bulunmaktadır.

GİB e-İrsaliye sistemine iletilen e-İrsaliye belgelerinin yol denetimlerinde (kağıt çıktısının ya da elektronik ortamdaki halinin) ibrazı halinde e-Yoklama sistemi üzerinde doğrulanması elektronik ortamda yapılmaktadır. Herhangi bir şekilde doğrulama işlemi yoklama sırasında yapılamayan durumlar, daha sonradan tetkik edilmek üzere not alınarak denetim sonuçlandırılabilir. GİB sistemlerinden, denetim tutanağı ile tespit edilen e-İrsaliye'nin aynısının mevcudiyetinin anlaşılması halinde herhangi bir cezai işlem söz konusu olmayacaktır. Ancak, yapılan tetkiklerde herhangi bir şekilde fiilen e-İrsaliye'nin GİB sistemlerine iletilmemiş olduğu tespit edilen edilmesi halinde usul hükümleri yönünden cezai işlemler tatbik edilebilecektir.

67. e-İrsaliye'ye konu malların alıcıya teslim edilmesi için ALICININ e-İrsaliye sisteminden yanıt iletilmesini beklemek zorunlu mudur? Sistem yanıtını alıcı sisteme ne kadarlık bir süre içerisinde girmelidir?

e-İrsaliye yanıtları irsaliye tarihinden itibaren 7 günlük süre içinde dönülebilmektedir. Malların alıcıya teslimatı için e-İrsaliye yanıtının beklenmesi zorunluluğu kesinlikle bulunmamakta olup, e-İrsaliye yanıtının gönderilmesi hususunda da herhangi bir zorunluluk bulunmamaktadır. Alıcı isteğe bağlı olarak sistem üzerinden e-İrsaliye yanıtını gönderebilir.

Belirtilen sürede yanıt dönülmemiş e-İrsaliye'ye konu malların alıcısı tarafından tam olarak teslim alındığı GİB sistemleri tarafından kabul edilmemektedir. Ancak buna rağmen alıcıya yapılan fiili mal teslimatına ilişkin tevsik edici diğer belgelerle (Teslim alan ve teslim eden taraflarca ıslak imzalı ve kaşeli; e-İrsaliye'nin kağıt çıktısı, teslim ve tesellüme ilişkin tutanak, makbuz, form teslim/tesellüm belgesi, vb. harici diğer belgeler düzenlenebilir.) aksi durumlar tevsik olunabilir.

68. e-İrsaliye'ye konu sevkiyata başlanması için e-İrsaliye'nin alıcıya iletilmiş olması da zorunlu mudur? Alıcının sistemlerinde bir sorun olması halinde sevkiyat işlemine başlanabilecek midir?

e-İrsaliye'ye konu malların sevkiyatına başlanması için e-İrsaliye'nin GİB sistemlerine iletilmiş olması yeterli olup, ayrıca alıcının sistem yanıtını dönmesini bekleme zorunluluğu bulunmaktadır. Alıcının sisteminde yaşanmakta olan bir sorun sevkiyat işleminin başlatılmasına engel teşkil etmeyip, alıcı sistemlerindeki sorunun giderilmesi sonrasında ilgili e-İrsaliye GİB tarafından alıcısına elektronik ortamda iletilecektir. Bu nedenle satıcının alıcının sistemlerindeki sorunun çözümünü bekleme zorunluluğu bulunmamaktadır.

69. Müşterinin ve teslim edilecek mal miktarının sevkiyat başlangıcında bilinemediği bazı mal sevkiyatlarında (örneğin: Dağıtım şirketlerinin bayilerine Akaryakıt, LPG sevkiyatları) nasıl bir yöntem izlenecektir? Müşteriye teslimat gerçekleştirilirken, internet ve düzenleme altyapısının (tablet, pc) olmaması nedeniyle e-İrsaliye ne şekilde düzenlenecektir?

Müşterinin ve teslim edilecek mal miktarının sevkiyat başlangıcında bilinemediği bazı mal sevkiyatlarında öncelikle ""MUHTELİF MÜŞTERİLER"" ibareli matbu kağıt sevk irsaliyesi düzenlenecektir. e-İrsaliye uygulamasına da kayıtlı müşterilere fiili teslimatlar gerçekleştirildikçe ya teslim anında ya e-Fatura düzenlenecek ya da müşteri adına yeni bir sevk irsaliyesi (teknik altyapı engeli yok ise e-İrsaliye, teknik engel var ise matbu ve müşteri adına düzenlenen kağıt ortamdaki sevk irsaliyesi) düzenlenecektir. Herbir müşteriye yapılan fiili teslimata göre düzenlenen matbu kağıt ortamdaki sevk irsaliyeleri üzerinde ""e-İrsaliye Ayrıca Düzenlenecektir"" ibaresine yer verilecek ve en geç izleyen 2 gün içinde söz konusu matbu irsaliye ""MATBUDAN DÖNÜŞTÜRÜLEN E-İRSALİYE"" tipinde (söz konusu irsaliye üzerinde matbu irsaliye bilgilerine de yer verilmesi gerekmektedir) e-İrsaliye'ye dönüştürülecek ve GİB sistemleri üzerinden alıcısına iletilmesi sağlanacaktır. Alıcılar tarafından söz konusu e-İrsaliye'ye (daha öncesindeki matbu irsaliye ile fiili mal teslimatı bilgisi olduğundan) herhangi bir yanıt dönüşü yapılmayacaktır. Her bir müşteriye teslimat sırasında e-İrsaliye ve e-Fatura düzenlenmesi sırasında mobilitayı da sağlayan her türlü TEKNOLOJİK İMKANLARDAN yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

70. Hava limanlarında gerçekleştirilen, ancak uçak ve teslimat miktarı bilgileri başlangıçta bilinemeyen, uçaklara yakıt tesliminde sevk irsaliyesi bakımından izlenecek yöntem nedir?

Akaryakıt teslimatı yapılacak uçağın bilinemediği ya da fiili teslimat miktarının sevkiyat başlangıcında öngörülemediği HAVACILIK YAKITI sevkiyatlarında öncelikle ""MUHTELİF MÜŞTERİLER"" ibareli matbu kağıt sevk irsaliyesi düzenlenecektir.

e-İrsaliye uygulamasına da kayıtlı müşterilere fiili teslimatlar gerçekleştirildikçe ya teslim anında ya e-Fatura düzenlenecek ya da müşteri adına yeni bir sevk irsaliyesi (teknik altyapı engeli yok ise e-İrsaliye, teknik engel var ise matbu ve müşteri adına düzenlenen kağıt ortamdaki sevk irsaliyesi) ya da sevk irsaliyesinde yer alması gereken bilgileri de barındıran fiili teslimata ilişkin ilgili diğer kurumlar ve mevzuatlarında kabul edilen diğer belgelerden birinin (Teslim alan ve teslim eden taraflarca ıslak imzalı ve

kaşeli; teslim ve tesellüme ilişkin tutanak, makbuz, form teslim/tesellüm belgesi, vb. harici diğer kağıt ortamdaki belgeler) düzenlenmesi ve bilahare e-İrsaliye dışındaki belgelerin en geç izleyen 2 gün içinde e-İrsaliye'ye dönüştürülmesi gerekmektedir.

Matbu belgeler üzerine e-İrsaliye'ye dönüştürüleceğine ilişkin ibareye yer verilecek ve bilahare düzenlenecek e-İrsaliye üzerinde (MATBUDAN DÖNÜŞTÜRÜLEN E-İRSALİYE tipinde) ise matbu teslim tesellüm belgelerine ilişkin bilgilere yer verilecektir. Bu belgeler ile e-İrsaliyeler birbirleri ile ilişkili şekilde muhafaza edilecek ve talep edilmesi halinde ilgililerine birlikte ibraz edilmesi gerekmektedir. Söz konusu matbudan dönüştürülen e-İrsaliye GİB sistemleri üzerinden alıcısına iletilmesi sağlanacaktır. Alıcılar tarafından söz konusu e-İrsaliye'ye (daha öncesindeki matbu irsaliye ile fiili mal teslimatı bilgisi olduğundan) herhangi bir yanıt dönüşü yapılmayacaktır.

71. Boru hatları ile işletmenin depoları(tankları) arasında gerçekleştirilen akaryakıt sevkiyatlarında sevk irsaliyesi düzenlenmesi mecburiyeti bulunmakta mıdır? Sevkiyat işlemi, sayaç bilgilerinden hareketle hazırlanan tutanaklarla tevsik olunabilir mi?

Sevk irsaliyesi belgesi, esas itibariyle taşıtlar ile taşınan mallara yönelik yol denetimlerinde bir kontrol belgesi olma vasfına haizdir. Bu çerçevede herhangi bir taşıt ile sevk edilmeyen ve mal sevkiyatı ve fiilen teslim miktarları özel sayaçlarla ölçülen boru hatları ile yapılan teslimlerde, teslim eden ve teslim alan tarafından sevk irsaliye belgesinin düzenlenmesi mecburiyeti bulunmamaktadır. Ancak dileyen işletmeler bu suretle yapılan teslimat miktarlarını dikkate alarak teslimatın gerçekleştirilmesi ile birlikte stok takip işlemlerini ERP sistemleri üzerinden takip edebilmek için e-İrsaliye de düzenleyebilirler.

e-İrsaliye düzenlenmesi durumu da dahil olmak üzere, boru hattı üzerinden gerçekleştirilen fiili teslimat miktarlarının tevsik edici harici diğer belgelerin (Teslim alan ve teslim eden taraflarca ıslak imzalı ve kaşeli; teslim ve tesellüme ilişkin tutanak, makbuz, form teslim/tesellüm belgesi, sayaçların ürettiği ve taraflarca imzalı belgeler vb. harici diğer kağıt ortamdaki belgeler) düzenlenmesi ve ilgili makamlara tevsik edici belge olarak talep edilmesi halinde ibraz edilmesi gerekmektedir.

72. Boru hatları ile işletmeler arası (Rafineriden dağıtıcı depolarına ya da dağıtıcılar arasında boru hatlarıyla) yapılan akaryakıt sevkiyatlarında sevk irsaliyesi düzenlenmesi mecburiyeti bulunmakta mıdır? Sevkiyat işlemi, sayaç bilgilerinden hareketle hazırlanan tutanaklarla tevsik olunabilir mi?

Sevk irsaliyesi belgesi, esas itibariyle taşıtlar ile taşınan mallara yönelik yol denetimlerinde bir kontrol belgesi olma vasfına haizdir. Bu çerçevede herhangi bir taşıt ile sevk edilmeyen ve mal sevkiyatı ve fiilen teslim miktarları özel sayaçlarla ölçülen boru hatları ile yapılan teslimlerde teslim eden ve teslim alan tarafından sevk irsaliye belgesinin düzenlenmesi mecburiyeti bulunmamaktadır. Sevkiyat işlemi, sayaç bilgilerinden hareketle hazırlanan tevsik edici harici diğer belgelerle (Teslim alan ve teslim eden taraflarca ıslak imzalı ve kaşeli; teslim ve tesellüme ilişkin tutanak, makbuz, form teslim/tesellüm belgesi, sayaçların ürettiği ve taraflarca imzalı belgeler vb. harici diğer kağıt ortamdaki belgeler) tevsik olunabilir. Ancak dileyen işletmeler bu suretle yapılan teslimat miktarlarını dikkate alarak teslimatın gerçekleştirilmesi ile birlikte stok

takip işlemlerini ERP sistemleri üzerinden takip edebilmek için e-İrsaliye de düzenleyebilirler.

e-İrsaliyenin düzenlenmesi halinde; boru hattı üzerinden işletmeler arası gerçekleştirilen fiili teslimat miktarlarının tevsik edici harici diğer belgelerin olarak düzenlenen belgelere ilişkin bilgilerin e-İrsaliye üzerinde yer verilmesi ve ilgili makamlara e-İrsaliye belgesi ile birlikte tevsik edici harici belge olarak, talep edilmesi halinde ibraz edilmesi gerekmektedir.

73. Ortak(aynı) akaryakıt depolama alanını (tank) kullanan şirketlerin birinden diğerine akaryakıt satışında, herhangi bir şekilde malın mekan değişikliği veya akaryakıt sevkiyatı olmayan durumda sevk irsaliyesi düzenlenmesi mecburiyeti bulunmakta mıdır?

Sevk irsaliyesi belgesi, esas itibariyle taşıtlar ile taşınan mallara yönelik yol denetimlerinde bir kontrol belgesi olma vasfına haizdir. Bu çerçevede herhangi bir taşıt ile sevk edilmeyen ve mal sevkiyatı ve fiilen teslim miktarları özel sayaçlarla ölçülen boru hatları ile yapılan teslimlerde teslim eden ve teslim alan tarafından sevk irsaliye belgesinin düzenlenmesi mecburiyeti bulunmamaktadır. Belirtilen nitelikteki mal satışlarında bir mal hareketi, sevkiyatı söz konusu olmadığından sevk irsaliyesi düzenlenmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Ancak, dileyen işletmeler bu suretle yapılan mal satış miktarlarını dikkate alarak stok takip işlemlerini ERP sistemleri üzerinden takip edebilmek için, sevk irsaliyesi (e-İrsaliye düzenlenmesi gereken hallerde e-İrsaliye) de düzenleyebilirler.

74.İhracat niteliğindeki Denizcilik yakıtı teslimlerinde, Gümrük kontrolleri sırasında İrsaliye belgesinin kağıt çıktısı üzerine alınan notlar ve kaşe ve ıslak imza tatbiki uygulamanın kağıt çıktının Gümrük birimine ibrazı gerekli olduğu durumda nasıl bir yol izlenecektir?

e-İrsaliye düzenleme zorunluluğu her iki tarafın da e-İrsaliye sistemine kayıtlı kullanıcı olduğu durum için geçerli olup, yurtdışındaki müşterilere yönelik gerçekleştirilen mal sevkiyatı işlemleri için e-İrsaliye düzenlenmeyecek bunun yerine kağıt ortamdaki MATBU sevk irsaliyesi düzenlenecektir. Gümrük işlemleri sırasında da öteden beri olduğu şekilde matbu sevk irsaliyesi belgesinin (üzerine notlar alınarak ve kaşe ve imza tatbik edilip Gümrük makamlarına ibraz edilerek) aynı şekilde kullanılmaya devam edilebilecektir. Ancak, yurtiçinde mükellefiyeti olan ve ayrıca e-İrsaliye uygulamasına da kayıtlı olan müşterilere ihracat niteliğinde olsa dahi kağıt irsaliye yerine e-İrsaliye düzenlenmesi gerekmektedir. Bu durumda gümrükleme işlemleri sırasında e-İrsaliye belgesinin elektronik ortamdaki haline uygun kağıt çıktısı üzerine gerekli notlar tatbik edilip kaşe ve ıslak imzalı halinin bir örneğinin Gümrük idaresine ibrazı, bir örneğinin de sevkiyatı gerçekleştiren satıcı nezdinde tevsik edici harici belge olarak kullanılması amacıyla muhafaza edilmesi gerekmektedir.

e-İrsaliye düzenlenmesi açısından teknik ve altyapı engeli var ise, söz konusu sevkiyatların matbu ve müşteri adına düzenlenen kağıt ortamdaki sevk irsaliye ile gümrük işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve fiili teslimata ilişkin bilgileri de barındıran bu kağıt ortamdaki sevk irsaliyesi örneklerinin, en geç izleyen 2 gün içinde e-İrsaliye'ye dönüştürülmesi gerekmektedir. Matbu sevk irsaliye yeri üzerinde e-İrsaliye'ye

dönüştürüleceğine ilişkin ibareye yer verilecek ve bilahare düzenlenecek e-İrsaliye üzerinde (MATBUDAN DÖNÜŞTÜRÜLEN E-İRSALİYE tipinde) ise matbu irsaliyeye ilişkin bilgilere yer verilecektir.

Söz konusu e-İrsaliye GİB sistemleri üzerinden alıcısına iletilmesi sağlanacaktır. Alıcılar tarafından söz konusu e-İrsaliye'ye (daha öncesindeki matbu irsaliye ile fiili mal teslimatı bilgisi oluştuğundan) herhangi bir yanıt dönüşü yapılmayacaktır.

75. Düzenlenen ancak sevkiyat işlemi başlatılmadan önce, irsaliye'de hata olduğu satıcı tarafından öğrenilen durumlarda söz konusu irsaliye'nin iptali, düzeltilmesi işlemi nasıl olacaktır? Bu durumda satıcı kendi e-İrsaliye'sini belli koşullarda iptal edilebilir mi? Yeni e-İrsaliye düzenlenmesi durumunda ilk ve hatalı olduğu değerlendirilen e-İrsaliye ile ilgili nasıl bir işlem tesis edilmelidir?

Sevkiyat işlemi başlatılıncaya kadarki süreçte, hazırlanan e-İrsaliye'nin TASLAK olarak bekletilmesi, imzalanmaması, sisteme iletilmemesi ve bilgilerde meydana gelecek değişiklikler göz önüne alınarak taslak belgenin onaylanarak sisteme iletilmesi halinde söz konusu sorunlar öncelikle en az seviyede karşılanacaktır.

Bununla birlikte, oluşturulmuş e-İrsaliye'nin, malların fiili sevkinden önce bilgilerinde değişiklik olduğunun anlaşılması halinde, alıcının söz konusu e-İrsaliye'ye sistem üzerinden red yanıtı dönülmesini sağlamak suretiyle iptal edilmesi sağlanıp, yerine yeni ve doğru bilgileri barındıran e-İrsaliyenin oluşturulması, alıcısına sistem üzerinden gönderilmesi ve sevkiyatın başlatılması sağlanabilir.

Düzenlenip e-İrsaliye sistemine iletilen bir e-İrsaliye'nin satıcı tarafından herhangi bir şekilde İPTALİ mümkün bulunmamaktadır.

Sevkiyatı işlemi sürerken, araç, şoför vb. diğer bilgilerde değişikliğin olması durumunda ise, belirtilen değişiklikler e-İrsaliye hazırlama birimlerine bildirilerek (ya da şoförün yeni bir e-İrsaliye oluşturma için teknik olanaklara sahip olması da söz konusu olabilir) ivedilikle yeni e-İrsaliye'nin oluşturulması ve elektronik ortamda da görüntülenmesini sağlayacak yapıda araç şoförüne iletilmesi sağlanmalıdır. Ya da sevkiyat sırasında teknik imkanlar elvermiyorsa, taşımayı gerçekleştiren şoför tarafından yeni bilgileri barındıran, e-İrsaliye'ye dönüştürülmek üzere öncelikle matbu sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve bu irsaliye üzerinde e-İrsaliye'ye dönüştürüleceğine ilişkin açıklamaya yer verilmesi sağlanmalıdır. Matbu sevk irsaliyesi ile gerçekleştirilen fiili teslimat miktarlarına uygun olarak, matbu irsaliyenin e-İrsaliye'ye (MATBUDAN DÖNÜŞTÜRÜLEN E-İRSALİYE tipinde) en geç izleyen 2 gün içinde dönüştürülmesi ve e-İrsaliye sistemine iletilmesi gerekmektedir. Düzenlenen bu e-İrsaliye üzerinde, düzenlenen matbu sevk irsaliyesine ilişkin bilgilere yer verilmelidir. Matbu sevk irsaliyesi de tevsik edici belge (e-İrsaliye'nin dayanağı) olarak, muhafaza ve istenildiğinde ibraz edilmesi gerekmektedir.

Bilgileri değişen ilk e-İrsaliye'nin (elektronik halinin) satıcı ve alıcı tarafından, daha sonradan düzenlenmiş matbu ve ayrıca dönüştürülen e-İrsaliye ve düzenlenen e-Fatura ile birlikte muhafaza edilmesi (e-Fatura'nın açıklama alanında ilgili irsaliyelere ilişkin bilgilerine yer verilmesi suretiyle) yeterli olacaktır.

76. Muhtelif Müşteriler ibareli olarak sevk irsaliyesi düzenlenebildiği hallerdeki sevk irsaliyelerinin matbu kağıt ortamda düzenlenmesi esas olmakla birlikte e-İrsaliye olarak düzenlenmesi mümkün olabilecek midir?

e-İrsaliye düzenleme zorunluluğu her iki tarafın da e-İrsaliye sistemine kayıtlı kullanıcı olduğu durum için geçerli olup, irsaliye düzenlenen muhatabın e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olmadığı durumda sevk irsaliyesinin matbu kağıt ortamda düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak bununla birlikte, GİB tarafından sisteme Muhtelif Müşteriler'i temsil etmek üzere "sanal" bir kayıtlı kullanıcı tanımlanması halinde, muhatap olarak bu kayıtlı kullanıcı seçilerek e-İrsaliye düzenlenmesi ve bu belgenin kağıt çıktısının kullanılabilmesi mümkün hale gelebilecektir. Konuya ilişkin sistemsel geliştirmelerin tamamlanması müteakip gerekli duyurular www.efatura.gov.tr internet adresinde yapılacaktır.

77. Malın bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de malın gönderen tarafından e-İrsaliye'ye bağlanması zorunlu mudur?

Malın bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gerekli olup, malın gönderildiği komisyoncu veya aracının e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olduğu halde, e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olan kullanıcının göndereceği bu mallar için e-İrsaliye düzenlemesi zorunludur.

Komisyoncu veya aracının e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olmadığı halde, matbu kağıt sevk irsaliyesinin düzenlenmesi esas olmakla birlikte, GİB tarafından sisteme tanımlı olmayan alıcıları temsil etmek üzere ""sanal"" bir kayıtlı kullanıcı tanımlanması halinde, muhatap olarak bu kayıtlı kullanıcı seçilerek (asıl muhatap bilgisi ayrıca e-İrsaliye'nin ilgili alanında yer verilecektir.) e-İrsaliye düzenlenmesi ve alıcısının talebine uygun olarak kağıt çıktısının verilmesi ya da harici elektronik yollarla elektronik ortamda iletilmesi mümkün hale gelebilecektir. Konuya ilişkin sistemsel geliştirmelerin tamamlanması müteakip gerekli duyurular www.efatura.gov.tr internet adresinde yapılacaktır.

78. e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı bir satıcının nihai tüketicilere yaptığı satışlarda irsaliye düzenleme yükümlülüğü var mıdır?

Vergi Usul Kanunu'nun 230 uncu maddesinin son fıkrası uyarınca; nihai tüketicilerin tüketim amacıyla perakende olarak satın aldıkları malları kendilerinin taşıması veya taşıttırılması halinde bu mallara ait fatura veya perakende satış fişinin bulunması şartıyla sevk irsaliyesi aranmayacağından, e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı satıcı herhangi bir şekilde irsaliye düzenlemeyecektir.

79. Satıcı tarafından malın alıcıya teslimin anında fatura düzenlenmesi halinde, ayrıca sevk irsaliyesi düzenlenmesi zorunlu mudur?

Satılan malın teslimi anında faturanın da düzenlenmesi halinde, ayrıca sevk irsaliyesi kesilmesine gerek bulunmadığından malın fatura ile birlikte taşınması yeterlidir.

80. Satıcı sevk edeceği malı, taşıma işini ÜCRET karşılığı yürüten özel taşıma işletmelerine yaptırmaması halinde de e-İrsaliye düzenlenmesi gerekecek midir? Taşımayı yapan işletmenin TAŞIMA İRSALİYESİ düzenlenmesi yeterli değil midir?

Malların ücret karşılığı taşıtırılması halinde, Vergi Usul Kanununun 240 ncı maddesi uyarınca, taşıyan tarafından ayrıca taşıma irsaliyesi düzenlenmesi de gerekmektedir. Bu durumda malı taşıttıran (satıcı) ve malın teslim edileceği kişi (alıcı) e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı kullanıcı olması halinde, sevk irsaliyesi e-İrsaliye olarak düzenlenmeli ve TAŞIYAN'a e-İrsaliye'nin kağıt çıktısının veya elektronik görüntüsünün taşıtta bulunmak üzere verilmesi gereklidir.

81. Aynı müessesenin muhtelif şube ve kısımlarında e-İrsaliye düzenlenirken, belge no ayırımında nelere dikkat edilmelidir?

Aynı müessesenin muhtelif şube ve kısımlarında her biri aynı numara ile başlamak üzere ayrı ayrı irsaliye kullanıldığı takdirde şube veya bu irsaliyelere şube kısımlarına göre şube veya kısmın isimlerinin yazılması veya özel işaretle seri tefriki yapılması zorunludur. (VUK GT 141)

82. İlaç Satış Mümessilleri Tarafından Taşınan Promosyon Ürünleri ile Numune İlaçlar için Sevk İrsaliyesi Düzenlenecek midir?

Ticari mal niteliğinde olmayan broşür, bloknot, kalem gibi promosyon ürünleri ile numune ilaçların, hekimlere verilmek üzere firmaların satış mümessilleri tarafından taşınması sırasında (ticari mal sevkiyatı izlenimi verecek büyüklükte veya mahiyette olmamak şartıyla) sevk irsaliyesi düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.(VUK GT 379)

83. Başka illerde bulunan satıcılardan sipariş edilen malların, telefon, faks gibi haberleşme araçları yoluyla bağlantı kurulan taşımacılara taşıtırıldığı durumlarda alıcı tarafından düzenlenecek e-İrsaliye'nin kağıt çıktı veya görüntüsünün araçta bulundurulması açısından fiili imkansızlık söz konusu olduğu durumlarda nasıl bir yol izlenecektir?

Malın alıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde ise sevk irsaliyesi düzenleme zorunluluğu alıcıya aittir. Ancak, alıcı ve satıcının bu konuda mutabık kalmaları halinde, sevk irsaliyesi satıcı tarafından da düzenlenebilecektir. Buna göre, satıcının sevk irsaliyesi düzenlemesi halinde alıcı tarafından ayrıca sevk irsaliyesi düzenlenmesi gerekmeyecektir. Ancak e-İrsaliye elektronik ortamda düzenlenip iletilebildiğinden, satıcı tarafından yukarıda belirtildiği şekilde irsaliye düzenlenmesine mutabık kalınmadığı durumlarda, malını taşımacıya taşıttıran alıcı, kendi adına e-İrsaliye düzenleyip bu irsaliyenin kağıt çıktısını faks vb. yöntemle kağıt ortamda ya da mail vb. yöntemle elektronik ortamda malın taşıyıcısına iletilebilir.

84. Diğer mevzuat düzenlemelerinde sevk irsaliyesi yerine geçen belge olarak kabul edilen belgelerin bulunması halinde e-İrsaliye düzenleme yükümlülüğü bulunacak mıdır?

Maden sevkiyatlarında, Maden Kanununa göre düzenlenen maden sevk fişi,

Uluslararası taşımacılıkta kullanılan hamule senedi, konşimento gibi belgeler,
Gümrük girişi sırasında Gümrük İdarelerince düzenlenip verilen resmi belgeler,
Orman İdarelerince düzenlenen nakliye teskereleri ve buna benzer belgeler,

alınan ürünün alıcı veya satıcı tarafından taşınıp taşınmadığına bakılmaksızın sevk irsaliyesi olarak kabul edilecek ve satın aldığı malı kendi araçlarıyla taşıyan veya bir nakliyeciyeye taşıttıranlardan ayrıca sevk irsaliyesi düzenlemesi istenmeyecektir(VUK GT 253).

Ancak Bakanlığımızca yapılacak yeni düzenlemelerde belirtilen durumlardan bazılarının e-İrsaliye düzenleme yükümlülüğü kapsamına dahil edilmesi halinde belirtilen işlemler için e-İrsaliye düzenleme yükümlülüğü söz konusu olabilecektir.

85. Mükelleflerin faaliyetlerine ilişkin olarak işyerlerinde kullanılmak ve tüketilmek amacıyla satın aldıkları (Kırtasiye, büro ve temizlik malzemeleri, yemek, ekmek gibi) ufak hacimli malları taşımaları veya taşıttırmaları halinde e-İrsaliye düzenlenecek midir?

Mükelleflerin faaliyetlerine ilişkin olarak işyerlerinde kullanılmak ve tüketilmek amacıyla satın aldıkları (Kırtasiye, büro ve temizlik malzemeleri, yemek, ekmek gibi) ufak hacimli ve değeri fatura düzenleme limiti tutarını aşmayan malları taşımaları veya taşıttırmaları halinde bu mallara ait faturanın taşıma esnasında taşıtta bulundurulması ve faturanın üzerine "Bu mallar için sevk irsaliyesi düzenlenmemiştir." şerhinin verilmesi şartıyla ayrıca matbu sevk irsaliyesi de aranmayacağından e-İrsaliye düzenlenmeyecektir.

86. Yarı mamül veya mamul malların, bazı işlemler yapılmak üzere, diğer mükelleflere gönderilmesi ve bu mükelleflerden malların geri getirilmesi durumunda götürülen ve geri getirilen mallar için gidiş ve geliş taşımaları sırasında e-İrsaliye nasıl düzenlenecektir?

Mükelleflerin, yarı mamül veya mamul mallarını, bazı işlemler yapılmak üzere, e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı bulunan diğer mükelleflere göndermeleri ve bu mükelleflerden malları geri getirmeleri durumunda götürülen ve geri getirilen mallar için gidiş ve geliş taşımaları sırasında ayrı ayrı e-İrsaliye düzenlemeleri zorunludur.

Malların götürülmesinde düzenlenecek sevk irsaliyelerinin müşteri bölümü bilgilerine işlemi yapacak mükellefin adı ve soyadı, varsa ticaret ünvanı, vergi dairesi ve hesap numarası yazılacak, Malın nev'i bölümüne, gönderilen malların adı/cinsi, miktarı bölümüne miktarı yazılacak ve söz konusu irsaliye'nin açıklama not alanına yapılacak işin türü (Mesela : "Boyatılmak, tamir ettirilmek, parça değiştirmek üzere" şeklinde bir ibare) yazılacaktır. İşlem gördükten sonra malın tekrar işlemi yaptıran tarafından geri taşınmasında düzenlenecek sevk irsaliyelerinin müşteri bilgileri bölümüne işlemi yaptıran işletme kendi bilgilerine, sevk adresi olarak kendi işletme adres bilgisine (işlemin yapıldığı yer adres bilgisinin de başlangıç noktası olarak eklenmesi mümkündür) malın nev'i ve miktarı bilgisi olarak işlemi tamamlanmış hali ile geri getirilen malların nev'i ve miktarı bilgileri yazılacak ve irsaliyenin not açıklama alanına

yaptırılmış olan işlemin türü (boyama, baskı, tamir, parça değişim vb.)ne ilişkin açıklamaya yer verilecektir.

Ancak, söz konusu malların işlemi yapacak mükellefler tarafından taşınması veya taşıttırılması halinde sevk irsaliyesinin, yukarıda belirtilen esaslara göre bu kimseler tarafından düzenleneceği tabiidir.

87. Satışa konu olmayan ancak tamir / bakım amaçlı gönderilen mal, ekipman veya demirbaş sevkiyatlarında sevk irsaliyesi düzenlenmesine gerek var mıdır?

İşletmeye ait mal, demirbaş, ekipman vb. unsurların işlem görmek (boyatılmak, tamir edilmek, parça değiştirmek, dikilmek vb.) üzere başka işletmelere sevkiyatında da sevk irsaliyesi düzenlenmesi gerekmektedir. Bu durumda düzenlenecek sevk irsaliyelerinde ilave not, açıklama bilgisine yer verilerek söz konusu mal, ekipman, demirbaşın tamir, bakım, işlem görmek üzere gönderildiği belirtilecektir. Bu durumda söz konusu unsurları taşıyan/taşıtan kim ise onun sevk irsaliyesi düzenlenmesi gerekmektedir. Tarafların her ikisinin de (sevkiyatı başlatan ve teslimatı alacak olan) e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olduğu durumda, sevk irsaliyesinin e-İrsaliye olarak düzenlenmesi, olmadığı durumda ise matbu kağıt ortamdaki sevk irsaliyesi, duruma göre irsaliye yerine de geçen e-Fatura'nın kağıt çıktısı veya e-Arşiv Fatura'nın kağıt çıktısı veya ÖKC'den düzenlenen e-Fatura/e-Arşiv Fatura Bilgi Fişi'nin kağıt çıktısı mevzuatta öngörüldüğü nüsha sayısında düzenlenmesi gerekmektedir.

88. Numune üzerine veya tecrübe ve muayene şartıyla gerçekleştirilen satışlara ait mal sevkiyatlarında da e-İrsaliye düzenlenmek zorunlu mudur?

Numune üzerine veya tecrübe ve muayene şartıyla satım yapılmak üzere mal sevkiyatı yapılması halinde sevk edilen mallar için matbu kağıt ortamda sevk irsaliyesi düzenlenmesi zorunluluğu bulunduğundan, bu suretle sevk edilen malların muhatabının e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olduğu durumda düzenlenmesi gereken sevk irsaliyesi e-İrsaliye olmak zorundadır. Ancak muhatabın e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olmadığı durumda genel esaslar çerçevesinde matbu kağıt sevk irsaliyesi ya da irsaliye yerine geçen e-Arşiv Fatura'nın kağıt çıktısı, e-Arşiv Fatura bilgi fişi düzenlenmesi esastır.

Ancak bununla birlikte, GİB tarafından sisteme tanımlı olmayan alıcıları temsil etmek üzere "sanal" bir kayıtlı kullanıcı tanımlanması halinde, muhatap olarak bu kayıtlı kullanıcı seçilerek (asıl muhatap bilgisi ayrıca e-İrsaliye'nin ilgili alanında yer verilecektir.) e-İrsaliye düzenlenmesi ve alıcısının talebine uygun olarak kağıt çıktısının verilmesi ya da harici elektronik yollarla elektronik ortamda iletilmesi mümkün hale gelebilecektir. Konuya ilişkin sistemsel geliştirmelerin tamamlanması müteakip gerekli duyurular www.efatura.gov.tr internet adresinde yapılacaktır.

Bu tür sevkiyatlarda, malı satıcı taşıyor veya taşıtıyorsa e-İrsaliye satıcı tarafından, alıcı taşıyor veya taşıtıyorsa e-İrsaliye alıcı tarafından düzenlenecektir. Ancak, kabule bağlı olan ve bunun için yazılı bir sözleşme bulunan bu tür satışlarda, fatura düzenlenmesindeki on günlük sürenin kabul tarihinden itibaren başlayacağı tabiidir.

89. Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden basit/götürü usulde vergilendirilen mükellefler ve vergiden muaf esnaf tarafından alınan malların alıcıları tarafından taşınması durumunda sevk irsaliyesi düzenlenecek midir?

e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı bir mükellefin, basit/götürü usulde vergilendirilen mükellefler ile vergiden muaf esnaftan mal aldığı ve malların kendilerince taşındığı/taşıttırıldığı durumda e-İrsaliye düzenlenecek midir?" "Vergi Usul Kanununun 232 ve 235 inci maddelerindeki, fatura, sevk irsaliyesi, perakende satış vesikaları (perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihaz satış fişi, giriş ve yolcu taşıma bileti), gider pusulası, müstahsil makbuzu ile 236 ncı maddede yer alan serbest meslek makbuzunu yalnız birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler ve serbest meslek erbabının düzenlemesi mecburi olup bunların dışında kalan ve kazançları götürü(basit) usulde tespit olunan tüccarlar ile götürü usulde vergilendirilen serbest meslek erbabı ve vergiden muaf esnafın söz konusu belgeleri düzenleme mecburiyeti bulunmamaktadır.

Bu nedenle, gerçek usulde vergilendirilen mükellefler ile götürü usulde vergilendirilen mükellefler ve vergiden muaf esnaf arasındaki mal hareketi sevk irsaliyesi yönünden aşağıdaki esaslara göre belgelendirilecektir:

Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden (e-İrsaliye uygulamasına dahil olsun veya olmasın), götürü/basit usulde vergilendirilen mükellefler ve vergiden muaf esnaf tarafından satın alınan malın alıcı tarafından taşınmasında sevk irsaliyesi aranmayacak, ancak fatura malın satıldığı anda satıcı tarafından düzenlenecektir. Satıcı tarafından satış anında düzenlenecek faturaya alıcı tarafından taşındığı şerhi konulacak ve taşımalar sırasında yetkililerce istenildiğinde ibraz edilecektir. Götürü usulde vergilendirilen mükellef veya vergiden muaf esnaftan, gerçek usulde vergilendirilen ve e-İrsaliye uygulamasına da kayıtlı bulunan mükellefler tarafından satın alınan malın alıcı tarafından taşınmasında ise sevk irsaliyesi e-İrsaliye olarak kendi kendine olacak şekilde düzenlenecektir.

90. ANTREPO ÇIKIŞ FİŞİ'nin sevk irsaliyesi yerine geçen belge olarak kabul edilmesine devam edilmekte midir? Ayrıca e-İrsaliye düzenlenmesi gerekmekte midir?

Diğer mevzuat düzenlemeler uyarınca, sevk irsaliyesi yerine geçen belge olduğu açıkça kabul edilen hallerde, bu belgelerin düzenlenmesi halinde ayrıca sevk irsaliyesinin (veya e-İrsaliyenin) düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır. Ancak söz konusu belgelerin sevk irsaliyesi yerine geçen belge olduğu hususu ilgili mevzuat düzenlemesinde açıkça belirtilmiş olmalıdır.

Ancak Bakanlığımızca yapılacak yeni düzenlemelerde e-İrsaliye düzenleme yükümlülüğü kapsamına özel olarak dahil edilen sevkiyat işlemleri için, sevk irsaliyesi yerine geçen belge yerine e-İrsaliye düzenleme yükümlülüğü söz konusu olabilecektir.

91. Fatura'nın önce düzenlendiği durumlarda sevk irsaliyesinin fatura tarihinden sonraki kaç gün içinde düzenlenmesi gerekir ?

Fatura'nın önce düzenlendiği hallerde de mal sevkiyatı ne zaman olacak ise (mal sevkiyatı işlemi satıcı ile alıcı arasındaki anlaşmaya göre serbestçe belirlenebilir, sevk zamanı konusunda özel bir yasal veya idari düzenleme bulunmamaktadır) sevk irsaliyesinin (ve e-İrsaliye'nin) bu tarihten önce düzenlenmesi gerekmektedir.

92. Fatura kesilecek mükellefin e-Fatura ve e-İrsaliye'de olmadığı ancak malın nihai teslim edileceği (alıcının verdiği talimatla müşterisi durumunda bulunan mükellef veya kişilerin) e-Fatura ve e-İrsaliye de kayıtlı olduğu durumda sevk irsaliyesi ne şekilde düzenlenecektir?

Sevk irsaliyesi'nin matbu kağıt ortamda mı yoksa e-İrsaliye olarak mı düzenlenmesi gerektiği hususunda, genel prensip itibarıyla "faturanın düzenlenecek tarafın" e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı bir kullanıcı olup olmadığına bakılması gerekir. Fatura'nın kesileceği mükellef ile sevk irsaliyesinin düzenleneceği mükellef esas itibarıyla aynı olması gerekmekte olup, muhatabın e-Fatura ve e-İrsaliye'ye kayıtlı olmadığı durumda düzenlenmesi gereken sevk irsaliyesi e-İrsaliye olamayacaktır, bunun yerine matbu kağıt ortamdaki sevk irsaliyesi veya satıcı e-Arşiv fatura uygulamasında ise irsaliye yerine geçen nitelikteki e-Arşiv Fatura'nın kağıt çıktısı veya irsaliye yerine geçen ÖKC'den düzenlenen e-Arşiv Fatura Bilgi Fişi düzenlenmesi gerekmektedir.

93. Sevk irsaliyesi düzenlenmesi gereken tarafın e-İrsaliye'de kayıtlı olmadığı ancak e-Fatura uygulamasına kayıtlı olduğu durumda, irsaliye yerine geçen e-Fatura'nın kağıt çıktısı düzenlenmeye devam edilebilecek midir?

Evet, malın alıcısının e-Fatura uygulamasına kayıtlı bir kullanıcı olduğu ancak e-İrsaliye'ye henüz dahil olmadığı durumda; ya matbu kağıt ortamdaki sevk irsaliyesi veya irsaliye yerine geçen nitelikteki e-Fatura'nın kağıt çıktısı veya irsaliye yerine geçen ÖKC'den düzenlenen e-Fatura Bilgi Fişi düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır.

94. Başlangıçta e-İrsaliye'nin düzenlenmesinin mümkün olmadığı hallerde matbu olarak düzenlenen kağıt ortamdaki sevk irsaliyelerinin e-İrsaliye sistemine daha sonradan MATBUDAN DÖNÜŞTÜRÜLEN E-İRSALİYE tipinde girilmesi durumunda e-İrsaliye'nin düzenleme tarihi ve fiili sevk zamanı sistemin tarih ve zamanından geçmiş tarihli olarak düzenlenmesi mümkün olabilecek midir?

Münhasıran MATBUDAN DÖNÜŞTÜRÜLEN E-İRSALİYE tipinde irsaliyenin düzenleme tarihi ile fiili sevk tarihi ve zamanı matbu irsaliye ile aynı tarih ve zamanları ihtiva etmesi gerekeceğinden, sistem tarih ve zamanından önceki tarihli olarak düzenlenmesi tabii olarak gerekmektedir. Bu tip e-İrsaliye'lerde sistem zamanı ile düzenleme ve sevk zamanı kontrolü yapılmayacaktır. İlk düzenlenen matbu sevk irsaliyesinde yer alan bilgiler ile daha sonradan oluşturulacak e-İrsaliye'de yer alacak bilgilerin aynı olmasını sağlama sorumluluğu mükelleflere ait bulunmaktadır.

95. Alıcı tarafından dönülen uygulama yanıtına ile teslim ve tesellüme ilişkin olarak taraflarca ıslak imzalı olarak düzenlenen diğer kağıt belgeler (e-İrsaliyenin kağıt çıktısı, Teslim Tesellüm Makbuzu, e-Fatura'nın kağıt çıktısı vb.) deki bilgiler arasında fark olursa, fatura düzenlenmesi sırasında hangisinin dikkate alınması gerekmektedir?

e-İrsaliye uygulamasında "İrsaliye Yanıtı"nın alıcı tarafından sistem üzerinden dönülme zorunluluğu bulunmamaktadır. Buna rağmen sistem üzerinden düzenleyiciye iletilmek üzere iletilen irsaliye yanıtı belgesinde yer verilen bilgilerin esas itibarıyla fiilen teslim alınan mal miktar bilgisi ile aynı olması gerekmektedir. Alıcıların fiili teslim ilişkini, taraflar arasında tanzim olunan teslim ve tesellüm belgelerine uygun bir şekilde yanıt dönmediğinin anlaşılması halinde, faturaların düzenlenmesine esas olarak, taraflar arasında ıslak imza ve kaşe ile tanzim olunan tevsik ve ispat edici harici diğer belgelerin dikkate alınması gerekmektedir. Söz konusu belgeler ile e-İrsaliye ve yanıtlarının birbiriyle ilişkili şekilde muhafaza ve ibraz edilmesi ve ilgililerce talep edildiğinde sunulabilmesi gerekmektedir.

96. Teslim sırasında hasar ya da başka bir durumdan dolayı alıcı tarafından teslim alınmayıp satıcısına iade edilen ve satıcısı tarafından geri getirilen ürünlerde sevk irsaliyesi ne şekilde düzenlenecektir?

Söz konusu malların geri getirilmesi işlemi satıcı tarafından yerine getirilmekte olduğundan satıcının, söz konusu malları işletmesine geri getirmesi durumunu tevsik etmek ve yol denetimleri sırasında ibraz edilebilmesini sağlamak üzere yeni bir sevk irsaliyesini kendisine olmak üzere düzenlemesi gerekmektedir. Bu yeni irsaliye, teknik imkanlar elvermesi halinde e-İrsaliye olarak, teknik imkanlar elvermemesi halinde ise öncelikle matbu kağıt ortamdaki sevk irsaliyesi olarak düzenlenecektir. Matbu olarak düzenlenen sevk irsaliyesinin en geç izleyen 2 gün içinde MATBUDAN DÖNÜŞTÜRÜLEN E-İRSALİYE tipinde e-İrsaliye'ye dönüştürülmesi gerekmektedir.

97. İmha edilmek üzere sevk edilen ATİK ürünler için de sevk irsaliyesi düzenlenecek midir?

Gerek satılmak üzere gerekse bir bedel mukabili olmaksızın bir işletmeye ait atık ürünlerin (atık motor yağı, atık madeni yağ, atık petrol ürünleri, atık metal, kağıt vb. diğer ürünler) bir başka işletmeye, depoya, atık merkezine vb. lokasyona sevk edilmesi halinde de taşıyan/taşıttıran tarafından sevk irsaliyesi düzenlenmesi gerekmektedir. Bu şekilde atık ürünlerin satış amacıyla sevkinde genel esaslardan herhangi bir farkı olmaksızın, taşımayı yapan veya yaptıran tarafından sevk irsaliyesine bağlanacaktır. Bu tip irsaliyelerin genel bir mal sevkıyatı için düzenlenen irsaliyelerden herhangi bir farkı bulunmamaktadır.

Ancak, satış amaçlı olmayan ve bir bedel mukabili olmaksızın atıkların imhası amacıyla bir noktadan diğer bir noktaya sevk edilen atık ürünler için taşıyan/taşıttıran tarafından düzenlenecek sevk irsaliyesinde atık ürünün imhası amacıyla sevk edildiğini belirten açıklamalara (e-İrsaliye olması durumunda not açıklama alanına) yer verilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte belirtilen atıkların ilgili mevzuatlarında belirtilen (Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan atık ürünlerin sevki, taşınması, depolanması ve imhasına ilişkin yayımlanan yönetmelik veya diğer idari düzenlemelerinde) şekilde ilgili taşıma izni, yetkisi bulunan firmalar tarafından taşınması sırasında ilgili mevzuat düzenlemesi uyarınca düzenlenen diğer belgeler (Atık Taşıma Formu vb.) de sevk irsaliyesi yerine geçen belge olarak kabul edilebilecektir. Bu belgelerin sevk sırasında ibraz edilmesi halinde ayrıca sevk irsaliyesi aranmayacaktır.

98. Hükmen Teslim durumunda sevk irsaliyesi düzenlenmesi gerekir mi?

Hükmen teslim bilindiği gibi mülkiyeti altında bulunan bir malın özel bir sebebe binaen zilyetliğinin iktisap edilmesi durumudur. Örneğin, Bay (A), mülkiyeti altında bulunan bir malı (B)'ye satmış ancak malı devretmeden ondan kiralamıştır. (B)'nin malını (A)'ya kiralaması durumunda, malın ayrıca teslimine gerek kalmayacak ve (A) malı hükmen teslim almış olacaktır. İşte bu durumda mal hareketi olmayan bir başka ifade ile taşıma veya taşıtmanın söz konusu olmadığı bir satış için irsaliye düzenlenmesine de gerek bulunmamaktadır.

Ancak, dileyen işletmeler bu suretle yapılan mal satış miktarlarını dikkate alarak stok takip işlemlerini ERP sistemleri üzerinden takip edebilmek için, sevk irsaliyesi (e-İrsaliye düzenlenmesi gereken hallerde e-İrsaliye) de düzenleyebilirler.

99. Kısa Elden Teslim durumunda sevk irsaliyesi düzenlenmesi gerekir mi?

Kısa elden teslim, eşyayı fer'i zilyet veya zilyet yardımcısı sıfatı ile fiilî hakimiyeti altında bulunduran şahsın karşılıklı irade beyanı ile bir başka nev'i zilyetliği iktisap etmesi veya zilyetlik nev'inin değişmesi halidir. Örneğin; Kiracısı olduğu bir malın mülkiyetinin iktisap edilmesi için karşılıklı irade beyanı yeterli olmaktadır. Dolayısıyla malı önce geri alıp sonra teslim etmek gerekmemektedir. Bu tür olaylar daha çok finansal kiralama sözleşmelerinde (kira süresinin sonunda) ortaya çıkmakta ve bir mal hareketinden söz edilemeyen bu tür zilyetlik iktisabında da irsaliye düzenlenmesi gerekmemektedir.

Ancak, dileyen işletmeler bu suretle yapılan mal satış miktarlarını dikkate alarak stok takip işlemlerini ERP sistemleri üzerinden takip edebilmek için, sevk irsaliyesi (e-İrsaliye düzenlenmesi gereken hallerde e-İrsaliye) de düzenleyebilirler.

100. İthal edilen malların gümrükten parça parça taşınması ve işletmeye sevk edilmesi halinde her bir sevkiyat için ayrı ayrı mı irsaliye düzenlenmesi gerekir?

Evet, her bir taşıma işi için ayrı ayrı sevk irsaliyesi düzenlenmesi gerekmektedir. Zira, özellikle yol denetimleri sırasında araçta bulunan mallarla araçta bulundurulması gereken sevk irsaliyelerin uyumlu olması gerektiğinden, her bir taşımada taşınan mal miktarı ve taşıma zamanı ile uyumlu olmak üzere ayrı ayrı sevk irsaliyesinin düzenlenmesi gerekmektedir.

100. Taşıma irsaliyesi ile sevk irsaliyesinin tarihinin aynı olmak olmak zorunda mıdır?

Sevk irsaliyesinin düzenlenip, taşımayı ücret karşılığında gerçekleştiren taşıyıcıya da bir örneği verilip taşıma irsaliyesi ile birlikte taşıma sırasında bulundurulacağından, sevk irsaliyesinin özellikle fiili sevk tarihi taşımacıya malların teslim edilip, taşımanın başlatıldığı (taşıma irsaliyesinin düzenlendiği tarih) tarih ile aynı olmalıdır.

101. Nakliyecı firma taşıma irsaliyesinin fiili sevk tarihi ile taşımayı talep eden firmanın düzenlediği sevk irsaliyesinin fiili sevk tarihi süresinden itibaren ne kadar sürede malların alıcıya teslim edilmesi zorunludur?

Malların hangi sürede alıcıya teslim edilmesi gerektiğine ilişkin herhangi bir zorunluluk bulunmamaktadır. Taşıma faaliyetinin gerçekleştirildiği araç, güzergah, hava koşulları, lojistik firmasının kapasitesi vb. diğer etmenler malların alıcıya teslim sürelerini değiştirebilmektedir. Ancak genel ilke olarak, satıcısı tarafından alıcısına gönderilmek üzere sevk irsaliyesinin düzenlendiği durumda fiili sevke başlanmasından itibaren 7 günlük süresi içinde faturanın düzenlenmesi gerekmektedir.

102. e-İrsaliye üzerinde nakliye firması, aracın plaka no, şoför bilgilerinin yazılma zorunluluğu var mıdır?

Taşıma işinin, lojistik firmaları tarafından yapılması halinde düzenlenecek e-İrsaliye'de lojistik firmasının VKN, Unvan bilgisi yazılmalıdır. Araç ve şoföre ilişkin bilginin bu durumda yazılması zorunlu değildir. Ancak, taşıma işinin bizzat satıcı/alıcının kendi araç ve şoförleri ile yapılması halinde düzenlenecek e-İrsaliye'de araç plaka no ve şoförün bilgilerine yer verilmesi zorunludur.

103. Düzenlenen e-İrsaliye'de araç plaka no ve şoför bilgisinde, gerek sevkiyat başlangıcında gerekse sevkiyat sırasında değişiklikler söz konusu olduğunda izlenmesi gereken yol nedir?

Fiili sevk zamanında önce söz konusu bilgilerde değişiklik olduğunda, alıcının red yanıtı dönmesi talep edilerek ilk düzenlenen e-İrsaliye'nin iptal edilmesi sağlanabilir. Ancak alıcının red yanıtı dönmediği ve/veya sevkiyat süreci başladıktan sonra söz konusu bilgilerde değişiklik olduğunda, mevcut e-İrsaliye ile ilişkilendirilmek üzere; GİB tarafından belirlenecek yöntem ve usulle e-İrsaliye Araç/Şoför bilgisinin sistem üzerinde güncellemesi/yeni bilginin de ilave olarak sisteme aktarılması gerekmektedir. Genel prensip, yol denetimlerinde mevcut e-İrsaliye'de ve sisteme ilave olarak girilen araç/şoför bilgileri birlikte değerlendirildiğinde doğru araç ve şoför bilgisine erişilmesidir. GİB, e-İrsaliye araç/şoför bilgilerinin güncellemesinde izlenecek usul ve esasları www.efatura.gov.tr internet adresinde yapacağı duyurularda ve ilgili kılavuzda açıklayacaktır.

104. Taşıma sırasında sadece e-İrsaliye'nin karekod veya barkodunun bulundurulması yeterli midir?

Hayır, sadece barkod veya karekod bilgisinin bulunması yeterli olmayıp, taşıma sırasında araçta düzenlenen e-İrsaliye'nin bir örnek kağıt çıktısı veya elektronik olarak belge

görüntüsünün bulundurulması ve yol denetimi personeline ibraz edilmesi ve bu bilgilere göre ibraz olunan sevk irsaliyesi belgesinin GİB sistemleri üzerinden doğrulanabilmesi gerekmektedir.

105. Aynı araçta birden fazla müşteriye ait mallar sevk ediliyorsa her bir müşteri için ayrı ayrı mı sevk irsaliyesi düzenlenmesi gerekir?

Evet, aynı araçla da olsa birbirinde farklı kişi veya kurumlara ve farklı adreslere sevkiyat işlemi gerçekleştirildiğinden her bir alıcı ayrı ayrı değerlendirilerek onlara ait sevk edilen mallar için ayrı ayrı sevk irsaliyesi düzenlenmesi gerekmektedir.

106. Düzenlenen bir e-İrsaliye'nin GİB'e iletilmesi ne kadar süre alır ? GİB'e iletilmeden sevkiyata başlanılamayacağından uzun süreli arıza, bakım veya kesinti olacağı durumda nasıl bir yol izlenecektir?

GİB sistemlerinde arıza, bakım veya kesinti olmadığı hallerde düzenlenen bir e-İrsaliye saniyeler mertebesinde GİB sistemlerine ulaşmaktadır. Keza, GİB sistemlerinde bir arıza, bakım veya kesinti olması veya planlı bakım gerçekleştirilecek olması halinde durum www.efatura.gov.tr internet adresinde duyurulmakta olup, bu süreler içinde matbu kağıt irsaliye düzenlenerek sevkiyat işlemlerinin başlatılması mümkün bulunmaktadır. bu şekilde matbu kağıt irsaliye olarak gerçekleştirilen sevkiyatlara ait sevk irsaliyeleri, arıza, bakım veya kesinti hallerini izleyen en geç 2 gün içinde MATBUDAN DÖNÜŞTÜRÜLEN E-İRSALİYE tipinde e-İrsaliye sistemine girilmesi gerekmektedir.

107. İhracat mallarının taşınması sırasında da sevk irsaliyesi düzenlenmesi zorunlu mudur?

İhracat işlemleri kapsamında e-İrsaliye düzenlenmesi mümkün değildir. Bu nedenle bu kapsamda yapılacak sevkiyatlarda matbu sevk irsaliye belgesinin düzenlenmesi gerekmektedir.

108. Taşıma irsaliyesinin e-İrsaliye olarak düzenlenmesi mümkün müdür?

e-İrsaliye uygulaması hali hazırda münhasıran "sevk irsaliyesi" belgesi için başlatılmış olup, ücret mukabili eşya taşımacılığı yapan işletmeler tarafından düzenlenmesi gereken "Taşıma İrsaliyesi" için başlamamış olduğundan taşıma irsaliyelerinin elektronik belge olarak düzenlenmesi mümkün bulunmamaktadır. Ancak GİB tarafından gerekli teknik, mevzuat çalışmalarının tamamlanması müteakip taşıma irsaliyelerinin de elektronik belge olarak düzenlenebilmesi mümkün olabilecektir.

109. Satıcı tarafından mal teslimi nasıl belgelenecek, alıcının ürünleri teslim aldığına dair ayrı bir belge imzalatılması gerekir mi? Mal devir tesliminde anlaşmazlıklar yaşanması durumunda hukuken gerçek işlem nasıl kanıtlanacak?

Sevk irsaliyesi belgesi, esas itibariyle işletmeler arası mal sevkiyatını belgelendirmek için tanzim olunan bir belge olup, başlı başına bir teslim veya tesellüm belgesi mahiyeti bulunmamaktadır. Ancak saha gereklilikleri nedeniyle sevk irsaliyelerinde zorunlu bilgilere ilave olarak "Teslim Eden" ve "Teslim Alan" alanlarına bastırılan belgelerde yer

verilmekte ve fiili teslimlerde bu alanlar teslim eden ve teslim alanlar tarafından, doldurulup imzalanarak, şerhler düşölerek fiili teslimata ilişkin taraflarca imzalı bir belge (teslim/tesellüm belgesi) olarak da kullanılabilir.

e-İrsaliye'nin teknik altyapısı ve alanları itibariyle belge görüntüsünde ve kağıt çıktısı üzerinde " Teslim Eden" ve "Teslim Alan" alanlarının yer verilmesine her hangi bir engel bulunmamaktadır. Bu minvalde alıcı ile satıcı arasındaki fiili mal teslimatının harici bir belge olarak e-İrsaliye'nin kağıt çıktısı üzerine tarafların ıslak imzası ve açıklamaları eklenerek kullanılması mümkün bulunduğu gibi, sevk irsaliyesi belgesinden ayrı olarak işletmenin ihtiyaçları da dikkate alınarak tasarlanan teslim/tesellüm makbuzları, tutanakları, formlarının da kullanılması mümkün bulunmaktadır. Keza alıcılar tarafından e-İrsaliye sistemi üzerinden iletebilecekleri e-İrsaliye yanıtlarında da (e-İrsaliye yanıtının gönderilmesi zorunlu olmayıp, ihtiyaridir.) haricen düzenlenen ve fiili teslimata ilişkin tarafların mutabık kaldığı bilgileri ihtiva eden harici belgelerde yer alan bilgilere uygun olarak iletilmesi gerekmektedir.

110. E-irsaliye uygulamasında sistem üzerinden mal kabulü öngörölmüş, ancak bu uygulama zorunlu olacak mı? Zorunlu olması durumunda, zorunluluk aynı şirketin depoları arasındaki mal sevkiyatında da söz konusu olacak mı?

e-İrsaliye uygulamasında alıcılar fiili mal teslimat bilgilerine uygun olarak e-İrsaliye yanıtlarını sistem üzerinden gönderebilirler, ancak bir zorunluluk bulunmamaktadır. 7 gün içinde yanıt dönölmeyen e-İrsaliyeler için malların tamamen kabul edilmiş olduğu sistem tarafından varsayılır. Ancak bu durumda dahi tarafların fiili mal teslimatına ilişkin harici diğler belgeleri (e-İrsaliye'nin kağıt çıktısı üzerine tarafların ıslak imzası ve açıklamaları eklenerek kullanılması mümkün bulunduğu gibi, sevk irsaliyesi belgesinden ayrı olarak işletmenin ihtiyaçları da dikkate alınarak tasarlanan teslim/tesellüm makbuzları, tutanakları, formlarının da kullanılması mümkün bulunmaktadır) kullanmalarına engel bulunmamaktadır. Taraflar arasındaki faturalaşmaların ""fiili mal teslimatı"" ile uyumlu olması gerekmektedir.

Aynı işletmenin kendi depoları arasındaki mal sevkiyatlarında düzenlenen e-İrsaliyeler için, muhatap (ve alıcı) olarak işletmenin kendisi olacağından e-İrsaliye yanıtının dönölmesine gerek bulunmayıp, ayrıca e-İrsaliye yanıtının dönölmesine ilişkin bir zorunluluk ta bulunmamaktadır.

111. E-irsaliye üzerinde kabul, kısmi kabul, red işlemleri için kesin bir süre sınırlaması olacak mı, olaksa süre ne kadar olacaktır?

Malların teslim işlemi fiilen bittikten çok daha sonra kısmi kabul yapılması, bu konuda karşılıklı anlaşmazlıkların çıkmasının önüne nasıl geçilecektir?" "e-İrsaliye'ye RED yanıtı fiili sevk zamanından önce sadece yapılması mümkün olup, daha sonradan red yanıtının dönölmesi mümkün bulunmamaktadır. GİB sistemleri süresinde yapılmamış red yanıtlarına hata dönecektir.

Kabul ve kısmi kabul yanıtları da sevk irsaliyesinin düzenlenme tarihinden en fazla 7 günlük süre içinde ve bir defa dönölmesi mümkün bulunmaktadır. Belirtilen süreden sonra kabul veya kısmi kabul yanıtının dönölmesi mümkün bulunmamaktadır.

Fiili mal teslimatı, teslim eden ve teslim alanlar tarafından düzenlenecek harici belgelere göre e-İrsaliye'nin kağıt çıktısının üzerine tarafların ıslak imzası ve açıklamaları eklenerek kullanılması mümkün bulunduğu gibi, sevk irsaliyesi belgesinden ayrı olarak işletmenin ihtiyaçları da dikkate alınarak tasarlanan teslim/tesellüm makbuzları, tutanakları, formlarının da kullanılması mümkün bulunmaktadır. Ayrıca tevsik ve ispat olunması gerekmektedir.

112. Mal iadesi durumunda, iade edilen ürünler için düzenlenen e-İrsaliyenin, malı iade alan satıcı tarafından kabulü gerekecek mi?

e-İrsaliye'nin kabulü, kısmi kabulü veya reddi tarafların fiili mal hareketleri hususundaki mutabık kalmalarına bağlı bulunmaktadır. Hangi malların hangi koşullarda satıcısına iade olunacağı taraflar arasındaki ticari iş koşulları belirlemektedir. Sevk irsaliyesi (ve e-İrsaliye) nin de bu ticari iş koşullarına göre gerçekleştirilen fiili durumlara uygun olarak düzenlenmesi genel ilke olup, bir mal hareketi, sevkiyatı, iadesi olmadığı sürece tanzim olunan sevk irsaliyesinin tek başına bir hukuki değeri bulunmamaktadır, taraflar arasındaki itirazlar Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

113. e-İrsaliyede, irsaliyeli fatura uygulaması söz konusu olabilecek mi?

Gerek e-Fatura'nın gerekse e-Arşiv Fatura'nın 433 sıra no.lu VUK Genel Tebliğine göre düzenlenen irsaliye yerine geçen kağıt çıktısı "fatura" ve "sevk irsaliyesi" belgelerini birlikte ihtiva eden "irsaliyeli fatura" mahiyetinde belgeler olarak kabul edilmekte ve e-İrsaliye uygulamasında dahi söz konusu belgeler irsaliye yerine geçen belge olarak kullanılabilir. Müşteriye e-Fatura'nın veya e-Arşiv Fatura'nın irsaliye yerine geçen kağıt çıktısının verilmesi halinde ayrıca e-İrsaliye düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

114. E-irsaliye kullanıcısına kağıt irsaliye düzenlenmesi cezai uygulamaya tabi olacak mı?

494 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği ile belirlenen zorunlu hallerde kağıt irsaliye düzenlenmesi halinde bir cezai yükümlülük olmayacaktır. Ancak ilgili tebliğde belirtilen zorunlu haller dışında, e-İrsaliye olarak düzenlenmesi gerektiği halde kağıt belge olarak sevk irsaliyesinin düzenlenmesi halinde Vergi Usul Kanunu'nun 353 üncü maddesinin 2 numaralı bendinde öngörülen özel usulsüzlük cezası tatbik edilebilecektir.

115. Bedelsiz verilen ürünler için e-irsaliye sistemi üzerinden e-irsaliye düzenlemek gerekecek mi, e-irsaliyeye cevap gerekecek mi?

Evet, bedelsiz de olsa bir işletmeden diğer bir işletmeye mal sevkiyatını doğuran durumlarda sevk irsaliyesi (taraflar e-İrsaliye'de ise e-İrsaliye) düzenlenmesi gerekmektedir. Bu suretle bedelsiz olarak verilen mallar için düzenlenecek sevk irsaliyelerinde söz konusu malların işletmeye bedelsiz olarak verileceğini belirten açıklamalara yer verilmesi gerekmektedir. e-İrsaliye uygulamasında alıcı tarafından e-İrsaliye Yanıtı'nı dönmesi ihtiyari olup, zorunlu değildir.

116. E-irsaliye düzenleme tarihi ile fiili sevk tarih ve saati farklı olabilir mi ?

Evet, e-İrsaliye'nin düzenleme tarihi ile malların fiili sevk zamanı(tarihi) farklı olabilir. Mallar sevk irsaliyesinin düzenleme tarihinden sonraki bir tarihte sevk edileceği zaman, irsaliyenin fiili sevk tarihi/zamanı bilgisi olarak malların fiili sevkiyatının başlatılacağı tarih ve zamanı yazılacaktır.

117. Ürün sevkiyatında kullanılan aracın yolda arızalanması halinde e-İrsaliyeye bilgisi girilen araç, sürücü bilgisi vs. nin, değişmesi gerekiyor mu, değişiklik nasıl yapılacaktır?

Sevkiyat süreci başladıktan sonra söz konusu bilgilerde değişiklik olduğunda, mevcut e-İrsaliye ile ilişkilendirilmek üzere; GİB tarafından belirlenecek yöntem ve usulle e-İrsaliye Araç/Şoför bilgisinin sistem üzerinde güncellemesi/yeni bilginin de ilave olarak sisteme aktarılması gerekmektedir. Genel prensip, yol denetimlerinde mevcut e-İrsaliye'de ve sisteme ilave olarak girilen araç/şoför bilgileri birlikte değerlendirildiğinde doğru araç ve şoför bilgisine erişilmesidir. GİB, e-İrsaliye araç/şoför bilgilerinin güncellemesinde izlenecek usul ve esasları www.efatura.gov.tr internet adresinde yapacağı duyurularda ve ilgili kılavuzda açıklayacaktır.

118. E-irsaliyenin düzenlenmesi, kabulü, reddi vb gibi bilgiler anlık olarak (real-time) mı Gelir İdaresi Başkanlığına (GİB) aktarılacak, yoksa Entegratörün sisteminde tutulup belli aralıklarla mı GİB'e aktarılacak, böyle olarsa bu zaman aralığı ne kadar olacaktır?

Belirtilen işlemlerin tümü anlık (real time, online) olarak gerçekleştirilmektedir. Düzenlenen e-İrsaliyeler, e-İrsaliye sistemi üzerinden alıcılarına anlık elektronik ortamda iletilmekte ve yanıtlar da e-İrsaliye sistemi üzerinden satıcıya anlık olarak iletilmektedir. GİB sistemi üzerinden gerçekleştirilmemesi halinde e-İrsaliye'nin geçerliği bulunmamaktadır.

119. E-İrsaliye tanzimi anında ve kabulü ve reddi anında bilgiler aynı zamanda, anlık olarak alıcı ve satıcı tarafına görülebilecek mi?

Evet, düzenlenen e-İrsaliye'ler anlık süreler içinde GİB'e ve alıcısının posta kutusuna iletilecektir. Alıcı ve satıcılar düzenlenen e-İrsaliyeleri ve bunların yanıtlarını, e-İrsaliye uygulaması ve kendi posta kutuları aracılığıyla görebileceklerdir.

120. E-irsaliye düzenlendikten sonra ne kadar sürede faturanın tanzim edilmesi gerekiyor?

Fiili sevk tarihinden sonra 7 gün içinde faturanın düzenlenmesi gerekmektedir.

121. Satıcının teslim ettiği ürünlerin alıcı tarafından bir kısmının kabulü bir kısmının reddi mümkün mü?

Evet, e-İrsaliye uygulamasında alıcı fiili mal teslimatı bilgilerine uygun olarak KISMİ KABUL yanıtını sistem üzerinden satıcıya iletebilir.

122. Toplu olarak mal sevkiyatı esnasında, sevk edilen tüm ürünlerin tek bir teslim adresinin olmaması ve birden fazla alıcıya aynı araç ile taşınan ve de tutarı ve adedi belli olmayan ürün sevkiyatları için e-irsaliye uygulaması nasıl olacaktır?

Aynı araçla birbirinden farklı kişi veya kurumlara ve farklı adreslere sevkiyat işlemi gerçekleştirildiğinde, her bir alıcı ayrı ayrı değerlendirilerek onlara ait sevk edilen mallar için ayrı ayrı sevk irsaliyesi (taraflar e-İrsaliye de olması halinde e-İrsaliye olarak) düzenlenmesi gerekmektedir.

123. Satılan ürünlerinin alıcı distribütör (A) tarafından iadesi söz konusu olduğunda, iade edilecek bu ürünlerin satıcının(B) fabrikasına değil de satıcının yönlendirdiği başka bir müşteriye (C) gönderilmesi halinde, iadeyi yapan distribütör tarafından e-irsaliye kime, nasıl düzenlenecek? Satıcı şirket ve gönderen şirket bilgileri nasıl e-irsaliye uygulamasında yer alacaktır?

Genel prensip itibariyle sevk irsaliyesi kendisine ""fatura düzenlenecek alıcıları"" adına düzenlenmesi gerekmektedir. Alıcıları tarafından verilen talimat ile mal sevkiyatının kendilerine teslim edilmeden doğrudan müşterisi durumunda bulunan 3'üncü taraflara teslimatın yapılması istendiğinde, alıcı adına düzenlenecek e-İrsaliye'de bu konuda ilave açıklamalara ve teslimatın yapılacağı 3 üncü tarafın bilgilerine yer verilecektir. İrsaliye 3 üncü taraf adına düzenlenmeyecek olup, sevkiyatı gerçekleştirenin alıcısı durumundaki kişi/tarafa düzenlenecektir.

Aşağıda yer verilen örneklerle izlenmesi gereken usul ve esaslara yer verilmiştir.

Örnek: Alıcı Distribütör (A) (e-İrsaliye'de) (C'ye malı sevk eden ve irsaliye düzenlemesi gerekendir)

Satıcı (B) (e-İrsaliye'de) (Distribütörün geri alıcısı, Distribütör kendisine fatura kesilecek kişi) (Müşteri C'ye fatura kesecek olan kişidir)

Müşteri (C) (e-İrsaliye'de veya değil) (Satıcı B'nin alıcısıdır, Satıcı B, buna fatura kesecektir) (Distribütör A, Satıcı B adına C'ye sevkiyat yapmaktadır)

.....

e-İrsaliye sekiyatı başlatan Distribütör (A) tarafından, Satıcı (B)'e düzenlenecektir. Bu e-İrsaliye'de (C) müşterisi teslimatın yapılacağı ikincil mükellef/kişi olarak yer alacaktır. e-İrsaliye üzerinde " ...(B) adına(C)'ye teslim edilmek üzere" ibaresi yazılacaktır. Distribütör (A) tarafından düzenlenen bu e-İrsaliye, hem Distribütör (A) tarafından, Satıcı B 'ye kesilecek faturada, hem de Satıcı (B) tarafından müşteri C'ye kesilecek fatura'da irsaliye bilgisi olarak yer verilecektir. "

124.Vending Makinalarına yapılan satışlarda e-İrsaliye kullanılacak mıdır, şirketin kendi adına işlettiği vending makinaları için e-irsaliye için mal kabul ve red seçeneği olacak mıdır?

İşletmenin kendi işlettiği vending makinalarına yapılan dolum işlemleri için, işletme adresinden vending makinalarının bulunduğu alana/adrese sevkiyatı belgelendirmek

üzere işletme kendi adına sevk irsaliyesi düzenleyecektir. e-İrsaliye işletmenin kendisine düzenleneceğinden irsaliye yanıtının dönülmesini gerektiren bir husus bulunmayıp, irsaliye yanıtının oluşturulması zorunlu da değildir.

125. Vending makinasından iade ürün alınırken e-irsaliye düzenlenecek midir?

İşletmenin kendi işlettiği vending makinalarından, iade alınıp işletmeye geri götürülen iade alım işlemleri için, vendingin bulunduğu adresten işletmenin adrese sevkiyatı belgelendirmek üzere işletme kendi adına sevk irsaliyesi düzenleyecektir. e-İrsaliye işletmenin kendisine düzenleneceğinden irsaliye yanıtının dönülmesini gerektiren bir husus bulunmayıp, irsaliye yanıtının oluşturulması zorunlu da değildir. Teknik açıdan e-İrsaliye'nin düzenlenmesi mümkün bulunmadığında, matbu sevk irsaliye ile işlemin başlatılması da mümkündür. Bu durumda matbu sevk irsaliyesinin en geç 2 gün içinde MATBUDAN DÖNÜŞTÜRÜLEN E-İRSALİYE tipinde e-İrsaliye uygulamasına girilmesi gerekmektedir.

126. Hurda ve ıskarta satışı için e-irsaliye düzenlenecek midir?

Satılan mal mahiyetinde bulunduğundan hurda ve ıskartaların da işletmeden sevki durumunda, tarafların e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olması durumuna göre e-İrsaliye ya da matbu kağıt sevk irsaliyesi (veya irsaliye yerine geçen e-Fatura veya e-Arşiv Fatura kağıt çıktısı ya da ÖKC den düzenlenen e-Fatura/e-Arşiv Fatura Bilgi Fişi) düzenlenmesi gerekir.

127. Askeri tesislerden ve garnizonlardan geri alınan ürünler için e-irsaliye düzenlenecek midir?

Geri alınan ürünlerin taşımaları yapan veya yaptıran işletmenin kendisi ise, iade alınan ürünlerin alındığı adresten işletme adresine sevkini belgelendirmek üzere işletme kendi adına e-İrsaliye düzenleyecektir. Teknik açıdan e-İrsaliye'nin iade alımı sırasında düzenlenmesi mümkün bulunmadığında, matbu sevk irsaliye ile işlemin başlatılması da mümkündür. Bu durumda matbu sevk irsaliyesinin en geç 2 gün içinde MATBUDAN DÖNÜŞTÜRÜLEN E-İRSALİYE tipinde e-İrsaliye uygulamasına girilmesi gerekmektedir.

128. İade için düzenlene e-İrsaliye bilgisi ne kadar sürede satıcıya ulaşacaktır?

Düzenlenen e-İrsaliyeler, e-İrsaliye sistemi üzerinden muhataplarına anlık olarak elektronik ortamda iletilmekte ve yanıtlar da e-İrsaliye sistemi üzerinden muhatapına anlık olarak iletilmektedir.

129. Belli bir süre alıcı tarafından e-irsaliye uygulamasında mal kabulü yapılmazsa ürünlerin tam olarak teslim edildiği varsayılacak mı, bu süre ne kadar olacaktır?

e-İrsaliye yanıtları irsaliye tarihinden itibaren 7 günlük süre içinde dönülebilmektedir. Malların alıcıya teslimatı için e-İrsaliye yanıtının beklenmesi zorunluluğu kesinlikte bulunmamakta olup, e-İrsaliye yanıtının gönderilmesi hususunda da herhangi bir zorunluluk bulunmamaktadır. Alıcı isteğe bağlı olarak sistem üzerinden e-İrsaliye yanıtını gönderebilir. Belirtilen sürede yanıt dönülmemiş e-İrsaliye'ye konu malların

alıcısı tarafından tam olarak teslim alındığı GİB sistemleri tarafından kabul edilmemektedir. Ancak buna rağmen alıcıya yapılan fiili mal teslimatına ilişkin tevsik edici diğer belgelerle (Teslim alan ve teslim eden taraflarca ıslak imzalı ve kaşeli; e-İrsaliye'nin kağıt çıktısı, teslim ve tesellüme ilişkin tutanak, makbuz, form teslim/tesellüm belgesi, vb. harici diğer belgeler düzenlenebilir.) aksi durumlar tevsik olunabilir.

130. Yol denetimi için e-irsaliye kağıt kopyasının bulundurulması zorunlu olacak mıdır?

Yol denetimleri için, araçta e-İrsaliye'nin bir örnek kağıt çıktısı veya elektronik görüntüsünün araçta bulundurulması ve talep edildiğinde ibraz edilmesi zorunludur.

131. Satıcının çok sayıda sevkiyat için düzenlediği e-irsaliyeler entegratöre ve GİB sistemine anlık olarak yansımak zorunda mıdır, yoksa gün sonu bir defada kesilen irsaliyeler topluca aktarılsa yeterli midir?

Oluşturulup e-İrsaliye üzerinden alıcısına e-İrsaliyenin iletimi, yanıtların satıcıya iletimi süreçlerini tümü anlık (real time, online) olarak gerçekleştirilmektedir. Düzenlenen e-İrsaliyeler, e-İrsaliye sistemi üzerinden alıcılara anlık elektronik ortamda iletilmekte ve yanıtlar da e-İrsaliye sistemi üzerinden satıcıya anlık olarak iletilmektedir. Özel entegratörlerde bekletilmesi ve daha sonradan GİB'e gönderilmesi durumu söz konusu değildir.

132. İrsaliyenin fiili sevk tarihine mevcut sistemde araç hareketi yazılıyor. E-irsaliyede fiili sevk tarihi alanına hangi tarih yazılması gerekecek? Fiili sevk tarihi ile e-irsaliye basım tarihi aynı tarih mi olmalı? Özellikle gece yarısına doğru yapılan ürün yüklemelerinde fiili sevk tarihi ve e-irsaliye tarihi arasında gün farkı olabilir, bunun bir cezai yükümlülüğü olacak mıdır?

Fiili sevk tarihi alanına, malların fiili sevkiyatın başlatılacağı tarih yazılacaktır. Fiili sevk tarihi, e-İrsaliyenin düzenleme tarihinden önceki bir tarih olamaz, ancak sonraki bir tarih olabilir. Fiile duruma uygun olması koşuluyla, düzenleme tarihi ile fiili sevk tarihinin farklı olması herhangi bir cezai yükümlülüğü gerektirmeyecektir. Düzenlendiği tarih ile aynı gün fiili sevkiyatı da gerçekleştirilen durumlarda, düzenleme tarihi ile fiili sevk tarihi irsaliye üzerinden aynı olabilir.

133. Malın müşteriye teslim edilmediği durumlarda veya reddedildiğinde, ertesi gün aynı ürünün başka tekrar o müşteriye veya başka bir müşteriye teslimi durumunda e-irsaliye uygulaması nasıl olacaktır?

e-İrsaliye ye konu malların alıcısına teslim edilemediği ve satıcısı tarafından işletmesine geri getirilmesini gerektiren bir durumun oluşması halinde aşağıda belirtilen şekilde yeni sevk irsaliyesinin düzenlenmesi gerekmektedir. İlk düzenlenmiş e-İrsaliye ile malların tekrar satıcının işletmesine geri getirilmesinde kullanılması mümkün değildir:

a) Satıcının teknik altyapısının elvermesi halinde satıcı kendisine (alıcı adresinden satıcı adresine olmak üzere) yeni bir e-İrsaliye düzenleyecek ve bu e-İrsaliye üzerinde ilk e-İrsaliye bilgisine ve malların işletmesine alıcıya teslimat yapılamadığı gerekçesi ile geri

götürölmek üzere düzenlendiğini belirten, açıklamaya e-İrsaliyenin not açıklama alanında yer verilecektir.

b) Satıcının teknik altyapısının e-İrsaliye düzenlenmesine elvermemesi halinde ise bu durumda satıcı kendisine yeni matbu sevk irsaliyesi düzenleyecek ve bu irsaliye üzerinde alıcıya düzenlenmiş ilk e-İrsaliye belgesinin bilgisine (tarih, belge no) ve malların işletmesine alıcıya teslimat yapılmadığı gerekçesi ile geri götürölmek üzere düzenlendiğini belirten açıklamaya yer verilecektir.

E-İrsaliye tarihinin, e-İrsaliye uygulaması(sisteminin) tarihinden önce olamayacağı ilkesi nedeniyle, geri getirilen malların alıcısına daha sonra tekrar sevk edilmesi halinde yeni bir e-İrsaliye'nin düzenlenmesi gerekmektedir.

134. E-irsaliyenin yanlışlıkla müşteri tarafından reddedilmesi sonucunda nasıl ilerlenecek, aynı irsaliye yeni numara ile tekrar gönderilebilecek mi?

e-İrsaliyenin alıcısı tarafında sehven reddedildiği durumlarda ivedilikle yeni e-İrsaliye düzenlenmesi gerekmektedir. Düzenlenecek yeni e-İrsaliyede yeni belge numarası kullanılmak zorundadır.

e-İRSALİYE UYGULAMASI

(Başvuru Rehberi ve Kılavuzu)

Aralık
2017
ANKARA

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Denetim ve Uyum Yönetimi Daire Başkanlığı
(I)

1 Giriş

Bu doküman, e-İrsaliye uygulamasına başvuru yapacak mükelleflerin yapması gereken işlemleri açıklamak amacıyla hazırlanmıştır.

2 e-İrsaliye Uygulamasına Başvuru

e-İrsaliye uygulamasından yararlanmak isteyen mükelleflerin öncelikle e-Fatura kullanıcısı olmaları gerekmektedir. Mükellefler, e-İrsaliye uygulamasını, e-Fatura uygulamasında kullandıkları aynı yöntem ile kullanmak zorundadır.

2.1 Portal Yöntemi Başvurusu

Halihazırda Başkanlığın <https://portal.efatura.gov.tr/efatura/egiris.jsp> internet adresinde sunduğu web uygulamasını(GİB-Portal) kullanan mükelleflerin portala girdikten sonra “**araçlar**” menüsünden “**kullanıcı bilgileri**” alanına giriş yapmaları gerekmektedir. Kullanıcı bilgileri alanında “**e-irsaliye kullanmak istiyorum**” butonuna tıklamak suretiyle e-irsaliye uygulamasını kullanmaya başlayabilirler. Portal kullanıcıları bu işlemi yaparak uygulamaya dahil olduktan sonra Başkanlığımıza başvuruya ilişkin herhangi bir bildirimde bulunmalarına gerek bulunmamaktadır. E-İrsaliye uygulamasına bu şekilde kayıt olan mükelleflerin sistem üzerinden ayrılımları ancak Başkanlığımıza dilekçe ile başvurmaları durumunda mümkün olacaktır.

2.2 Entegrasyon Yöntemi Başvurusu

e-Fatura uygulamasını halihazırda entegrasyon yöntemi ile kullanan mükelleflerin e-irsaliye uygulamasına dahil olmak için Başkanlığımıza hitaben bir dilekçe ve ekinde yer alan test tanım formu ile başvurmaları gerekmektedir. İlgili belgeler kağıt ortamında Başkanlığımıza ulaştıktan sonra www.efatura.gov.tr internet adresinde yer alan test planına uygun olarak e-irsaliye testlerini başarıyla tamamlayanlara e-irsaliye kullanma izni verilecektir.

Test tanım formunda yer alan IP numaraları ile canlı ortamda kullanılan IP numaralarının farklı olması gerekmektedir.

2.3 Özel Entegrasyon Yöntemi Elektronik Başvurusu

e-Fatura uygulamasını halihazırda özel entegrasyon yöntemi ile kullanmakta olan mükelleflerden, e-irsaliye uygulamasına dahil olmak isteyen mükellefler, Başkanlığımızdan e-irsaliye özel entegratörlük izni alan özel entegratörlerden biri ile anlaşmak suretiyle uygulamaya katılabilirler. Bu durumda mükelleflerin Başkanlığımıza herhangi bir bildirimde bulunmasına gerek bulunmamaktadır. Kullanıcıların hesapları özel entegratörler tarafından elektronik ortamda tanımlanacaktır. Başkanlıktan e-irsaliye özel entegrasyon izni alan kurumlar www.efatura.gov.tr internet adresinde yayınlanmaktadır.

2.3.1 Özel Entegratörlük Başvurusu

Halihazırda Başkanlıktan özel entegratör olarak hizmet vermek için izin alan mükelleflerden, e-irsaliye özel entegratörlüğü izni almak isteyenlerin, taleplerini içeren bir dilekçe ile posta yolu ile Başkanlığımıza başvuruda bulunması ve www.efatura.gov.tr internet adresinde yer alan test planına uygun olarak testleri başarı ile tamamlaması gerekmektedir. Söz konusu testleri başarı ile tamamlayan mükelleflere e-irsaliye özel entegratörlük izni verilerek www.efatura.gov.tr internet adresinde yayınlanacaklardır.